

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nen

Luk

-a cren -te

1 ¹Tu Teofil,
'winun nen o dre 'kv 'va 'gve, minnun "kaga -a man wee en waa
cren -te. ²Minnun nen 'winun zie o dre o yie man -a pou sianan "be, -wee
'sinan 'pa 'kv. En 'o 'bo nen Bali o 'pla 'nan 'o 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn fuila "man.
³-Yee "wean, zι an ceen 'wɪ pœnɔn zie -a pou -weedi man 'e klɔji be, 'an
'bo, "an 'yɪ "nyian 'kpa, en 'an "yie cren -te 'e "nen 'e "nen. ⁴Maan dre zie
'nan -e 'wɪ pœnɔn nen minnun -a paa 'i ji be, 'i -tɔ 'nan 'wɪ tigli nen.

Bali "e 'nan o "ta -daa Zan -yale

⁵Tu nen mingɔnnen Erodi Zude 'leglɔn "paala be, -a -nan nen 'wɪ 'gve 'e
dre. Tu zie -a va be, te min -tu a, waa laabo Zakari. E ya Bali -panzan -tu
-a Abia nun va. En waa nan laabo Elizabeti. Bali -panzan -tu nen 'li, waa
laabo Arɔn be, -a kluda li nen. ⁶Min "fli zie o ya min tigli 'a Bali 'le. En
-wee 'wɪ dredi 'lee -wee 'ta wwdi Minsan -le -pei da be, -a -pe -twqli 'ka "va
"wlidi "dt. ⁷Pian -wee 'nen "ka "dɪ, kɔɔ Elizabeti a limɔn nen ya'a nen 'yaa
dɪe -a, en o "flinɔn dre "nyian ceje.

⁸Yi -tu da be, en Zakari -ku 'yee Bali -pan 'nyranman 'pale Bali -pan
'kuin. Kɔɔ Bali -pannɔn nen e ci o va zia be o da nen e 'bo. ⁹'Wɪ nen Bali
-pannɔn -a dra -tidi be, -a 'bo nen waa dre. En ceegve, Zakari da nen e
-tria. E wla Bali -pan 'kuin, en e -ku fe -tu nen -a -koei "a 'nɔnnɔn be, -a 'te
'bltle Bali le. ¹⁰Tu zie -a wlu be, te minnun "kaga "a 'o 'sendi 'kɔn 'le "nen
bei Bali tru 'banan.

¹¹-A -nan nen Bali -le 'pasiazan nen laji be, -a -tu 'e 'fli kɔɔn -yre. E ya
'e 'tɔdi lou, fenan nen o fe zie -a 'te 'ble be -a -pe "yi "da. ¹²Zι Zakari -a 'yɪ
be, nyen -a ceen, en "klan -a -tedi 'sia. ¹³En Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yre
'nan: «Zakari, te "klan 'e 'i 'te dɪ! 'Wɪ nen yia laa 'bu Bali lɔ be, e wu "man.

'I nan Elizabeti "ta -daa 'yie 'nen 'klɔnmɔn -yale. 'I 'tɔ 'pa Zan. ¹⁴E -kɔan 'yie ci "nran wı -dan tu -a, en -a -yadı min "kaga 'ci "nranman. ¹⁵E -kɔan min -dan tu -a Minsan 'le. Ya'a 'wen mliañ dı, en -wən nen e min -tea "be, ya'a mliañ dı. -A -srandı man 'e "bu 'pɔn -ji be, -e Bali lei 'saun 'e 'ta "da. ¹⁶-Yee dra -e Izrael 'nɔn 'o -sɔɔnla "nyian Minsan nen -wee Bali -a be -a -sru 'e 'pee. ¹⁷Min nen Bali -a -trɔa Minsan 'le be, -nyren. E dra Bali 'lewei vizan -a "le zı Eli ci 'li Bali 'lewei vizan -a be, -yee 'wı 'zu. 'Pleble 'lee Bali lei 'saun nen Eli -lo 'li be, -yee -kɔan -yro. E 'nen 'lee 'e "tı -sean 'e cin va. Minnun nen wa'a 'yra tea Bali man dıe, yaa dra -e 'o -sɔɔnla -si tıglı da. En "nyian be, yaa dra -e min "kaga 'o 'man wuu Minsan -pendı -a.»

¹⁸Zı Zakari 'wı zıe -a 'man be, en e 'nan Bali -le 'pasiazan zıe -yre 'nan: «Maan dra 'kɔ -e 'an -tɔ 'nan 'wı 'kpa nen yia ve? Kɔɔ an dre ceje en 'an nan dre "nyian ceje.»

¹⁹En Bali -le 'pasiazan "e 'nan -yre 'nan: «An 'tɔ nen Gabriel, meen ci Bali 'le. Bali 'an 'pa 'sia, 'nan -e 'an 'wı tin 'ba 'yie, -e 'an 'wı "yi zıe -a vı 'yie. ²⁰'Wı nen maan 'vı 'yie 'gue e dra te -a tu 'bo. En yi'a yi -telea 'an wei da dt. -Yee "wean i dra bobo -a. Yi'a 'we 'lɔɔ -e -a dre yi 'e bo dı.»

²¹Tı zıe -a wlu be te minnun "kaga "a Zakari -pennan tian. En 'wı o 'kan 'nan e ya 'mɔnnan Bali -pan 'kuin "bvv. ²²Zı e 'bɔla be, ya'a -kɔlale 'wı tin 'badı -a -wle "dı. Tɔɔn 'o 'ci nrɔn 'nan Bali 'e 'fli kɔɔn Zakari le Bali -pan 'kuin. -A -nan nen e 'wı tin 'badı 'sia 'e 'pe -a, te ya'a 'we dt.

²³Zı -yee 'nyranman 'pa yi -nyan be, en e -kv 'yee "kɔnnen.

²⁴"Be -sru -a -nan 'ka 'mɔnlı dı, en -a nan Elizabeti 'e 'pɔn 'si. E -fu 'e yɔɔdi "kɔnnen mlen 'solo, te yaa ve 'nan: ²⁵«Minsan 'pa 'an 'va. En 'wı nen e 'yra "sia 'an yie man minnun yei "be yaa dre 'men.»

Bali "e 'nan o "ta -daa Zozi 'yale (Mt 1.18-25)

²⁶Zı Elizabeti -pɔn mlen 'sheedu 'bo be, en Bali 'yee 'pasiazan Gabriel 'pa 'sia Galile 'fla 'tv nen waa laabo Nazareti be -a da. ²⁷Yaa 'pa 'sia nɔnbɛ 'nen 'tv -va. Nɔnbɛ zıe, -a 'tɔ nen Mari, en ya'a tian 'kɔnnen -tɔle "fo "dt. 'Pian e ya Zozefu 'tɔ da 'nan -e 'e 'pa. Zozefu zıe, David kluda min nen. ²⁸Bali -le 'pasiazan wlala "va, en e 'nan -yre 'nan: «Mein 'tɔ bo. Bali "yi dre 'yie, en Minsan yie a 'i 'va.»

²⁹'Wı zıe e Mari cœen nyen -a, en yaa laabu 'e 'fli -lo 'nan, 'tɔ bvdı "cen 'be ci zıe?

³⁰En Bali -le 'pasiazan "e 'nan -yre 'nan: «Mari, te "kłan 'e 'i 'te dı! Bali "yi dre 'yie. ³¹I "ta -daa 'i 'pɔn 'sile, -e 'i 'nen 'klɔnmɔn -ya. 'Nen zıe 'i 'tɔ 'pa Zozi! ³²E -kɔan "min -dan tu -a, en waa laabo Bali nen min ta lou "be -a -pt. Minsan Bali -a -nyeanla mingɔnnen pein nen -a tra David -nyran "da "be -a da. ³³E mingɔnnen -ble Zago kludanɔn da 'li 'trili, en -yee mingɔnnen -blidi 'le 'ka 'tɔa dı.»

³⁴En Mari "e 'nan Bali -le 'pasiazan zιε -yre 'nan: «'Wι zιε 'be dra 'kɔ -e 'be dre? Kɔɔ ma'an 'kɔnnen tɔa dι.»

³⁵En Bali -le 'pasiazan "e 'nan -yre 'nan: «Bali lei 'saun 'be dra. Bali nen min ta lou "be, -yee 'pleble -taa i 'va "le fulɔ -le 'wι 'zu. -Yee "wean 'nen nen i "ta -daa -a -yale be, waa laabo Bali -pi. E ya Bali -le ve -a.

³⁶En "nyian be, 'i dιt lumɔn Elizabeti "e 'pɔn 'si 'e ceje da. E "ta -daa 'nen 'klɔnmɔn -yale. Lumɔn nen minnun -a ve "nen 'nan, ya'a 'nen 'yaa dιe, -a -pɔn mlen 'sheedv nen 'gv. ³⁷Kɔɔ 'wι 'tv 'ka 'kɔlaman Bali 'klidi -a dι.»

³⁸En Mari "e 'nan: «An ya Bali 'suzan 'a, 'wι nen e ci "va "be -nyren 'e dre 'men.» -A -nan nen Bali -le 'pasiazan 'si -a "srɔn.

Mari -kv Elizabeti -va

³⁹"Be -sru en Mari -kv "nyiandv Zude 'leglɔn 'ji 'fla 'tv nen e ya pɔn da be -a da. ⁴⁰E wla Zakari -le 'kuin, en e Elizabeti 'tɔ 'bv. ⁴¹Zι Elizabeti Mari -le 'tɔ bvdı 'man be, en 'nen nyɔɔn -a -pɔn -ji. -A -nan nen Bali lei 'saun 'ta Elizabeti da. ⁴²En e paan wei 'pleble 'a 'nan: «Bali -fea 'vι 'i man lwmɔn nun va. En 'nen nen 'i 'pɔn -ji be, Bali -fea 'vι "man. ⁴³Tι nen 'maan en 'men Minsan "bv -taa 'an 'va? 'Wι zιe yaan 'ci "nranman -dan. ⁴⁴Zι an 'yie 'tɔ bvdı 'man be, 'nen "le 'ci nran "nyian, en e nyɔɔn 'an 'pɔn -ji. ⁴⁵Bali -le -fea a 'i man, kɔɔ 'wι nen Bali -le 'pasiazan -a 'vι 'yie be, i yi -tera "da 'nan e 'lɔccman.»

Mari "dre "fɔ

⁴⁶En Mari "e 'nan:

«An Minsan 'tɔ bɔa 'tandan.

⁴⁷Bali nen yaan 'si 'wι 'ji be,
-yee "wean ci "nran -dan a 'an 'lɔ.

⁴⁸Kɔɔ 'an 'bɔ nen

an ci -a 'suzan "tun "a be,
'an 'cin -trɔa "ji.
-E 'e 'sia ceegv man be,
blamin peenɔn -a ve 'an man
'nan Bali -le -fea a 'an man.

⁴⁹Kɔɔ 'pleble peenɔn 'san Bali 'wι -dandan dre 'men.
E ya Bali nen "tri 'ka "man "dιe -a.

⁵⁰En e ya "yi 'li 'trilii
minnun nen waa ye "yi,
en waa bɔa "be -wle.

⁵¹E -pe 'pleble 'ci kɔɔn
'wι -dandan dredi -a.
Minnun nen fli dredi -dan bli a o ji be,
e o fuila "man.

⁵² E mingɔnnennun 'sia 'wee mingɔnnen pein -da.

En minnun nen min 'ka o siala fe -tv -a die,
e o wluan lou.

⁵³ Minnun nen dra o -tea "be,

e man yife "kaga "non -wle.

En e fenon 'li 'o da 'o 'lo 'a 'e "tun.

⁵⁴ E -ta 'pale Izrael nen yaa 'si "va

'nan 'e 'yee 'nyranman 'pa be -a va.

"Yi "nen e 'nan 'e dra -yre "be,

-a -cin -trca "ji.

⁵⁵ 'Wi zie yaa 'vi 'e 'cen -kaa tranun le.

E 'nan 'e "yi dra 'kv tra Abraam

'lee 'e kludann le 'li 'trilii.»

⁵⁶ Mari -fv Elizabeti -va mlen yaaga, "be -sru en e 'li 'e da 'e fla.

Zan -ya tv 'bɔ

⁵⁷ Zi Elizabeti pon plala be, en e 'nen 'klonmon -ya. ⁵⁸ -A "srənnn 'lee -a drinun -a 'man 'nan Minsan "yi dre Elizabeti le, en o ci nran 'o 'vale waa.

⁵⁹ En -a yi 'sorazan da be, o -ta 'nen zie -a -fɔle -klonmon -va. O ya "vale 'o laabu 'e "ti 'tɔ 'a Zakari. ⁶⁰ Pian -a "bv 'ka 'wile "man "du. E 'nan: «'O laabu Zan.»

⁶¹ En minnun zie o 'nan -yre 'nan: «Wa'a 'i dru 'tv laabo 'tɔ zie -a du. -Me "le "wean nen yie 'nan 'o laabu Zan?»

⁶² -A -nan nen o 'wi laabvdu 'sia -a "ti 'lo 'o 'pe -a. Waa laabu 'nan: «'Nen 'bɔ 'tɔ nen 'non?» ⁶³ En Zakari yiba 'fun'en 'tv -nan laabu 'nan -e 'e 'cren -te. Yaa cren -te "da 'nan: «-A 'tɔ nen Zan.» En 'wi o peenn 'kan. ⁶⁴ Nun tɔon -a nren flu en e 'wid 'sia te e Bali 'tɔ bɔa.

⁶⁵ Minnun peenn nen o -nyeanla fe zie -a -nan -kogo be, nyen o ceen. 'Wi zie -a -nan see nen waa wo Zude ponnun peenn da. ⁶⁶ Min -tvdu peenn nen o 'wi zie -a maan "be, 'o 'ci "nrondu "siala 'nan: «-Me "a nen 'nen zie e -taa "drele?» Koc waa -tɔa 'wein 'nan Bali -pe -trca a 'e 'padt 'nen 'bɔ da.

Zakari Bali muo "fɔ "dre "a

⁶⁷ Zakari nen 'nen zie -a "ti "a be, Bali lei 'saun 'ta "da, en e Bali 'lewei vudi 'sia. E 'nan:

⁶⁸ «Minnun peenn 'o Minsan 'tɔ bɔ!

-Yee ci Izrael 'non 'le Bali -a.

E -ta 'pale 'yee minnun va,

en e o 'si nɔanba -ji.

⁶⁹ Bali -ta min 'pleble nen

e -kɔlaman e min "sia 'wi 'ji be -a -ceen.

- Yee 'nyranman 'pazan David kluda min nən.
- ⁷⁰ 'Wt zιε yaa 'pa 'e 'lewei vunɔn 'saun 'le 'e 'cen,
en waa 'vι -a -nan le 'ka le va dt.
Yaa 'pa o 'le 'nan:
- ⁷¹ E -kaa "sia -kaa 'nanmannɔn 'le nɔanba -ji,
en minnun pεenɔn nən o "naan -kaa man bε,
e -kaa "sia -wee 'pleble 'wlu.
- ⁷² 'Bε nən 'gve,
e "yi dre -kaa tranun le,
en cibɔ "da "wι 'saun nen
yaa 'vι be -a -cin -trɔa "ji.
- ⁷³ 'Wt zιε e -tɔ 'e wei da -a -kaa tra Abraam le.
Yaa 'vι -yre 'nan:
- ⁷⁴ E -kaa "sia -kaa 'nanmannɔn 'le 'pleble 'wlu,
'nan -e -kaa -kɔla 'yee 'nyranman 'padl -a,
te nyen 'ka -kaa 'ji dι.
- ⁷⁵ En "nyian
te -kaa ya -yee ve -a,
en -kaa 'ta wula 'e wei da
tv -tvdu pεenɔn man -trilii,
-e -kaa ka yi 'e bɔ.
- ⁷⁶ 'Men 'nen, minnun -taa 'i laabule Bali nən
min ta lou "be -a 'lewei vuzan.
Kɔɔ yι -tɔala Minsan 'le
-e 'i -yee -si man dre.
- ⁷⁷ Yιε ve -yee minnun le 'nan,
o 'sizan 'wι 'ji a -tanar,
en -yεε -wee 'wι 'wlidi "fuiman.
- ⁷⁸ Kɔɔ -cee Bali ci a "yi,
en e min ye "yi.
-Yee "wεan e 'tε 'san 'si lou,
en e bii -kaa da
"le yide 'be ci wluannan.
- ⁷⁹ Yaa drε zιε 'nan
-e -yee 'tε 'san 'bɔ 'e minnun nən o ci klun "va,
te o "klanman -ka -lɔ bε,
o man drε 'wein.
En "nyian 'nan
-e 'e 'wι 'tɔdi nən
e blamin -fo -trɔɔ bε,
-a "paa -kaa 'ji.»

⁸⁰Zi Zan dre ceje be, en -yee 'wı 'tɔdi 'pa "da. "Be -sru en e -kv "bui "da, e -fv -nan nun -trilii, en yi nen e bɔala 'ji Izrael 'nɔn 'le be, e 'bɔ.

Zozi 'ya tu 'bɔ

2 ¹'Wı nen e dre Zozi 'ya tu man be, -nyren 'gv. Mingɔnnennun tazan nen Rɔm be, waa laabo Ogust. E 'nan, minnun p̄eənɔn nen 'e mingɔnnen -ble o da be, o o "nrɔn. ²Min "nrɔndi tede nen. E dre te Cirini 'be ci Siri 'leglɔn da -kɔnmandan -a. ³En min -tvdu p̄eənɔn 'kv 'o 'tɔ 'cren -tele 'o 'ya 'tre -da.

⁴-Yee "wean Zozefu 'si Galile 'leglɔn 'ji, 'fla nen waa laabo Nazareti be -a da. En e -kv Zude 'leglɔn 'ji, 'fla nen waa laabo Betelem be -a da. 'Fla zιe -a da nen, o Zuif 'nɔn 'le mingɔnnen David -ya. Zozefu a David kluda min -a, -yee "wean nen e -kv -nan nun. ⁵E -kv 'e 'tɔ 'cren -tele 'o 'vale Mari nen e 'ta -daa "drelə -a nan -a be -a, te Mari 'pɔn a 'e man.

⁶Zi o 'bɔla Betelem be, en -yee 'nen 'ya tu 'bɔ. ⁷-A -nan nen Mari 'nen tede -ya -klɔnmɔn -a. E so 'pa 'nen zιe -a man, en yaa 'nyinnan -winun -le fe -blive -ji. Kɔɔ wa'a nyinnan "nan "yile -pɛn 'nɔn nyinnan dι.

Bali -le 'pasianɔn 'wı tin 'ba 'bla -sru "pinnɔn le

⁸Betelem 'fla 'bɔ zιe -a "srɔn "be, 'bla -sru "pinnɔn a -nan. 'O yie -tɔa 'wee 'blanun da -pei -man. ⁹-A -nan nen Minsan -le 'pasiazan -tu 'bɔla o va, en Minsan -le 'te 'san o si -fɔ. Nyen -dan sen o ji, ¹⁰pian Bali -le 'pasiazan "e -wle 'nan: «Te "klan 'e 'ka 'te du! An -ta 'wı nen e minnun p̄eənɔn 'ci "hranman tıgli be -a vile 'cée! ¹¹'Wı zιe -nyren 'nan, min nen e "ta -daa 'ka 'sile 'wı 'ji be, waa -ya ceeɛgu David fla. Crizi nen Minsan -a be -nyren! ¹²'Ka 'kv -a -nanjen! -A -kɔnnen "yı ve nen 'gv: Ka bɔa 'nen 'tv man, te so a 'e -bladu "man, te e ya 'e nyinnandı -winun -le fe -bli ve -ji. 'Nen zιe -nyren.»

¹³Nun tɔɔn Bali -le 'pasianɔn "kaga 'si laji, en o -ta trele 'pasiazan tede be -a "srɔn, en o Bali 'tɔ bɔdu 'sia. Waa 'wı 'nan:

¹⁴ «'Tɔ -dan a Bali -le ve -a laji lou.

En e -fvdu -trɔɔ -nɔn

'tredanɔn p̄eənɔn nen

e o ye "yi "be -wee ve -a.»

¹⁵Zi Bali -le 'pasianɔn 'li o da laji be, en 'bla -sru "pinnɔn a vıdu 'sia 'o cin le 'nan: «-Kaa kv Betelem, 'wı nen Minsan -a 'vı -cée be -a 'yı.» -A -nan nen o -si 'sia.

¹⁶Zi o -kv, o 'bɔla 'nan nun be, o 'bɔ Mari 'lee Zozefu man. En o 'nen zιe -a 'yı 'e nyinnandı -winun -le fe -blive -ji. ¹⁷Zi waa 'yı be, tɔɔn 'wı nen Bali -le 'pasiazan -a 'vı -wle 'nen zιe -a man be, waa vıdu 'sia minnun p̄eənɔn le. ¹⁸Minnun nen o 'wı zιe -a 'man be, 'wı o 'plo 'fɔ. ¹⁹Pian Mari "e 'wınun p̄eənɔn zιe -a kłɔ "paala 'e 'ji, te 'e 'ci "nrɔnman "da.

²⁰"Be -sru en 'bla -sru "pinnon 'li 'o da, te o Bali 'tō bōa 'wīnun nēn waa 'man 'lee waa -nan 'yī be -yee "wēan. Kōo 'wī nēn Bali -le 'pasiazan -a 'vī -wle "be -a da nēn e drē.

²¹Zī 'nēn zīe -a yi 'sōrazan 'bō be, en waa -fō -klōnmon -va. -A -nan nēn o Zozi 'tō 'pa "man. 'Tō zīe Bali -le 'pasiazan 'be 'vī, te -a "bū 'ka tian 'e 'pōn 'sile dt.

O -kv Zozi 'a Bali -pan 'kuin

²²Tu nēn o Mari -sruman -e 'e dre 'saun Bali le "le zī Moizi -le -pei -a 'vī be -yee 'wī 'zū be e 'bō. -A -nan nēn o -kv Zozi 'a Zeruzalem, 'nan -e 'o -kōon Minsan le, ²³"le zī Minsan -le -pei -a 'vī be -yee 'wī 'zū. Kōo e ya 'e 'cren -tedi 'nan:

«Fē pēenon 'nēn flin nēn,
waa -yaa te e ya 'e 'kōnnēn -a be,
'o 'pla Minsan le kōnglōn -yee ve -a.»

²⁴O -kv -nan nun, 'nan -e 'o Bali -pan "le zī e ya 'e 'cren -tedi Minsan -le -pei -a be -yee 'wī 'zū. 'Yale -tenon -a -nōan -plablob "fli, -te 'be "cēe dt, -plablob 'nēn "fli. -A 'bō nēn Zozi 'mangulinun "o "nōn.

²⁵Min -tu a Zeruzalem. -A 'tō nēn Simeon. Min zīe e ya min tighl 'a, en e 'ta 'wula Bali wei da. E ya min nēn e "ta -daa Izrael 'nōn 'sile 'wī 'jī be -a -pennan. Bali lei 'saun a -yrē. ²⁶En Bali lei 'saun 'bō -a 'vī -yrē 'nan, min 'sizan 'wī 'jī nēn Minsan Bali -taa "tale -a be, yaa ye 'e yie 'a 'vaa en e -kaa.

²⁷Bali lei 'saun -a -cin -tō Simeon -ji 'nan 'e 'kv Bali -pan 'kuin, en e -kv. Nun tōon Zozi "tū 'lee -a "bū wla 'o 'lō le 'nēn 'linen 'bō 'a. 'Wī nēn Bali -le -pei -a 'vī be -a 'bō nēn o "ta -a dra -yrē. ²⁸Simeon Zozi 'si 'e 'pe -ji. E Bali 'tō 'bō, en e 'nan:

²⁹«'An 'san,
'i 'si "men 'i 'suzan man,
-e 'e 'ka -trōo,
kōo 'wī nēn yia 'vī be, e drē.

³⁰-Yēe ci 'nan,
an min nēn e min "sia 'wī 'jī be -a 'yī 'an yie 'a.

³¹Min nēn yia 'si "va
'tredanōn pēenon 'le ve -a be -nyren.

³²-Yēe ci 'te 'san nēn,
e 'leglōn pēenon 'ji dra 'wein be -a,
en -yee 'yie minnun Izrael 'nōn 'tō dra -dan.»

³³'Wī nēn Simeon ci -a vīnan Zozi man be, e Zozi "bū 'lee -a "tū 'plo 'fō.

³⁴Simeon -fea 'vī 'o man, en e 'nan Zozi "bū Mari le 'nan: «'Nēn 'gve Bali -a 'si "va 'nan, Izrael 'nōn 'va be min "kaga -tiala -yee "wēan, en min "kaga wuanla -yee "wēan. En Bali -a 'si "va 'nan -e 'e 'kōn 'wī 'nōan -kōon "vē nēn e 'wī "paala minnun le be -a. 'Pian minnun 'o 'ci "paa "man. ³⁵'Wī zīe

-a dredi be, e o ci wti yoodi ta boala 'wein. En bii nen i ci -a "bu "a be, 'wi -taa 'nanle 'i man "le sren 'be 'i 'fon.»

³⁶En "nyian be Bali 'lewei vizan lumen -tu -nyeanla Zeruzalem 'bo 'nan nun. Waa laabo Anne, Panuel -le 'nen nen Aser -le 'leglon 'ji. E ya ceje 'kpa. E -konnen 'pa 'e nonbe "da, en o le dre 'e 'sran -a 'soravli 'vaa en -a -sran 'bo 'ka. ³⁷E -fu -cale -a -trilii, en -a le 'bo -fuba 'sora 'wle sinjen. E ya Bali -pan 'kuin, te e Bali "sua bodrun funnin fe 'sondi 'lee Bali tru 'badu -a. ³⁸Tu nen Simeon a 'wi zie -a vinan 'nen man be, te e ya -nan. -A -nan nen li zie, e Bali 'tɔ boudi 'sia. E Zozi 'le 'wi vidu "sia minnun peenon nen o ci Zeruzalem -le 'sidi noanba -ji -pennan be -wle.

³⁹Zt Zozi "ti 'lee -a "bu ceen -a dredi man "le Minsan -le -pei -a 'vi be -yee 'wi 'vu be, en o 'li 'o da 'o fla Nazareti Galile 'leglon 'ji. ⁴⁰Zozi dredi 'sia ceje, en e -todi 'sia 'pleble. E 'wi 'todi 'sia 'kpa tigli, en Bali -le -fea a 'e vidu "man.

Zozi le 'bo 'fuda "fli

⁴¹Le -tudu peenon man be, Zozi 'mangulinun -ko Zeruzalem Zuif 'non 'le 'si noanba -ji "fedi da. ⁴²Zt Zozi le 'bo 'fuda "fli "be, -wes -ku waa "fedi zie -a da "le zi waa dra 'e 'cen be -yee 'wi 'vu. ⁴³Zt "fedi dredi -nyan be, Zozi "ti 'lee -a "bu 'o fla si 'sia. Zozi -fola "da Zeruzalem nun, 'pian wa'a -konnen "yile di. ⁴⁴E ya o ji 'nan, Zozi a minnun nen o -taala waa be o va. Zt o yi dre 'sia -tu be, en waa -weedi 'sia o drunun 'lee o beenun va. ⁴⁵Wa'a yile di -le "wean, o 'li 'o da "nyian Zeruzalem -a -weedi -a.

⁴⁶-A -weedi yi yaagazan da nen o -ku bole "man Bali -pan 'kuin. E ya 'e -nyrandt Bali -le 'fluba 'ci vunon -dandan yei, te -a "troen yra 'o wei le, te e 'wi -mienun laabo -wlo, en te o -yee -mie laabo 'e 'lo. ⁴⁷Minnun peenon nen o "troen "ci -a wei le be, -yee 'winun laabudi 'lee -yee 'winun -ci vidu o 'plo 'fo.

⁴⁸Zt -a "ti 'lee -a "bu "ta bole "man 'kon zie -a -ji be 'wi o 'kan. -A -nan nen -a "bu "e -yre 'nan: «'Men 'nen, -me "wean nen yia dra 'kve zi? 'Ku 'vale 'i "tu "a, kvi -weedi 'sia, 'ku 'ci -tɔ lou.»

⁴⁹En Zozi "e -wle 'nan: «-Me "le "wean nen, kaan -weeman? Fenan nen 'an "ti "man wi ci be -a -nan nen an -koan. Ka'a tɔa zi duv?»

⁵⁰'Wi nen, yaa 'vi -wle "be, wa'a -ci manle "fo "di.

⁵¹"Be -sru en Zozi 'lee 'e "ti 'lee 'e "bu 'li 'o da Nazareti. Yaa 'sia 'e "tinun 'wei -da. Mari 'winun zie -a 'pla 'e 'ji. ⁵²Zozi tru en 'yee 'wi 'todi 'pa "da. 'Wi zie e minnun ci nran, en e Bali ci nran.

Zan minnun -batize dre (Mt 3.1-12; Mk 1.3-8)

3 ¹Tu nen 'wi 'gve e dre "man "be, te Tiber 'be ci mingonnennun tazan -a Rom. -A le -fuda 'sooluzan nen, te e ya mingonnennun -a 'leglon

peenon da. En tu zie -a va be te Rom min Ponzu Pilati 'be ci -kommandan -a Zude 'leglon da. En te Erodi 'be ci Galile 'leglon 'tazan -a, en -a "bui Filipu 'be ci Iture 'leglon 'lee Trakoni 'leglon 'tazan -a. En te Lisania 'be ci Abilenen 'leglon 'tazan -a. 2 En te Ane 'lee Kaifa 'be ci Bali -pannon 'tancon 'a. Tu zie -a man nen Bali 'wü tin 'ba Zakari -pi Zan le "bui "da.

3 -A -nan nen Zan ciidu 'sia 'yi nen waa laabo Zudan be -a "srön 'leglon peenon 'ji, te e 'wü tin "baa minnun le. Yaa 'wü -wle 'nan: «Ka 'si 'wü 'wlidi "dredi man -e 'ka 'fli -non Bali le! 'Ka 'ta 'ka -batize dre -e Bali 'e 'cee 'wü 'wlidi 'fui!»

4 'Wü nen e ci 'e 'cren -tedi Bali 'lewei vuzan Ezai -le 'fluba 'ji be, zie 'e 'le sas. Koo e ya 'e 'cren -tedi 'nan:

«Min -tu wei 'be "we "bui "da.

Min zie yaa ve 'nan:

'Ka Minsan -le -si ta dre!

'Ka -yee -sinun ta -sen 'e cin va!

5 'Ka pön -klo peenon 'ji -sen 'e cin va!

'Ka pönnun 'lee pön 'nen 'ta "nyaan -e 'o 'ta "tra!

En 'ka 'si plinnan peenon 'su "ji tigli!

En "nyian be 'ka 'si sredi peenon 'ta dre "yi!

6 'Ka dre zie

-e minnun peenon 'o -kola min 'sizan 'wü 'ji nen

Bali -ta -a be -a yidi -a.»

7 Minnun -ta Zan -va "kaga, 'nan -e 'e 'o -batize dre. -A -nan nen yaa 'wü -wle 'nan: «Min -wlidinun! -Tie 'wü 'ceé 'nan, 'ka 'si Bali -le nyran -blidi nen e "ta -daa "be, -a wlu? 8 'Ka -koo 'ka dre wü -a 'nan, ka 'si 'wü 'wlidi "dredi man. 'Pian te 'ka wü 'e "tun 'nan, ka 'si 'wü 'ji Abraam a 'ka tra -a -le "wean di. Maan ve 'ceé 'nan, Bali -kölaman e -kölénun 'labe o dra Abraam kludanen 'a. 9 'Ka dre "yi! Tu nen o yibanun "cean be, e 'bo 'va. Yiba "nen e baa te -a 'blu 'ka "yi "die, waa "cean -e 'o tuv 'te 'va.»

10 -A -nan nen minnun nen o -ta "va "be, waa laabu -yro 'nan: «Kua dra "men 'ko?»

11 En Zan "e 'nan -wle 'nan: «Min nen -trale -a -yro "fli "be, 'e -tu -non min nen -yee "ka "die -yre. En min nen -blife -a -yro "be, 'e boezan "le "non.»

12 -Va "lala 'sinon "o "ta wü "nyian 'o -batize drele, en waa laabu Zan -lo 'nan: «Bali -le 'wü "paazar, "ku "dre 'ko?»

13 En Zan "e 'nan -wle 'nan: «Te 'ka -va "lala 'si 'e 'ciula -nyren waa 'wü 'ceé be -a da du!»

14 En 'sounjanun "o laabu "nyian -yro 'nan: «Kuu "nun, "ku "dra 'ko?»

E 'nan 'wle 'nan: «Te 'ka "lala 'si minnun lo -sa -a di! En te 'ka 'si 'wlu wü man di! 'Pian 'ka 'pan 'be ci 'cee ve -a!»

15 Minnun nen fe zie -a 'nan be, 'wü nen Bali "e 'nan, e -taa "drele be -a -cin a o ji. -Yee "wean 'o 'ci nrön 'nan, Zan -koan Crizi nen e min "sia 'wü

'ji be -a. ¹⁶Tɔɔn en Zan "e 'nan o pεenɔn le 'nan: «"An 'ka -batize dra 'yi 'a. 'Pian min nən -a 'pleble "mlian 'an da be, e "ta -daa. An 'ka -yee -manwua "tun "da baa "fluzan -a d̄i. -Yee 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'lee 'te 'a. ¹⁷Yee -klu "a 'e 'lo, -e 'e fe 'lee 'e -flu 'cən 'e cin man. Yaa 'wle -sean 'yee 'trebɔ -ji, 'pian -a -flu "be yee -sean 'te nən ya'a 'driman 'mlɔnmlɔn d̄i -a va, -e 'e 'te 'bli.»

¹⁸'Wl zie 'lee 'wɪ "kaga "pee nən Zan -a 'vɪ minnun le Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'a. ¹⁹En "nyian be, Zan 'wɪ 'pla Galile 'leglɔn 'tazan Erodi le. Kɔɔ Erodi 'e "buŋ nan Erodia 'pa, en e 'wɪ 'wlidi "pee dre "nyian "kaga. ²⁰'Be -sru en e 'wɪ 'wlidi dre "nyian Zan -fɔd̄i -a -pv 'kuin.

Zan Zozi -batize dre
(Mt 3.13-17; Mk 1.9-11; Zan 1.32-34)

²¹Minnun pεenɔn -ta 'o -batize drele Zan -va. En Zozi "e "ta 'wū "nyian "e -batize drele. "Be -sru zi Zozi Bali tru 'badı 'sia be, en labli 'le 'sv. ²²-A -nan nən Bali lei 'saun sɔɔn "da -goezee "le -plabلو -le 'wɪ 'zv. En wei -tu wu laji. Yaa 'vɪ 'nan: «I ya 'an 'pi nən maan ye "yi en -yee 'wɪ 'an 'ci "nranman be -a.»

Zozi Crizi tranun 'tɔ nən 'gv
(Mt 1.1-17)

²³Zozi le a -fuba yaaga, en e Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vidi 'sia. Waa "siala 'nan Zozefu nən Eli -pi -a be, -yee 'nən nən.

²⁴Mata -pi nən Eli -a
en Levi -pi nən Mata -a
en Meci -pi nən Levi -a
en Zanayi -pi nən Meci -a
en Zozefu -pi nən Zanayi -a.

²⁵Matatia -pi nən Zozefu -a
en Amɔn -pi nən Matatia -a
en Naun -pi nən Amɔn -a

en Ezli -pi nən Naun -a
en Nagayi 'pi nən Ezli -a.

²⁶Maati 'pi nən Nagayi 'a
en Matatia -pi nən Maati 'a
en Semeyi 'pi nən Matatia -a
en Yose 'pi nən Semeyi 'a
en Yoda -pi nən Yose 'a.

²⁷Yoana 'pi nən Yoda -a
en Reza 'pi nən Yoana 'a
en Zorobabel -pi nən Reza -a
en Salatiel -pi nən Zorobabel -a

en Neri 'pi nen Salatiel -a.
 28 Meci -pi nen Neri 'a
 en Adi 'pi nen Meci -a
 en Kozan 'pi nen Adi 'a
 en Emadan -pi nen Kozan 'a
 en Eri -pi nen Emadan -a.
 29 Yesua 'pi nen Eri -a
 en Elieze -pi nen Yesua 'a
 en Yori 'pi nen Elieze -a
 en Matatia -pi nen Yori 'a
 en Levi -pi nen Matatia -a.
 30 Simeon -pi nen Levi -a
 en Zuda -pi nen Simeon -a
 en Zozefu -pi nen Zuda -a
 en Yonan 'pi nen Zozefu -a
 en Eliakim -pi nen Yonan 'a.
 31 Melea -pi nen Eliakim -a
 en Menan -pi nen Melea -a
 en Matata -pi nen Menan -a
 en Natan -pi nen Matata -a
 en David -pi nen Natan -a
 32 Jese -pi nen David -a
 en Yobedi -pi nen Jese -a
 en Boazi -pi nen Yobedi -a
 en Sala -pi nen Boazi -a
 en Naashon -pi nen Sala -a
 33 Aminada -pi nen Naashon -a
 en Adimen 'pi nen Aminada -a
 en Ani 'pi nen Adimen 'a
 en Esrom -pi nen Ani 'a
 en Faras -pi nen Esrom -a
 en Zuda -pi nen Faras -a.
 34 Zago 'pi nen Zuda -a
 en Izak -pi nen Zago 'a
 en Abraam -pi nen Izak -a
 en Tera 'pi nen Abraam -a
 en Nawo -pi nen Tera 'a.
 35 Seru 'pi nen Nawo -a
 en Rago -pi nen Seru 'a
 en Pele 'pi nen Rago -a
 en Ebe 'pi nen Pele 'a
 en Salmon -pi nen Ebe 'a.

³⁶Jena 'pi nen Salmon -a
 en Apaza 'pi nen Jena 'a
 en Sem -pi nen Apaza -a
 en Noe -pi nen Sem -a
 en Lame 'pi nen Noe -a.
³⁷Matuzale 'pi nen Lame 'a
 en Enok -pi nen Matuzale 'a
 en Yaredi -pi nen Enok -a
 en Malale 'pi nen Yaredi -a
 en Jena 'pi nen Malale 'a.
³⁸Eno 'pi nen Jena 'a
 en Seti -pi nen Eno 'a
 en Adan -pi nen Seti -a
 en Bali -pi nen Adan -a.

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wɪ 'wlidɪ "dre
(Mt 4.1-11; Mk 1.12-13)

4 ¹Bali lei 'saun a Zozi 'lo, en e 'si Zudan 'yi "srɔn. Bali lei 'saun 'kv -a
 "bui "da. ²-A -nan nen 'wɪ 'wlidɪ "drezan nen waa laabo Satan be, e
 Zozi 'man -tandɪ 'sia "bui zɪε -a da. Zi e yi -fuba sinjen dre, te ya'a fe ble
 dɪε, en dra -a -tedi 'sia 'pleble.

³-A -nan nen Satan "e 'nan -yre 'nan: «Te Bali -pi nen yia be, 'i vɪ -kɔlɛ
 'labe -yre 'nan 'e lila "da -blife -a.»

⁴En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «E ya 'e 'cren -tedi 'nan: «Blife 'saza man "cɛɛ
 min "belia dɪ.» »

⁵"Be -sru en Satan -kv -a "nyian loulou, en e mingɔnnen tre pɛenɔn nen
 'treda be -a kɔɔn -yre. ⁶-A -nan nen e 'nan Zozi le 'nan: «An 'pleble -nɔan
 'yɪε -e 'i dre mingɔnnen tre 'lee 'e da fenun fenyian pɛenɔn 'labe -a tazan
 -a. -A pɛenɔn 'labe waa -nɔn 'men, en "an -nɔan "min nen an ya "va "be
 -yre. ⁷-Te 'i "po sɔɔnla 'an 'wlu en yian 'bɔ be, -a pɛenɔn zɪε te e dre 'yie ve
 -a.»

⁸En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «E ya 'e 'cren -tedi 'nan: «Bali nen Minsan -a
 be, -a 'bɔ nen min 'e bɔ. En -a -twli "ce "nen min 'e 'su.» »

⁹"Be -sru en Satan -kv Zozi 'a Zeruzalem. En e -kv -a -tɔlɛ Bali -pan 'kɔn
 'win -ji lou. -A -nan nen e 'nan -yre 'nan: «-Te i ya Bali -pi -a be, 'i 'si 'i 'fli
 man -e 'i 'kv "tra. ¹⁰Kɔɔ e ya 'e 'cren -tedi 'nan:

«Bali -a ve 'yee 'pasianɔn le 'nan 'wei 'kun,

¹¹ 'o 'lɔ lou,

"tɔgɔ 'i 'cein 'e 'le wv -kɔlɛ ji -le "wean.» »

¹²En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «-Ceje ma'an dra dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'cren -tedi
 "nyian 'nan:

«Te blamin 'e Bali nen

Minsan -a be -a man -tan dū!»

¹³ Zi Satan "koe "nyan Zozi 'man -tandi man be, en e 'si -a "srōn, -a man -tandi pee man -pendi -a.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan

(Mt 4.12-17; Mk 1.14-15)

¹⁴ "Be -sru en Zozi 'li 'e da Galile 'leglōn 'ji. Bali lei 'saun 'le 'pleble a -yrō. En -a 'tō 'widi 'sia fe pēenōn 'nan. ¹⁵ E -cia Zuif 'nōn 'le cin yī 'kōnnun -ji te e Bali -le 'wī "paaman minnun ji. -A 'tō "yi "a min pēenōn 'le.

Nazareti 'nōn 'ka yi -telea Zozi da dt

(Mt 13.53-58; Mk 6.1-6)

¹⁶ Zozi 'bōla Nazareti, 'fla nēn waa 'le 'bv "da "be -a da. Zuif 'nōn 'le 'flinla "yi be, waa laabo Saba. -A -tv da nēn e wlala -wee cin yī 'kuin "le zi yaa dra 'e 'cēn be -yee 'wī 'zv. E wluan lou 'nan -e 'e Bali -le 'fluba ta vī. ¹⁷ En o Bali 'lewei vīzan Ezai -le 'fluba 'nōn -yrē. Yaa 'le 'sv, en fenan nēn 'wī 'gve e ci 'e 'cren -tedi be, yaa 'yī. E ya 'e 'cren -tedi 'nan:

¹⁸ «Minsan lei 'saun a 'an 'lō,

kōo yaan 'si "va,

'nan -e 'an Bali -le 'wī 'nōnnōn vī 'yale -tenōn le,

'nan -e 'an minnun nēn

o ci 'o yra yūnan be,

o 'si 'wī 'ji.

'Nan -e 'an minnun nēn

o yie a 'e 'widi be,

-a 'le 'sv,

'nan -e 'an minnun nēn

o ci 'te 'panan o da be

o 'si 'wī 'lō.

¹⁹ 'Nan -e le nēn

Minsan 'yee "yi -kōnnman -ji be,

'an vī 'cēe..»

²⁰ Zi e cēen 'fluba zīe -a ta vīdi man be, yaa 'le 'wv, en yaa -nōn cin yī 'kuin 'pasiazan le. -A -nan nēn e -nyran. Minnun pēenōn nēn cin yī 'kuin be, 'o yie 'sen "da. ²¹ -A -nan nēn e 'han -wle 'nan: «'Wī nēn kaa 'man Bali -le 'fluba 'gve -a -ji be, 'e 'le sōodī 'sia cēegv.»

²² En minnun pēenōn 'tō -a -sru. 'Wī 'nōnnōn nēn e bōala -a 'le be e o 'plo 'fō, te waa ve 'nan: «Zozefu -pi "cēe dūv?»

²³ En Zozi "e 'han -wle 'nan: «Maan -tōa 'nan -kōnnēn 'gve ka -taa -a -fōle 'men. -Kōnnēn zīe -nyren 'nan: «Min 'belizan, 'i 'fli 'beli 'i 'bō 'a!» En ka -taa "nyian -a vīle 'men 'nan, 'wī pēenōn nēn yia dre Kapanamo kva 'man be, 'i dre 'i fla 'gv!

²⁴Maan ve 'ceə 'wɪ tıglı 'a 'nan, minnun 'ka Bali 'lewei vízan 'tv siala -dan 'e 'bɔ fla dt. ²⁵En e ya "le 'an 'wɪ 'gve -a -cin -tɔ 'ka 'ji. Tu nen Bali 'lewei vízan Eli a 'li be, laa ceen le yaaga mlen 'sheedu, en dra -dan -ta 'fla pseenon da. Tu zıe -a man be te -cale "kaga "a Izrael, ²⁶'pian Bali 'ka Eli 'pale -sia o -tv -va dt. -Pen h -tv nen e ya -cale -a Sidon 'leglon 'ji 'fla nen waa laabo Sareta be -a da be, -a va nen Bali Eli 'pa 'sia. ²⁷En "nyian tu nen Bali 'lewei vízan Elize a 'li be, te -kogobe 'tenon "kaga "a "nyian Izrael. -Kogobe 'ka 'sile min -twli "man dı, 'pian Siri min Naaman man nen -kogobe 'si.»

²⁸Zı minnun 'wɪ zıe -a 'man be, 'bli 'fɔ o pseenon 'ji cin yi 'kon 'bɔ 'ji. ²⁹O -sen lou, en o Zozi 'bola bei "sa -a. -A -nan nen o -kv -a 'fla lu "nen, 'nan -e 'o 'ta 'tɔ "man pon -yro -ji. Koo -wee 'fla 'bɔ a pon da. ³⁰'Pian Zozi 'bola o yei e "tun, en e -kv.

Zozi -yu -wlidı "pin min -tv -sru
(Mk 1.21-34)

³¹Zozi 'bola Kapanamo. E ya Galile 'leglon 'fla 'tv -a. En -wee 'flinka "yi da be e Bali -le 'wɪ "paadı 'sia -wee cin yi 'kuin. ³²-Yee 'wɪ "paadı minnun 'plo 'fɔ, koo yaa ve "le Bali -a -kəladı -non -yre.

³³Min -tv a cin yi 'kon 'bɔ 'ji be, -yu -wlidı "a -a -sru. E -paandi 'sia 'pleble. Yaa ve 'vı 'nan: ³⁴«Nazareti min Zozi, -me "wean nen i -tɔa 'kve 'wɪ 'ji? I -ta 'kv klu 'sule. Mein -tɔa. Bali -le min tıglı nen 'yia.»

³⁵En Zozi -a -tera -a 'nean, e -yu -wlidı "le 'nan: «I 'ta -tɔ! I 'si min 'labe -a -sru!» -A -nan nen -yu -wlidı "min zıe -a -tria minnun yei, ya'a fe -tv drele -yre "dı, en e 'si -a -sru.

³⁶'Wɪ zıe e min pseenon 'kan, en waa 'vı 'o cin le 'nan: «-Me "sv -man wɪ 'be ci zıe? Yaa ve -yu -wlidıun le 'yee 'pleble 'lee 'yee -kəladı -a, 'nan 'o 'si minnun -sru -e 'o drele "da.» ³⁷'Wɪ nen Zozi 'a dre zıe, -yee "wean -a 'tɔ "yi "vidı 'pa "nyian "da Galile 'leglon pseenon 'ji.

Zozi Simɔn Pieri 'sea 'lee -ce -tenon "kaga beli
(Mt 8.14-17; Mk 1.29-34)

³⁸Zı Zozi 'bola cin yi 'kuin be, en e -kv min -tv nen waa laabo Simɔn be -yee "kɔnnən. Tu zıe -a man be, te Simɔn nan "bv "a 'e yra yunan 'kɔle -wɔandı 'pleble 'lo. -A -nan nen minnun Zozi tru 'ba 'nan 'e -nanjen. ³⁹Zozi 'kunnan h zıe -a da, en e 'nan 'kɔle -wɔan "ce le 'nan: «I 'si h 'gve -a man.» Tɔon en -a 'kɔle 'e 'tɔ -fɔ. -A -nan nen e wluan, en e fe -non -wle.

⁴⁰Zı funninmlan 'pla be, en minnun -tvdu pseenon nen -ce 'tɔ 'tvdu pseenon ci o man be, o -ta waa Zozi le. E 'pe 'pla o -tvdu pseenon da, en e o beli. ⁴¹E -yu -wlidıun -pin min "kaga -sru "nyian. O "sia o -sru -paandi -a. O -paanman 'nan: «Bali -pi nen 'yia.» 'Pian Zozi 'ka o 'tvle -e 'o 'wɪ dı, koo waa -tɔa 'nan Zozi a min 'sizan 'wɪ 'ji -a.

**Zozi Bali -le 'wɪ 'vɪ Galile 'leglɔn pēenɔn 'ji
(Mk 1.35-39)**

⁴² Zi tu ceen be, en Zozi 'si 'fla. E -kv fenan nən -a -nan ci flu be -a -nan. 'Pian minnun -kv -a -weedi -a, en o -kv bɔle "man. O ya "vale o dra 'nan -e 'e vɪl e 'si 'o "srɔn "dɪ. ⁴³-A -nan nən e 'nan -wle 'nan: «Bali 'be ci mingɔnnen -a fe pēenɔn da. E ya "le 'an 'kv -yee mingɔnnen -blidɪ 'wɪ vɪ min peenun le "nyian, kɔɔ 'wɪ zɪε -a man nən Bali 'an 'pa 'sia.» ⁴⁴En Zozi 'kv Bali -le 'wɪ vɪl e 'leglɔn pēenɔn 'ji -wee cin yɪ 'kɔnnun -ji.

**Zozi -srunɔn tede
(Mt 4.18-22; Mk 1.16-20)**

5 ¹Yi -tu da, te Zozi a 'e 'tɔdɪ 'yi nən waa laabo "nyian Jenezaret be -a 'plo da, en minnun tredi 'sia "man "kaga, 'nan -e 'o Bali -le 'wɪ man. ²-A -nan nən e -klu "fli 'yɪ 'e 'tɔdɪ 'yi 'bɔ zɪε -a 'plo man, te pɔ -tenɔn sɔɔnla 'ji, 'nan -e 'o 'wee pɔ -te "se -sru. ³Zozi 'fɔ -klu zɪε -a -tu -ji, te Simɔn -le ve nən. En e 'nan Simɔn 'bɔ le 'nan: «'Kv 'si 'yi 'plo man -kogo.» Tɔɔn en e -nyran. E -fu -klu -ji, en e 'wɪ "paadi 'sia minnun ji.

⁴Zi e ceen -a 'wɪdɪ man be, en e 'nan Simɔn le 'nan: «I -pli "klu -a fenan nən 'yi -klu ci be -a -nan, -e 'ka 'cee "se 'wɛen -e 'ka pɔ -te.»

⁵En Simɔn "e 'nan -yre 'nan: «'Kv 'san, kv 'nyranman 'pa paan 'pei -man "fo, en fe -tu 'ka 'fɔle 'kve "se "ji dɪ. 'Pian 'i wei da nən, an "ta "se 'gve -a weenman.»

⁶Zi waa dre be, en pɔ -sen -wee "se "ji "kaga 'kpa. -Yee "wean -wee "se "ta 'fvi bvumman. ⁷-A -nan nən o pɔ -tenɔn nən -klu -tu -ji be o laabu 'nan, 'o 'ta 'pa 'o 'va. Zi o -ta be, en o 'wee -klu "fli 'bɔ 'fa pɔnən 'a. -Klu "fli zɪε o ya "vale 'o 'ko 'sien 'yi 'wlu.

⁸Zi Simɔn Pieri 'wɪ zɪε -a -nan 'yt be, 'e "po sɔɔnla Zozi 'wlu, en e 'nan -yre 'nan: «Minsan, 'i 'si 'an "srɔn "kogo, kɔɔ an ya min nən e 'wɪ 'wlidi "dra be -a.» ⁹Pɔ "kaga "nən waa -te be, -yee "wean "klan -dan sen Simɔn 'lee o peenɔn nən o ci waa be o ji, en e 'wɪ zɪε -a 'vɪ. ¹⁰'Wɪ 'twulɪ zɪε -yee dre "nyian Zebede -pınun Zaji 'lee Zan nən Simɔn "srɔn "be -wle.

En Zozi "e 'nan Simɔn le 'nan: «Te nyen 'e 'i 'cen dɪ! -Pɔ -tezan nən 'yia, 'pian -e 'e 'sia ceegv man be, i dre min nən e -taa "minnun laabule 'an -sru "be -a.» ¹¹"Be -sru en o -ta 'wee -klu -a 'yi 'plo man. O 'si fe pēenɔn zɪε -a -sru, en o sɔɔnla Zozi -sru.

**Zozi -kogobe 'tezan -tu beli
(Mt 8.1-4; Mk 1.40-45)**

¹²Yi -tu da be, en Zozi 'lee min -tu 'o cin 'yɪ 'fla 'tu da. Min zɪε -kogobe a 'kɔle pēenɔn da 'si "fo. Zi e Zozi 'yɪ be, 'nun tɔɔn 'e "po sɔɔn "wlu, en 'e yra blula. -A -nan nən e toba -fɔdɪ 'sia -yre. E 'nan: «Minsan, maan -tɔa

'nan, -te i wu "man "be, i -kōlaman i -kogobe "sia 'an man, -e 'an dre 'saun Bali 'le.»

¹³En Zozi 'e 'pe 'su "ji, e kle "man, en yaa 'vī -yre 'nan: «An "we "man. 'I dre 'saun Bali 'le!» 'Nun tōon en -kogobe 'si "man.

¹⁴"Be -sru Zozi "e -yre 'nan: «Te 'i vī min le 'nan, mein beli dī! 'Pian 'i 'kv Bali -panzan -tu -va, -e 'yei 'nanjen! "Be -sru -e 'i 'sraga bu Bali le, "le zī Moizi -a cren -te Bali -le 'fluba 'ji be -yee 'wī 'zv. Tōon -e minnun peenon 'o -kōnnen "yi 'nan, i beli.»

¹⁵Zozi 'tō "yi "a min -tvdu peenon 'le fe peenon 'nan, te minnun -taa "va 'nan -e 'o wei man -e 'e 'wee -ce 'si 'o man. ¹⁶'Pian Zozi 'si o va, en e -kv fenan nen -a -nan ci flu be -a -nan, 'nan -e 'e Bali tru 'ba.

Zozi min -srandū "tra "tv beli
(Mt 9.1-8; Mk 2.1-12)

¹⁷Yi -tv da, te Zozi a Bali -le 'wī "paanan minnun ji be, Farizen 'nōn 'lee 'fluba 'ci vunon a -nan. O 'si Galile 'lee Zude 'fla peenon da, en o -mie 'si 'nyian Zeruzalem. Bali -le 'pleble a Zozi 'lo, te e minnun "belia -a.

¹⁸-A -nan nen minnun -tadū 'sia, te min -srandū -tv a -wlō "se "ji. O ya "vale 'o min zī -a -wlamlan 'kuin 'nan -e 'o 'pla Zozi 'le. ¹⁹'Pian wa'a -kōlale -a -wladū -a dī, kōo min -a -nan "kaga. Tōon en o 'kon tri. O 'kon bo 'fōn 'e 'win -ji lou, en o -cezan zī -a sōonla "se "ji minnun peenon yei Zozi 'le.

²⁰Zī Zozi -wee yi -teradū 'e da 'yī be, en e 'nan -cezan zī -yre 'nan: «An 'yie 'wī 'wlidūnun fui.»

²¹-A -nan nen 'fluba 'ci vunon 'lee Farizen 'nōn 'o 'ci "nrōndū 'sia, en o 'nan: «-Tīe Bali 'tō sreman zī? Min -tv 'ka 'kōlaman -e 'e blamin -le 'wī 'wlidū "fui dī, -te ya'a 'silea Bali -tvwli "a dī!»

²²'Pian Zozi -wee ci "nrōndū 'yī, en yaa laabu -wlō 'nan: «-Me "wean nen 'ka 'ci "nrōnman zī? ²³-Te maan 'vī -yre 'nan: «Wīnun nen yia dre -wlidū "be, maan fui, 'be a -tv. En -te maan 'vī -yre 'nan: «I 'wluan, 'i 'tō lou, 'i 'ta wv, 'be a -tv. 'Wī "fli zī -a "cen "vīdū 'be ci 'pleble? ²⁴'Pian an "ta -a -ci -kōnman 'cēe 'nan, Bali -kōladi -nōn Blamin -pi le, -e 'e min -le 'wī 'wlidūnun fui 'treda.» -A -nan nen yaa 'vī min -srandū "tra zī -yre 'nan: «I 'wluan! I 'yie nyinnan "dave 'sia! I 'kv 'yie "kōnnen!»

²⁵'Nun tōon min zī e wluan o yie man, en e 'yee nyinnan "dave 'sia, en e -kvdu 'sia 'yee "kōnnen, te e Bali 'tō bōa. ²⁶'Wī zī e min peenon 'plo 'fō, en o Bali 'tō bōdi 'sia. O klan Bali lo, en waa vīdū 'sia 'nan: «Cēegu nen, kv -ce "srōn wīnun zī -a -nan 'yī.»

Zozi Levi laabu
(Mt 9.9-13; Mk 2.13-17)

²⁷"Be -sru, en Zozi 'si fe zī -a -nan. "Yēe -kv 'e 'le be, en e 'sukōle 'sizan 'tv 'yī, te e ya 'yee 'nyranman 'panan. Waa laabo Levi. Zozi "e 'nan -yre

'nan: «I -sɔɔnla 'an -sru!» ²⁸Levi fe pɛenɔn 'tvi, e wluan, en e sɔɔnla -a -sru.

²⁹"Be -sru en Levi "fedi -dan da fənun tɔen Zozi le 'yee "kɔnnen. 'Sukɔle 'sinɔn 'kaga 'lee min -mienun 'be ci 'o -nyrandi 'o 'vale Zozi nun -a fe -sru.

³⁰Farizen 'nɔn 'lee 'wee minnun nen o 'fluba 'ci ve be o ci 'ka 'e 'sɔdi di. -A -nan nen waa laabu Zozi -srunɔn le 'nan: «-Me "wean nen ka fənun -ble, 'e cin va 'sukɔle 'sinɔn 'lee 'wɪ 'wlidi "drenɔn 'a? En -me "wean nen ka 'yi -mlian 'e cin va waa?»

³¹En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Minnun nen -ce 'ka o man diɛ, wa'a -dɔdrɔ -sru -wéeman di. 'Pian minnun nen -ce ci o man be, -wé ci -dɔdrɔ -va.»

³²En e 'nan "nyian -wle 'nan: «Min tiglinun -le "wean "cée an -ta di. 'Pian an -ta 'nan -e 'wɪ 'wlidi "drenɔn 'o 'si 'wɪ 'wlidi "dredi man, -e 'o -sɔɔnla Bali -sru..»

Zozi 'le 'wɪ "paadı a "le fe -tre -le 'wɪ 'zv
(Mt 9.14-17; Mk 2.18-22)

³³Minnun -a 'vɪ Zozi le 'nan: «Zan -srunɔn 'lee Farizen 'nɔn -srunɔn fe 'sɔan yi -mie da, te o Bali tru "baa. 'Pian "yie -srunɔn fe -ble, te o 'yi -mlian.»

³⁴Zozi "e -wle 'nan: «-Te minnun -a li 'pa "fedi drenan be, tu nen li -tre 'pazan a o yei "be, wa'a fe sɔan di. ³⁵'Pian tu -tu -taa "bɔle be, o li -tre 'pazan "sia o yei. Tu zιe -a man nen o fe 'sɔan.»

³⁶En Zozi -kɔnnen "tu -fɔdi 'sia -wle. Yaa 'vɪ 'nan: «Min -tu 'ka sɔ -tre 'fui 'bo, -e 'e 'pa sɔ ceje 'fɔnnan di. -Te 'be "cée diɛ, sɔ -tre 'bɔ 'fui 'bu 'e "tun, en o yie 'ka 'kɔan 'e cin va di.

³⁷En "nyian be, e 'ka "le 'o -wen -tre -sen -wi 'kɔle 'tre cejenun -ji di. -Te 'be "cée diɛ, -wen -tre -wi 'kɔle 'tre cejenun feaman -e -wen 'e 'sran, te -wi 'kɔle 'trenun wii. ³⁸'Pian o -wen -tre -sean -wi 'kɔle 'tre -trenun -ji!

³⁹En "nyian be, min nen -wen 'cen 'mlindi -trɔa -a be, ya'a 'wen -tre ye "yi "di. Kɔɔ yaa ve 'nan: <-Wen 'cen 'mlindi 'be ci 'yi.»

Zozi 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi man
(Mt 12.1-8; Mk 2.23-28)

6 ¹'Flinla "yi da nen, Zozi 'lee 'e -srunɔn fei -tu 'cendi 'sia 'ji. Fe 'wle nen fei zιe -a da be, -a -srunɔn 'ko -a 'cendi -a. Waa pluɔlan "man 'o 'lɔ, te waa -ble. ²-A -nan nen Farizen 'nɔn -mienun -a 'vɪ -wle 'nan: «-Me "nen kaa dra be? -Si 'ka -kaa 'lɔ 'nan -kaa 'wɪ zιe -a dre -cee 'flinla "yi da di.»

³En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'Wɪ nen -kaa tra David -a dre 'li, te dra -a -tea 'o 'vale 'yee minnun -a be, ka'a tian -a ta vɪl dvʊ? ⁴E wla Bali -pan 'kuin, en 'kpɔun nen waa 'pla Bali -le ve -a be, yaa 'sia, yaa bli, en e 'yee minnun "le 'nɔn. 'Wɪ zιe yaa dre, 'pian te e ya 'e vɪdɪ 'nan Bali -panɔn

'saza 'be -ble.» ⁵En Zozi -a 'le 'sran -wle 'nan: «'An 'bo Blamin -pi mœen ci 'flinla "yi san -a.»

Min -tu nen -a -pela 'ka 'e man be Zozi -a beli
(Mt 12.9-14; Mk 3.1-6)

⁶'Flinla "yi pee 'bo "nyian, en Zozi wla cin yi 'kuin. E Bali -le 'wi "paadit 'sia minnun ji. Min -tu a 'kɔn zιε -a -ji, -a -pe "yi "pela a 'e 'kadit 'e man.
⁷En 'fluba 'ci vñon 'lee Farizen 'non Zozi -nanjendi 'sia -gœen. O ya -a -nanjennan 'nan -te e -ce "sia min man 'flinla "yi da -o. O ya -a man -weenan 'nan -e 'o 'wi 'tu yi, -e 'o -kola 'wi 'tɔditi -a "man.

⁸Pian Zozi -wee ci "nrɔndti 'yi, en e 'nan min nen -a -pela ci 'e 'kadit 'e man be -yre 'nan: «I 'wluan lou -e 'i 'tɔ min yei 'gv!» E wluan, en e -tɔ lou minnun yei.

⁹-A -nan nen Zozi -a laabu -wlo 'nan: «-Me "wi nen -cee -pei -a 'vi? -Si a 'e 'nɔndti min le 'nan 'e 'wi "yi "dre 'flinla "yi da, -baa te 'e dre di? En "nyian min -kɔlaman e min "belia, -baa yaa "tue -e 'e 'ka?»

¹⁰Zozi o peenon 'nanjendi 'sia 'tudu, en e 'nan min nen -a -pela 'ka 'e man be -yre 'nan: «I 'pe 'sv "ji.» Min zιε yaa dre, 'nun tɔon en -a -pe dre "plɔnblɔn. ¹¹'Wi zιε e 'bli 'fɔ Zozi 'nanmannon 'ji, en o 'wi nen o "ta -daa -a drele -yre "be, -a -sa -fɔditi 'sia 'o cin yei.

Zozi min -fuda "fli 'si "va 'yee 'pasianon 'a
(Mt 10.1-4; Mk 3.13-19)

¹²Yi -tu da en Zozi 'ku Bali tru 'bale pɔn -tu da. E -fu Bali tru 'banan -trilii, en tu ceen. ¹³Zi tu ceen be, en e -srunon laabu. E min 'si o va -fuda "fli, e o 'tɔ 'pa 'yee 'pasianon. ¹⁴O 'tɔ nen 'gv: Simon nen yaa 'tɔ 'pa Pieri be, 'lee 'e 'bvi Andre, 'lee Zaji, 'lee Zan, 'lee Filipu, 'lee Batelemi, ¹⁵'lee Matie, 'lee Toma, 'lee Alife -pi Zaji, 'lee Simon -tu nen waa laabo "nyian Zelo be, ¹⁶'lee Zaji -pi Zude, 'lee Zudazi Karioti. Min nen e "ta -daa Zozi 'nonle 'e 'nanmannon le be -nyren.

Min "kaga "ta Zozi 'va
(Mt 4.23-25; 12.15-16; Mk 3.7-12)

¹⁷Zozi pɔn sɔɔn "ji o 'vale 'yee 'pasianon 'bo 'a, en e -tɔ fenan pablanen 'tu -nan. Min "kaga "a 'o 'sendi fe zιε -a -nan 'o 'vale -a -srunon "kaga "a "nyian. Minnun zιε o 'si 'leglon 'tudu peenon 'ji, en o -ta. O -mie 'si Zude 'leglon 'ji, en o -mie 'si Zeruzalem 'fla, en o -mie 'si jemie "sɔn Sidɔn 'lee Tir 'leglon 'ji. ¹⁸O -ta 'nan -e 'o Zozi wei man, en 'nan -e 'e -ce 'si 'o man. Minnun nen -yu -wlidi "ci o -sru "be, o beli. ¹⁹En minnun peenon -a -weeman 'nan 'o kla Zozi man, kɔɔ 'pleble 'tu bɔala "ji, te e -ce "sia o peenon man.

-Tu man nen Bali -le -fea ci?
(Mt 5.1-12)

²⁰Zozi 'e yie 'tɔ 'e -srunon 'va, en e 'nan:

«Kaa nen ka ya 'yale -tenon 'a be, Bali -le -fea a 'ka man, koo ka ya Bali -le mingonnen tredanon 'a.

21 Kaa nen dra ci 'ka -tenan be, Bali -le -fea a 'ka man, koo ka -taa 'kanle.

Kaa nen 'ka ci -wuonan be, Bali -le -fea a 'ka man, koo 'ka 'ci -taa "nranle.

22 -Te minnun "naan 'ka man Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka 'si o 'va Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka "sr̄onman Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka 'tɔ̄ sr̄eman Blamin -pi -le "wean oo, Bali -le -fea a 'ka man.

23 'Wt zιe 'e 'ka 'ci "nran, en 'ka 'sv lou ci "nran -a, koo 'ka -kopa a -dan laji. -A -cin 'e 'kɔ̄n 'ka 'ji 'nan, 'wι -tuvwli zιe o tranun -a dre Bali 'lewei vunon le 'li.

24 En "nyian be, kaa nen ka ci fenon 'a be, 'wι -taa "bole 'ka man, koo ka ya 'cee ve drenan 'va.

25 En kaa nen ka ci 'ka kandi be, 'wι -taa "bole 'ka man, koo dra "ta -daa 'ka 'tele.

En kaa nen ka ci 'she 'bl̄inan be, 'wι -taa "bole 'ka man, koo ka "ta -daa "wuole "le -ce 'bɔ̄ 'ka da.

26 -Te minnun -cee 'wι "yi "ve be, 'wι -taa "bole 'ka man. -A -cin 'e 'kɔ̄n 'ka 'ji 'nan, 'wι 'tuvwli zιe o tranun -a dre minnun nen o Bali 'lewei 'vι 'li 'wlu 'a 'be -wle.»

Zozi -sr̄unon 'ka 'wι 'leji tɔ̄a dt (Mt 5.38-48; 7.12)

27 «Kaa nen 'ka "tr̄oen ci 'men be, maan ve 'cee 'nan: 'Ka 'ka 'nanmannon yι 'yi! 'Ka "yi "dre -wle! 28 'Ka 'fea vι minnun nen o -yu -saanman 'ka man be o man! Minnun nen o 'te "paa 'ka da be, 'ka Bali tru 'ba -wle! 29 -Te min 'pa 'fɔ̄ 'i 'klanbo "tu da be, 'i -tu -tɔ̄ "nyian -yre. En -te min 'yie -sen "dasɔ̄ 'si 'i 'lo be, te 'i 'si -tɔ̄ -yre 'yie -trale 'sinan dt.

30 Min oo min nen e fe -tu laabu 'i 'lo be, -te e ya 'i 'lo, 'i -non -yre. -Te min 'yie fe 'si 'i 'lo, te yie "cee -non -yre "dιe, te 'i vι -yre 'nan 'e 'leji bɔ̄la 'yie dt. 31 'Wt nen ka ci "vale minnun 'o dre 'cee be, -a 'wι 'lein zιe -nyren 'ka -wee "dre.

32 -Te minnun nen o 'ka ye "yi "be, o 'saza nen ka o ye "yi "be, te -a -cin 'e 'kɔ̄n 'ka 'ji 'nan Bali -a man "yi "dra 'cee dt! 'Wt 'wlidi "drenon "nyian, min nen e o ye "yi "be, -nyren waa ye "yi. 33 Minnun nen o "yi "dra 'cee, -te o le nen ka "yi "dra be, te -a -cin 'e 'kɔ̄n 'ka 'ji 'nan Bali -a man "yi "dra 'cee dt! 'Wt 'wlidi "drenon "o "dra "nyian zι. 34 -Te ka fe "fea minnun nen kaa -tɔ̄a 'nan waa 'leji bɔ̄ala be -wle "be, te -a -cin 'e 'kɔ̄n 'ka 'ji 'nan Bali -a man "yi "dra 'cee dt! 'Wt 'wlidi "drenon fe "fea 'wι 'wlidi "drenon le, 'nan -e 'o 'leji bɔ̄la.

35 Te 'cee ve 'e 'kɔn zι dι! 'Pian minnun nен o "naan 'ka man be, 'ka o yι "yi! 'Ka "yi "dre -wle! En "nyian be 'ka fe 'fe min le 'e "tun. Te 'ka 'ci "nrɔn 'nan, e -kɔlaman -a 'leji bɔladu -a dι. -Te ka ya 'winun zιε -a drenan be, 'ka -kopa -kɔan -dan. En ka -kɔan Bali nен lou "be -yee 'nennun -a. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali "yi "dra minnun nен wa'a min 'tɔ "yi 've dιε -wle, en e "yi "dra nyannennɔn le. **36**-Yee "wean 'ka 'ci 'e 'kɔn "yi "le zι 'ka "tι Bali ci ci "yi "be -yee 'wι 'zv.»

Zozi -srunɔn 'ka min 'tɔ 'tea dι

(Mt 7.1-5)

37 «Te 'ka min 'tɔ 'te dι, "tɔgɔ tu nен Bali 'tredanɔn 'le tin "baa be, 'e tin -te 'ka da! Te 'ka 'wι bɔ min man dι, "tɔgɔ tu nен Bali 'tredanɔn 'le tin "baa be, 'e 'wι bɔ 'ka man! 'Ka 'wι 'ce min le, -e Bali 'e "cee 'wι 'ce! **38**'Ka fe -nɔn min le, -e Bali 'e "cee "nɔn! Bali -a faa 'coun -e 'e -sen 'ka 'man sɔ -ji. Zι i 'wι dra 'i bɔezan -tu -va be, -a da nен Bali "yie "dra.»

39 En Zozi 'wι 'tu 'vι -wle -kɔnnɛn "ji. E 'nan: «Yie 'wizan 'ka -si kɔɔnman 'e bɔezan yie 'wizan le dι, -te 'be "cee dι, o "flinɔn -tea "klu -ji. **40** En min nен e ci 'wι -tranlanan "be, ya'a 'mlian 'wι "paazan da dι, 'pian min nен e 'wι 'tɔ tigli be, e dra "le min nен e 'wι paa "ji "be -yee 'wι 'zv.

41-Mε "le "wean nен i yiba -flunen ye 'i bɔezan -tu yie -goei, te 'i 'bɔ 'le ve nен yiba -dan 'bɔ ci 'be 'ci be, yi'a 'be 'ye dι? **42**'I 'bɔ nен yiba -dan a 'i 'yie -goei te yi'a 'ye dιε, -me "le "wean nен yie ve 'i bɔezan le 'nan: 'An "bɔt, 'i 'tɔ -e 'an yiba -flu 'si 'i 'yie -goei! -Bluzan, 'i yiba 'si 'i 'yie -goei 'e 'flin 'vaa, -e 'i fenan yι 'wein. 'Be -sru i -kɔlaman yiba -flu 'sidi -a 'i bɔezan -tu yie -goei.»

Yiba 'kpa 'lee yiba -wlidi

(Mt 7.16-20)

43 «Yiba 'kpa 'ka 'baa yiba "bewle 'wlidi "a dι! En yiba -wlidi 'ka 'baa yiba "bewle "yi "a dι. **44**O yiba -tɔa 'e 'blu man, kɔɔ kaa -tɔa 'nan wa'a -lomin 'naan -tein "man dι, en wa'a -wen bewle 'naan "trɔen 'fɔn lei man dι.

45 Min nен -a ci wι a "yi "be, -a 'le nен 'wι "yi bɔala. En min nен -a ci wι a -wlidi "be, -a 'le nен 'wι 'wlidi bɔala. -Yee ci 'nan, 'wι nен 'e fadi min ji be, -yee bɔala min 'le.»

Zozi -srunɔn tigli

(Mt 7.24-27)

46 «-Mε "le "wean nен kaan laabo Minsan, Minsan, 'pian 'wι nен maan ve 'cee be, te ka'a dra dι? **47**Min nен e dre 'an -sruzan 'a, te yaan wei maan, en e 'ta wɔla "da "be, an "ta -a -kɔɔnman 'cee. **48**E ya "le min nен e "ta 'yee 'kɔn -tɔa, yaa -klu ceen 'e trvdι, en yaa -pv -fɔ 'pleble be, -yee 'wι 'zv. -Te 'yι 'fa, 'yι nен e "yro "be, ya'a 'kɔlaman 'kɔn zιε -a -widι -a dι, kɔɔ e

ya 'e 'tɔdɪ -kli. ⁴⁹'Pian min nen yaan wei 'man, en ya'a 'ta wulea "da "dɪε,
-a san a "le min nen e 'kɔn 'trɔa nyren va, en ya'a -pv -fɔle 'tre 'ji dɪε, -yee
'wi 'zv. Zì 'yi 'fa be, e ween "man, en 'kɔn zιε e -wi 'nun. E wiila 'nan "fo.»

Rɔm min nen 'sounjanun tazan 'a be e pli Zozi man
(Mt 8.5-13; Zan 4.46-54)

Z ¹Zì Zozi ceeen 'wɪ tin 'badɪ man minnun le be, en e -kv Kapanamo.

²'Sounjanun tazan -le nɔan -tv man "yaaman 'fla zιε -a da. -A -kadi
-fɔla tu, en -a tazan 'bɔ -a ye "yi 'kpa tigli. ³Zì e Zozi 'le 'wɪ 'man be, en e
Zuif min ceje -mienun 'pa 'sia "va, 'nan 'e 'ta 'yee nɔan 'beli. ⁴Minnun zιε
o -kv, en o 'bɔ Zozi man. O kɔala "man -a tru 'badɪ -a. Waa 'vɪ -yre 'nan:
«'Sounjanun tazan 'labe, e ya "le 'i 'wɪ zιε -a dre -yre. ⁵E -cee 'leglɔn ye "yi,
en -yee 'kve cin yi 'kɔn 'tɔ.» ⁶En Zozi 'kvdu 'sia 'o 'vale waa.

"Yee -pli 'sounjanun tazan zιε -yee ve -nan "srɔn "be, en min zιε e
beenun 'pa 'sia 'nan 'o vɪ -yre 'nan: «Minsan, te 'i 'fli "koe "nyan dɪ! An 'ka
min nen i -wlamlan -yee 'kuin be -a dɪ, kɔɔ Zuif min "cée 'maan dɪ. ⁷'Wɪ
zιε -yee "wean nen ma'an 'fli yile tigli -e 'an 'lv 'i 'va 'an 'bɔ 'a dɪ. 'Pian an
ya "vale 'i 'wɪ 'tv vɪ -e 'men nɔan 'e 'beli. ⁸Kɔɔ 'an 'bɔ 'gve, 'an 'tanɔn 'be
'an "paala, en 'men 'sounjanun be meen o "paala. -Te maan 'vɪ -a -tv le
'nan: «I 'kv», -e 'e 'kv. -Te maan 'vɪ -a pee le 'nan: «I 'ta», -e 'e 'ta. -Te maan
'vɪ 'men nɔan le 'nan: «I 'wɪ 'gve -a dre be», yaa dra.»

⁹'Sounjanun tazan -le 'wɪ nen yaa 'pa 'e beenun 'le be, zì Zozi -a 'man
be, yaa 'kan. -A -nan nen 'e man lila minnun "kaga nen o -kula -a -sru "be
o da, en e 'nan: «Maan ve 'cee 'nan, Izrael 'nɔn 'va be, ma'an min -tv yile te
e yi -teala Bali da tigli zιε dɪ.»

¹⁰Minnun nen 'sounjanun tazan o 'pa 'sia be, "wɛe li 'o da "kɔnnen "be,
te -ce 'si nɔan zιε -a man "fo.

Zozi min -kadi -tv fuu

¹¹"Be -sru en Zozi 'kv 'fla 'tv nen waa laabo Naen be -a da. -Wee kv 'o
'vale 'e -srunɔn 'lee minnun "kaga "a. ¹²Zozi "e vınan 'e -pli 'fla zιε -a man
-klɔn -kpein "srɔn "be, te o "ta -ko min -kadi -tv -a -yre da. -Cale lumɔn
-tv -le 'nen -tuwli "nen yaa -ya be, -nyren. 'Flanɔn "kaga 'lee -cale 'bɔ 'be
ci -kunana. ¹³Zì Minsan li zιε -a 'yɪ be, -a nyirinda -sen "da, en e 'nan -yre
'nan: «Te 'i 'wuc dɪ!»

¹⁴-A -nan nen Zozi pli 'e 'le, e kle -planen man. En minnun nen -planen
'bɔ ci o -win -ji be, o -tɔ. En Zozi "e 'nan: «-Gobonen, 'an 'bɔ "e 'yie 'nan, 'i
'wluan lou!» ¹⁵Min -kadi zιε e wluan lou, en e 'widi 'sia. En Zozi "e 'nan -a
"bu "le 'nan: «'Yie 'nen nen 'gv.»

¹⁶Nyen minnun pɛenɔn ceeen, en o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia 'nan: «Bali 'lewei
vızan -dan 'bɔla -kaa 'va, en "nyian, Bali -ta 'pale 'yee minnun va.» ¹⁷'Wɪ
nen Zozi -a dre zιε, e fuila "man Zude 'leglɔn 'lee 'e "srɔn 'leglɔn pɛenɔn 'ji.

Min -batize drezan Zan minnun 'pa 'sia Zozi 'va
(Mt 11.2-19)

18 En Zan -sruncn 'ku 'w1 z1e -a 'sinan 'pale Zan le. 'E -sruncn "fli laabv, 19 en e o 'pa 'sia Minsan -va. E 'nan -wle 'nan: «Ka laabv -yr1 'nan, -yee ci min nen kua 'man 'nan e -taa "be -a, -baa 'ku min pee man -pen tian?»

20 Zi o 'bo Zozi man be, en o 'nan -yre 'nan: «Min -batize drezan 'ku 'pa 'sia 'i 'va, 'nan -e 'ku laabv 'i 'lo 'nan, min nen kua 'man 'nan e -taa "be, -nyren 'yia, -baa 'ku min pee -pen?»

21 Tu 'bo z1e -a wlu be, te Zozi man "yaa 'n1n "kaga beli, en e -ce -ten1n "kaga beli, en e -yu -wlidi "pin min "kaga -sru, en e yie 'win1n "kaga yie 'le 'sv. **22** Zozi "e 'nan Zan -le 'pasian1n z1e -wle 'nan: «'W1 nen -kaa -nan 'y1 'lee 'w1 nen -kaa 'man be, ka 'ku -a 'sinan 'pa Zan le. Ka vi -yre 'nan: Yie 'win1n yie 'le 'sv, "tun "bvn1n 'ta 'wv, -kogobe 'si -kogobe 'ten1n man, "trœen "win1n "trœen 'le 'sv, en minnun nen o kaa be o fuv, en 'yale -ten1n Bali -le 'w1 'n1nn1n 'man. **23** En "nyian be, min nen e yi -tera an da en -a -pe -sru 'ka t1ale 'mlonml1n dt1, Bali -le -fea a -a san man..»

24 Zi Zan -le 'pasian1n 'ku be, en Zozi Zan 'bo 'le 'w1 v1d1 'sia minnun le. Yaa 'vi -wle 'nan: «-Me "le "wean nen ka -ku Zan -nanjen1l "bui "da? -Cean nen fulc ci -a nyccnnan be, -a -nanjennan "c1e ka -ku dt1. **25** En -me "le "wean nen ka -ku "men? Min nen e s1 fenyan 'wv 'e da be, -a -nanjennan "c1e ka -ku dt1. Kcc kaa -t1a 'nan minnun nen o s1 fenyan wo 'o da, te 'o 'ci 's1 win1n dra "lala -a be, o -nyeanla ming1nnan -le 'kuin. **26** Ka 'ci nr1n 'nan Bali 'lewei v1z1n nen -yee "wean nen ka -kv. 'W1 'kpa nen! 'Pian maan ve 'c1e 'nan, Zan -dan "ml1an Bali 'lewei v1z1n da. **27** Kcc e ya 'e 'cren -ted1 Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan:

An 'men min -tu -t1ala 'i 'le,
-yee 'i 'le si dra..

Min nen Bali -a 'vi be Zan nen. **28** Maan ve 'c1e 'nan, 'trœda blamin -tu -dan 'ka 'ml1an Zan da dt1. 'Pian minnun nen o ya Bali -le ming1nnan tredave -a be, o va min "wennen -dan "ml1an Zan da.

29 Minnun p1en1n Zan wei 'man "yi. En 'sukc1le 'sin1n "nyian "o wei 'man "yi. O p1en1n z1e, waa -t1 'o 'fli -a 'nan, Bali -le tin a 'n1nn1n, en Zan o -batize dre. **30** 'Pian Farizen 'n1n 'lee 'fluba 'ci v1n1n 'ka 'w1le 'w1 nen Bali -a "vale 'e dra -wle "be -a man dt1. -Yee "wean wa'a 'w1le "man -e Zan 'e o -batize dre dt1.»

31 En Zozi "e 'nan "nyian 'nan: «-T1 man nen an -naagvuncn -kc1nnman, en -t1 nen waa 'sia? **32** O ya "le 'nan nannannun nen o ya srœan -tenan -guada be, -wee 'w1 'zv. -A -mienun -a ve 'o bœnun le 'nan: «Kv -pv -te 'c1e, 'pian ka'a 'tan1l dt1. "Drenun nen o min -wulo -man -taa "be kua -f1 'c1e, 'pian ka'a 'wucl1 dt1.» **33** Fe nen maan 'vi z1e -yee ci 'nan z1 min -batize

drezan Zan -ta be, e fe 'son, en ya'a -wen mlinle dt, en kaa 'vi "man 'nan:
 <Yv -wlidi "a -a -sru.> ³⁴'Be nen 'gue 'an 'bo Blamin -pi -ta, "an "fe -ble,
 "an "wen -mlian, en ka 'vi 'an man 'nan: *Fe -blt -lagu nen 'maan, en -wen -tezan nen 'maan, en 'sukjle 'sinon 'lee 'wi 'wlidi "drenon bee nen 'maan.*
³⁵'Pian minnun nen o dre Bali -le 'nennun -a be, -wes Bali -le 'wi 'tdi -ci -koonman.»

Zozi 'kv Farizen min Simōn -va

³⁶Farizen min -tu nen waa laabo Simōn be, e Zozi tru 'ba 'nan 'e 'kv fenun -blt 'e 'va. Zozi wla Farizen min zie -yee 'kuin en e -nyran fenun -sru. ³⁷Lumōn -tu nen e -kōnnen -weeman 'fla zie -a da be, yaa 'man 'nan Zozi a fenun -blunan Farizen min zie -yee 'kuin. -A -nan nen e -ta -kōle -tu nen waa -ci 'bv "le -po -zv be -a. E ya 'e fadi 'nyron nen -a -koei "a 'nōnnon, en waa wo min man be -a. ³⁸E -tɔ Zozi 'cein "srōn, en e -wuɔdi 'sia te -a yie yi -sean Zozi 'cein -da. E -sean "da te yaa buuman 'e 'wulo "je "a, te yaa cein 'bo leaman 'e man. "Be -sru en e 'nyron 'bo 'sen -a cein -da.

³⁹Zi Farizen min Simōn 'bo 'wi zie -a -nan 'yi be, en 'e 'ci "nrōndi 'sia 'nan: «"Te min 'labe Bali 'lewei vīzan nen be, "te li nen e kle "man 'labe yaa -tɔa 'nan 'wi 'wlidi "drezan nen.»

⁴⁰En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Simōn, an ya "vale 'an 'wi 'tv ve 'yie..»

En Simōn "e 'nan: «Bali -le 'wi "paazan, 'an "trōen "a 'yie..»

⁴¹-A -nan nen Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Min -tu 'be "lala 'fe min "fli "le. Min -tu "e 'si -kpi yaa tv, en min -tu "e 'si -kpi fu. ⁴²Zi fe -tu 'ka -wlɔ -e 'o -yee "lala bɔla dt, en e "lala zie -a 'ce o "flinjōn le. Min "fli zie o yei "be, -t̄ie min nen e "lala 'fe -wle "be -a ye "yi "bvv? 'I vi 'men.»

⁴³En Simōn "e 'nan -yre 'nan: «"Mēen 'ji "le 'nan, min nen e "lala "kaga 'ce -yre "be -a san nen.»

En Zozi 'a 'vi Simōn le 'nan: «Yia -te..»

⁴⁴-A -nan nen Zozi "e 'man lila li zie -a da. E 'nan Simōn le 'nan: «Li 'gue yia ye? An wla 'yie 'kuin, yi'an cein -man "foe yi -nōnle dt. 'Pian "yaan cein -man foe 'e yie 'yi 'a, en yaa man bvv 'e 'wulo "je "a. ⁴⁵Yi'a -atu -tele 'an man dt. 'Pian -yee ve be, zi an wla paan 'i 'va 'gue, ya'a tian 'flinle 'an 'cein leadi -a 'e man dt. ⁴⁶Yi'a 'nyron 'senle 'an 'win -ji dt. 'Pian "e 'nyron nen -a -koei "a 'nōnnon be -a -sen 'an 'cein -da. ⁴⁷-Yee "wean maan ve 'yie 'nan, Bali -yee 'wi 'wlidi fui. En li 'bo -a -ci kōon 'an yidi "yi -dan zie -a. Min nen Bali -yee 'wi 'wlidi "wennen fui be, min zie ya'a yidi "yi -dan ci kōonman Bali le dt.»

⁴⁸En Zozi "e 'nan li zie -yre 'nan: «Bali 'yie 'wi 'wlidi fui..»

⁴⁹Minnun nen o cira waa fenun -sru "be, 'o 'ci "nrōndi 'sia 'nan: «Min 'labe, -tu nen? En 'be -kōlamān blamin -le 'wi 'wlidi "fuidi -a?»

⁵⁰En Zozi 'a 'vi "nyian li zie -yre 'nan: «Yie yi -teradi Bali da 'i 'si 'wi 'ji. 'I 'fv -trōo..»

Lumonnun -kula Zozi -sru

8 ¹"Bε -sru εn Zozi 'kv 'fla -dandan 'lee 'fla "wenwennennun da, te e -ko Bali -le 'wι 'nɔnnɔn vidi -a -yee mingɔnnen -blidι da. -Wee ci 'o 'vale 'e -srunɔn 'fuda "fli "a. ²En lumɔn -mienun nen e -yv -wlidi "pin o -sru, εn e -ce 'si o man be o -kula Zozi -sru "nyian. Mari nen waa laabo Madala be e ya o va. Zozi -yv -wlidi 'sɔravli "pin l t zιe -a -sru. ³En lumɔn -tu nen waa laabo Zanen be e ya "nyian o va. Lι zιe -a -sran 'tɔ nen Suza, -yee yie -tɔa Erodi -le 'kɔn 'va. En lumɔn -tu waa laabo Sizanen be e ya o va "nyian, 'lee lumɔn -mienun nen o 'pa Zozi 'lee 'e -srunɔn 'va 'wee fenun -a be -wee ci.

'Saa 'fɔzan man -kɔnnen (Mt 13.1-9; Mk 4.1-20)

⁴ Yi -tu da be minnun "kaga "ta Zozi 'va. O 'si 'fla 'tvdu pεenɔn da, εn o -ta. En Zozi 'wι "paadι 'sia o ji -kɔnnen "ji. Yaa 'vι -wle 'nan:

⁵ «Min -tu 'be 'kv 'yee 'saa 'fɔle. "Yee 'saa 'ween be, -a 'wle plɔen 'sran -si man. Minnun taanla "da, εn "lomannun -ta, waa bli. ⁶-A 'wle -mie -sran puo da. "Yee 'bɔ be, εn e -ka, 'yi 'ka "man "dι -le "wean. ⁷-A 'wle -mie -sran fenan nen -tein -taa "bɔle -a -nan. -Tein zιe e 'tu, e blala 'saa man, εn yaa -te. ⁸-A 'wle plɔen 'sran 'trε "yi "da. E 'bɔ, εn e -sen "da. -A be -tu 'wle a "man -yaa tv.»

En Zozi -a 'le 'sran -wle 'nan: «Min nen 'wι man "trɔen "ci -a -wulo -man be, -a san 'e man!»

-Me "le "wean nen Zozi 'wι tin 'ba -kɔnnen "ji? (Mt 13.10-17; Mk 4.10-12)

⁹ En Zozi -srunɔn -a laabu Zozi 'lo 'nan: «-Kɔnnen "nen yia -fɔ zιe, -a -ci nen 'nɔn?» ¹⁰ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Kaa 'gvε, 'ka le nen Bali 'yee 'wι yɔɔdi nen 'e min "paala 'a be -a -ci 'si. Pian minnun nen o 'ka 'an -srunɔn 'a dι, "o 'wι pεenɔn maan -kɔnnen "ji. Bali -a dre zιe 'nan -e 'o fe -nanjen, te wa'a -kɔnnen 'ye dι, εn -e 'o 'wι man, te wa'a -ci maan dι.»

Zozi 'saa 'fɔzan man -kɔnnen "ci 'vι (Mt 13.18-23; Mk 4.13-20)

¹¹ En Zozi "e -wle 'nan: «-Kɔnnen "nen maan -fɔ be, -a -ci nen 'gv: 'Saa 'wle be -yee ci "le Bali -le 'wι 'nɔnnɔn 'le 'wι 'zv. ¹² Min -mienun -le ve be, 'wι nen e 'bɔ 'saa 'wle nen e -sran -si man be -a man be, -yee bɔa "nyian -wee "man. O Bali -le 'wι 'nɔnnɔn maan, 'nun tɔɔn -e Satan 'e 'ta -a 'si o ji. Kɔɔ e 'ka "vale 'o 'ta wula "da -e 'o 'si 'wι 'ji dι. ¹³ Min -mienun -le ve be, 'wι nen e 'bɔ 'saa 'wle nen e -sran puo da be -a man be, -yee bɔa "nyian -wee "man. O Bali -le 'wι 'nɔnnɔn maan, 'nun tɔɔn o "we "man ci "nrandi -a. Pian wa'a tve -e -a "sein 'e 'kv -kɔɔbli dι. O

yi -teala "da tu "wennen 'a, 'pian -te 'wi 'tɔndɔn bɔdt 'sia o man be, tɔɔn -e 'o 'si Bali -sru. ¹⁴Min -mienun -le ve be, 'wi nen e 'bɔ 'saa 'wle nen e -sran fenan nen tein -taa "bɔle be -a -nan be -yee bɔa "nyian -wee "man. O Bali -le 'wi 'nɔnnɔn maan, o "we "man. Minnun zie 'o 'ci "nrɔndi "siala 'treda fenun "kaga "da. Fe yidi o see "paaman. O ya "vale fe pεenɔn 'e dre -wee ve -a. 'Wt zie -yee -si -tɔa Bali wei lo, -e 'e vile 'e 'nyranman 'pa o man dt. ¹⁵Min -mienun -le ve be, 'wi nen e 'bɔ 'saa 'wle nen e -sran 'tre "yi "da be -a man be, -yee bɔa "nyian -wee "man. O Bali -le 'wi 'nɔnnɔn maan 'o 'ci 'fidaa 'a. Waa paala 'o 'ji te o 'ta wula "da -e -a "nen 'e bɔla.»

-Kannen man -kɔnnen
(Mk 8.21-25)

¹⁶"Be -sru en Zozi "e 'nan -wle "nyian 'nan: «Min 'ka -kannen 'fɔa "nen 'vaa -e 'yɔɔ fe -tu -a dt, -te 'be "ceε dτε, -e 'e yɔɔ nyinnan "dave wlu dt. 'Pian yaa -tɔala fenan 'wein da, 'nan -e minnun nen o -wlamlan 'yee 'kuin be, 'o -san yi. ¹⁷Maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, fe -tu 'ka 'fo 'e yɔɔdu -trilii, -e 'e vile 'e bɔla 'ji dt. En 'wi yɔɔdu -tu "ka -e 'o vile 'o man fenan 'wein da dt. ¹⁸'Wt nen maan ve 'ceε be, 'ka "trɔen "tɔ -yre 'kpa tigli! Kɔɔ min nen yaa 'pla 'e 'ji be, -a san le nen maan "paa "da "nyian. 'Pian min nen ya'a 'palea 'e 'ji dτε, -a "tiennen nen -yɔɔ "be, waa "sia -yɔɔ.»

-Tt̄ nen Zozi -a "siala 'e dτ̄ 'a?
(Mt 12.46-50; Mk 3.31-35)

¹⁹En Zozi "bu 'lee Zozi "buinun -ta. 'Pian minnun "kaga "le "wean wa'a -kɔlalə -plidu -a Zozi "srɔn "dτ. ²⁰Tɔɔn en minnun -a 'vi Zozi le 'nan: «I "bu 'lee 'i "buinun a bei, o ya "vale 'wei 'man ye.»

²¹En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Minnun nen, o Bali wei maan, te o 'ta wula "da "be, -wεε ci 'an "bu "a, en -wεε ci 'an "buinun -a.»

Zozi fulɔ 'pleble 'tv ta -tɔ
(Mt 8.18, 23-27; Mk 4.35-41)

²²Yi -tu da be, Zozi 'fɔ -klu -tu -ji 'o 'vale 'e -srunɔn 'a, en e 'nan -wle 'nan: «Kaa ku 'yi -sru.» En o -si 'sia. ²³"Wεε -kɔn -kvnan 'yi yie da be, en yi -fɔla Zozi da. Tɔɔn fulɔ 'pleble 'tv "feendu 'sia 'yi zie -a yie da, en 'yi 'sendi 'sia 'klu -ji. 'Wt nen e 'bɔ o man be, e ya 'pleble.

²⁴-A -nan nen -a -srunɔn -pli "man, en waa fuvdı 'sia. Waa 'vi -yre 'nan: «Ku 'san! 'Ku 'san! I 'fuv! 'Ku 'nan ceen 'nyandi man.»

En Zozi wluan, e paan fulɔ 'lee 'yi da 'pleble. 'Nun tɔɔn fulɔ "feendu -ta "tra, en 'yi 'ta "tra. En fenan -tɔ flu.

²⁵"Be -sru en Zozi 'a laabu 'e -srunɔn 'lɔ 'nan: «Ka'a yi teala 'an da dvv?» 'Wt nen Zozi "sia -a drenan be, e o ceen nyen -a, en e o 'lebo 'fɔ. Waa laabudu 'sia 'o cin lɔ 'nan: «-Mε "sv -man min 'be ci zie? Yaa 'vi fulɔ 'lee 'yi le 'nan, 'o 'ta -tɔ, en waa wei 'man "yi.»

Zozi min nen -yu -wlidi "cɪ -a -sru "bɛ -a beli
(Mt 8.28-34; Mk 5.1-20)

²⁶ Zozi 'lee 'e -srunon Galile 'yi ceen 'ji, en o 'bɔla Geraze 'non 'le 'leglon 'ji. Geraze 'leglon 'lee Galile 'leglon a 'o cin yra 'seze, 'pian 'yi 'bɛ o "cean 'e cin man. ²⁷ Zt Zozi 'si -klu -ji, e sɔɔnla "tra "bɛ, en 'fla zιε -a da min -tu -ta -a 'lɛ. Min zιε -yu -wlidi "kaga "a -a -sru. -A -nan 'mɔn 'kpa te ya'a sɔ wo 'e man dɪ, en ya'a 'nyian 'kuin dɪ, 'pian e nyian min -yre da. ²⁸ Zt e Zozi 'yi be, en e paan. E "po sɔɔn Zozi 'wlu, en yaa 'vɪ -yre wei 'pleble 'ji 'nan: «Zozi, 'yie -me "wɪ nen 'an man? Bali nen min ta lou "bɛ -a -pi nen yia, maan -tɔa zt. 'I yra 'si, te 'i 'te 'pa 'an da dɪ!» ²⁹ Zozi a -a vınan -yu -wlidi "le 'nan, 'e 'si -a -sru. -Yee "wean nen e 'wɪ zιε -a 'vɪ.

Min zιε -yu -wlidinun a -a -sru -a -nan 'mɔn. Minnun -a -pe -yrumān -bulale baa -a, -e 'o -bulale -fɔ -a cein -man. 'Pian e baa zιε -a "ceenman 'e man, -e -yu -wlidinun 'o 'kv -a "bui "da.

³⁰ Zozi -a laabu -yṛɔ 'nan: «I 'tɔ nen 'non?»

En e 'nan Zozi le 'nan: «An 'tɔ nen -kuli 'pa 'tv..»

-Yu -wlidi "kaga "nen -a -sru, -yee "wean nen e 'wɪ zιε -a 'vɪ.

³¹ -A -nan nen -yvnun 'bɔ toba -fɔdu 'sia Zozi le 'nan: «I yra 'si, te 'i 'tɔ 'kv man 'nan 'kv 'kv -klu nen -a 'leda "ka "dɪɛ, -a ji dɪ.»

³² Tu zιε -a wlu be, te 'sru 'pa 'tv a 'e 'blunan o "srɔn "pɔn -tv da. En -yu -wlidinun -a 'vɪ Zozi le 'nan: «I yra 'si, 'i 'kv 'pa 'sia 'srūnun nen 'labe o va -e 'kv 'fɔ o -sru.» -A -nan nen Zozi 'si -non -wle, en o -kv. ³³ Yu -wlidinun 'si min zιε -a -sru, en o -fɔ 'srūnun -sru. 'Srunun 'bɔ flan 'sia pɔn 'sean man zia, en o p̄eənɔn 'sen 'yi 'va, te 'yi o -teemān.

³⁴ Zt 'sru -sru "pinnon 'wɪ zιε -a -nan 'yi be, o -te -ji flan -a. O -kv -a -nan 'sinan 'pale 'fla 'lee fei -paannun da. ³⁵ -A -nan nen minnun -kv 'wɪ nen e dre be -a -nan yile. O 'bɔ Zozi man, en o min nen -yvnun 'si -a -sru "bɛ, -a 'yɪ. Sɔ a "da 'e wvdɪ, en e ya 'e -nyrandt Zozi 'cein -man, te -a ta 'si. Zt o 'wɪ zιε -a -nan 'yi be, "klan -sen o ji. ³⁶ Minnun nen 'wɪ zιε e dre o yie man be, zt e dre 'lɔ en -yu -wlidi 'si min zιε -a -sru "bɛ, waa -nan 'sinan 'pa -wle. ³⁷ -A -nan nen Geraze 'non "kaga toba -fɔdu 'sia Zozi le 'nan, 'e 'si 'wee 'leglon 'ji. Kɔɔ 'wɪ nen Zozi -a dre be "klan -dan -sen o ji. En Zozi 'fɔ -klu -ji, 'nan -e 'li 'e da.

³⁸ Min nen Zozi -a beli be e 'nan Zozi le 'nan: «I yra 'si, 'kvɛ 'ko 'yia!» 'Pian Zozi 'e -yre 'nan: ³⁹ «-Ceje! 'I 'kv 'yie "kɔɔnen, -e 'wɪ p̄eənɔn nen Bali -a dre 'yie be, 'i -nan 'sinan 'pa!» E -kv, en 'wɪ p̄eənɔn nen Zozi -a dre -yre "bɛ, yaa 'sinan 'pa 'fla yei fe p̄eənɔn 'nan.

Zairus 'lu 'lee lɪ nen e kle Zozi 'le sɔ man be
(Mt 9.18-26; Mk 5.21-43)

⁴⁰ Zt Zozi 'li 'e da Galile 'leglon 'ji be, e 'bɔla, te min "kaga "a -a -pennan. O -ta -a 'sile -sia. ⁴¹ -A -nan nen Zuif 'non 'le cin yl 'kɔn 'tazan -tv nen, waa

laabo Zairus be, e -ta Zozi 'va, e "po sɔɔn "wlu. E Zozi tru 'badu 'sia 'nan 'o 'kv -a 'yee 'kuin. ⁴²Kɔɔ -yee 'nen 'twul "a -kanan. 'Nen zιe lumen nen, en -a le a -fuda 'fiili.

En Zozi sɔɔnla -a -sru, te minnun -a -mean "man -pe pεenɔn da.

⁴³Minnun zιe o yei "be, lt -tu a -nan, -ce a "man. -Ce zιe e nyen -seanla "man, -a -nan le -fuda "fli 'bo. [E -dɔdrɔ dre "kaga "buu "le "wean, -yee "lala pεenɔn 'nyan -yrɔ.] 'Pian -dɔdrɔ -tu 'ka -kɔlale -yee -ce zιe -a 'yile yidi -a "fo "di. ⁴⁴Lt zιe e pli Zozi man 'e koda zia, en e kle -yee sɔ 'lebo "man. 'Nun tɔɔn, nyen -srandi "man 'le 'tɔ.

⁴⁵En Zozi 'a laabu 'nan: «-Tie kle 'an man?»

Zi min -tu 'ka 'wile dte, en Pieri "e 'nan Zozi le 'nan: «Bali -le 'wι "paazan, min "kaga 'i 'si -fɔ, en minnun 'i -mean "man -pe pεenɔn da.»

⁴⁶'Pian Zozi "e 'nan: «'Wι 'kpa, min -tu kle 'an man. Maan -tɔa 'nan 'pleble 'tu 'bɔla 'an 'ji.»

⁴⁷Zi lt zιe, yaa -tɔ 'nan, Zozi -a -kɔnnen 'yι be, e nyɔɔndi 'sia, en e -ta. E "po sɔɔn Zozi 'wlu. 'Wι nen e dre 'lɔɔ, en 'e kle Zozi man be, yaa 'vι minnun pεenɔn yie man. En e 'yee -ce -nyandi wι 'vι "nyian. ⁴⁸-A -nan nen Zozi "e -yre 'nan: «An 'lu, i yi -tera 'an da, -yee "wean nen i beli. I 'fu -trɔɔ!»

⁴⁹Zozi 'fu 'wι zιe -a vιnan, en cin yi 'kɔn 'tazan Zairus -le "kɔnnen 'pasiazan -tu -ta, en e 'nan Zairus le 'nan: «I 'lu 'ka 'va. Te 'i Bali -le 'wι "paazan "koe "nyan "nyian di.»

⁵⁰Zi Zozi 'wι zιe -a 'man be, en e 'nan Zairus le 'nan: «Te 'i "klan di. I yi -tera 'an da, -e 'e 'beli.»

⁵¹Zi o 'bɔla "kɔnnen "be, Zozi 'ka 'wile "man -e min -tu 'e -wla -a -sru 'kuin di. 'Pian yaa -si -nɔn Pieri 'lee Zan 'lee Zaji 'lee 'nen "ti 'lee 'nen "bu "le 'nan 'o -wla. ⁵²Minnun nen 'kuin be, o pεenɔn a -wuɔnan, te o -pe a 'o 'win -ji. En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Te 'ka 'wuu di! 'Nen 'gve ya'a 'kale di, 'pian e ya yi -tenan.»

⁵³Minnun -a sεe wudu 'sia, kɔɔ waa -tɔa 'nan e -ka. ⁵⁴'Pian Zozi 'nen 'bo 'kun 'e 'pe -man, en yaa 'vι wei 'pleble 'ji 'nan: «'Nen, 'i 'wluau lou!» ⁵⁵'Nun tɔɔn 'nen zιe e fuv, en e wluau lou. Zozi "e 'nan, 'o fe -nɔn -yre 'e -blt. ⁵⁶'Wι nen Zozi -a dre be, e 'nen "ti 'lee -a "bu 'kan. En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Te 'o 'wι zιe -a -nan sεe wu min -tu le di.»

Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli 'pa 'sia "flivli (Mt 10.1, 5-14; Mk 6.7-13)

9 ¹Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli "be o cin 'yι. E -kɔladu 'lee 'pleble -nɔn -wle 'nan -e 'o -yv -wlidunun -pin minnun -sru, -e 'o -ce 'si minnun man. ²E o 'pa 'sia 'nan 'o 'kv -a vι minnun le 'nan Bali -le mingɔnnɛn -blidu 'bo, te o -ce "sia minnun man. ³Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Te 'ka fe -tu 'sia di! -Yee ci "le "tonyrin -le 'wι 'zv, en "le 'pada 'le 'wι 'zv, en "le -blifε -le 'wι 'zv, en

"le "lala -le 'wɪ 'zv. -A p̄eənɔn zɪε, te 'ka -tv 'sia "fo "dɪ! ᘚn te 'ka 'trale 'sia "fli "dɪ. ⁴'Kōn nen 'ka wla 'ji 'nan o 'ka 'sia tīgl̄ be, -a -ji nen 'ka 'fʊ, -e 'ka 'kud̄l̄ 'e 'bɔ. ⁵-Te ka 'bɔla 'fla 'tū da, ᘚn -a -sr̄unɔn 'ka 'ka 'silea dīε, ᘚn wa'a "tr̄ɔen "tōl̄ 'cēe dīε, 'ka 'si 'fla zɪε -a da. 'Pian "cēe 'si 'fla 'bɔ da be, 'ka 'cein -man fūn -koei "tr̄ɔa o da, -a -ci -kɔndt̄ nen 'nan 'ka 'p̄e 'si -wee 'wɪ 'ji.»

⁶Zozi -sr̄unɔn 'fuda "fli zɪε, o -kv. O cit 'flanun da, te o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnun le, te o -ce "sia minnun man fe p̄eənɔn 'nan.

Erodi ci 'kla "tra "dɪ
(Mt 14.1-2; Mk 6.14-16)

⁷Erodi nen e Galile 'legl̄on "paala be, 'wɪ p̄eənɔn nen Zozi cɪ -a drenan be yaa 'man. ᘚn zɪ kɔ 'e ci "nr̄ɔn be, ya'a tōa dt. Kōo min -mienun -a ve 'nan: «Min -batize drezan Zan nen e -ka be, -yee fuw.» ⁸Ἐn min p̄lōennun -a ve 'nan: «Bali 'lewei vizan Eli nen 'li be, -yee 'ta 'e 'fli -kɔnle.» ᘚn min -mienun "o 'vɪ 'nan: «Bali 'lewei vñɔn nen 'li be, -a -tv 'be fuw.» ⁹'Pian Erodi "e 'vɪ 'nan: «An 'bɔ 'gve, 'men minnun 'be Zan -wulo ceen. ᘚn min nen an -yee 'wɪ maan 'gve, -tū 'be 'men 'be 'a?» -Yee "wēan Erodi -a man -wēed̄l̄ 'sia 'nan 'e Zozi ye.

Zozi -bl̄fe -nɔn min -kpi 'soolu le
(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44; Zan 6.1-14)

¹⁰Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda "fli "be o 'li 'o da. ᘚn 'wɪ p̄eənɔn nen, waa dre be, waa 'sinan 'pa Zozi le.

"Be -sru en Zozi 'kv o 'saza 'a 'fla 'tū nen waa laabo Bezaida be -a "sr̄on.

¹¹Min "kaga "o -kvnan 'yɪ, en o -kula Zozi -sru. Zozi 'ka o lile 'o da dt. E Bali -le mingɔnn̄en -bl̄id̄l̄ 'wɪ 'vɪ -wle, en minnun nen -ce cɪ o man be, e -ce 'si o man.

¹²Zi funninmlan "ta "paala be, en Zozi -sr̄unɔn pli Zozi man. O 'nan -yre 'nan: «I vɪ minnun le 'nan, 'o 'kv fei -paannun 'lee 'flanun nen -kogo 'gve -a da, -e 'o -bl̄fe 'lee nyinnan "nan "yɪ. Kōo fenan nen -kaa cɪ 'gve, min 'ka 'nyeanla 'nan dt.»

¹³En Zozi "e -wle 'nan: «'Ka 'bɔ, 'ka 'bl̄fe -nɔn -wle!»

En o 'nan -yre 'nan: «'Kpɔun 'soolu 'lee p̄o "fli "nen 'kv 'lɔ "ce. I ya "vale 'nan, 'kv 'kv minnun "kaga 'labé o -bl̄fe 'lɔ?» ¹⁴Minnun nen -nan be, -kl̄onmɔn a 'o va -kpi 'soolu.

En Zozi -a 'vɪ 'e -sr̄unɔn le 'nan: «'Ka o -nyran 'e cin da -fuba 'souzou.» ¹⁵Waa drela "da, en o p̄eənɔn 'nyran. ¹⁶Zozi 'kpɔun 'soolu 'lee p̄o "fli zɪε -a 'si, 'e yra -tō laji lou, en e Bali muo "fɔ. E 'kpɔunnun "nen jeen, en yaa -nɔn 'e -sr̄unɔn le 'nan 'o -pli "minnun zɪε o man. ¹⁷O p̄eənɔn -a bl̄t, o 'kan. En -a -mie nen e -fu be waa -te 'e cin da, e saannen 'fa -fuda "fli.

Min nen Zozi cɪ -a be Pieri -a 'vɪ
(Mt 16.13-20; Mk 8.27-30)

¹⁸Yi -tv da Zozi a Bali tr̄v 'banan 'e 'saza, te -a -sr̄unɔn a -a "sr̄on. ᘚn yaa laabu -wlɔ 'nan: «Minnun "o 'nan, -tū nen 'maan?»

¹⁹O -yre 'nan: «Min plœn "o 'vî 'nan, min -batize drezan Zan nen 'yia. Min -mienun "o 'vî 'nan, Bali 'lewei vîzan Eli nen 'li be, -nyren 'yia. En o -mienun "o 'vî 'nan, Bali 'lewei vûnçon nen 'li be, -a -tv 'be fuv, -nyren 'yia.»

²⁰En Zozi -a laabu -wlo "nyian 'nan: «Kaa "nun, "ka 'vî 'nan, -ti nen 'maan?» En Pieri "e -yre 'nan: «I ya Crizi nen, Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnun 'si 'vî 'ji be -a.»

²¹En Zozi 'vî 'pla -wle 'klagla 'nan, te 'o 'vî zîe -a vî min -tv le 'mlonmlon du!

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandî -kançon 'va wî 'vî

(Mt 16.21-23; Mk 8.31-33)

²²Zozi 'a 'pla "da "nyian -wle 'nan: «E ya 'e vîdu 'nan, Blamin -pi 'e yra ye "kaga. En "nyian be, min cejenun 'lee Bali -pannon 'tançon 'lee 'fluba 'ci vûnçon -a dra 'o 'pela koda, en o Blamin -pi -tea. -A yi yaagazan da -e 'e 'wluan -kançon 'va.»

Zozi -sru 'ta wûdi

(Mt 16.24-28; Mk 8.34-9.1)

²³"Be -sru en Zozi "e 'nan o peenon le 'nan: «Min nen e ya "vale 'e dra 'an -sruzan 'a be, 'e 'vî tu peenon man yra yîdu man, en 'e 'vî -kadi man yiba "plan da -e 'e -sconla 'an -sru. ²⁴Koo min nen e ci 'e 'ladu 'yee 'treeda da be, -yee 'treeda -taa 'sile -yro. 'Pian min nen 'e 'pe 'si 'yee 'treeda da "fo, en yaa -non 'men be, -a san 'be 'belidi nen ya'a 'nyaan dîe -a ye. ²⁵-Te min 'treeda fe peenon 'yi, en 'belidi 'si -yro "be, -a -ci nen 'non? -A -ci "ka "di. ²⁶Min nen, 'yra -a -tea -a vîdu -a 'nan 'e ya 'an -sruzan 'a be, en -te 'be "c  e di, 'men 'vî vîdu min pee le yra -a -tea "be, Blamin -pi -yee ve yra -tea "nyian tu nen e -taa "man "be -a man. E -taa 'e 'bo 'le 'te 'san 'lee 'e "ti "le 'te 'san 'lee 'e "ti "le 'pasianon 'le 'te 'san da. ²⁷Maan ve 'c  e 'vî tigh 'a 'nan, min -mienun a fe 'gue -a -nan be, wa'a 'kaa 'vaa -e 'o -t   'nan Bali mingonnen -blidi 'sia di.»

Zozi -srunon yaaga Zozi 'yî 'yee 'te 'san wlu

(Mt 17.1-9; Mk 9.2-10)

²⁸Zozi 'vî zîe -a 'vî, -a -nan yi 'sora "be -sru, en e Pieri 'lee Zan 'lee Zaji 'sia, en o -kv Bali tru 'bale p  n -tv da. ²⁹E ya Bali tru 'banan, en -a yra liladi 'sia, en -yee s   dre 'fuvu 'yriyri. ³⁰-A -nan nen 'o 'vale min "fli "a o -s  e "wûdi 'sia. Min "fli zîe Moizi 'lee Eli nen waa. ³¹Bali -le 'te 'san o si -f  , en 'vî nen e "ta -daa "drele Zozi le Zeruzalem be, waa -nan wî vîdu 'sia -yre. ³²Tu zîe -a wlu be, te yi -f  la Pieri 'lee min "fli "nen o -kv waa be, o da "fo. 'Pian o fuv en o Zozi 'yî Bali -le 'te 'san wlu. En o min "fli 'yî "nyian 'o 't  di -a "sr  n. ³³Minnun zîe "wee 'si Zozi "sr  n "be, en Pieri "e 'nan Zozi le

'nan: «'An 'san, e dre 'wɪ "yi "a en -kaa ta 'gv. Ku segle pannen yaaga -tɔa. -A -tu a 'yie ve -a, -a -tu a Moizi -le ve -a, en -a -tu a Eli -le ve -a.» 'Wɪ nen Pieri -a 'vɪ be, yaa 'vɪ 'e lei -sru.

³⁴Zi Pieri a 'wɪ zɪə -a vünan be, en "lolu -koei "trɔa o da. "Lolu -koei "a -trɔanan Zozi -srunɔn da "fo. -A -nan nen nyen o cœen. ³⁵Nun tɔɔn wei -tu wu "lolu -koei 'bɔ 'va. E 'nan: «'An 'pɪ nen, maan 'si "va "be, -nyren "be. 'Ka "trɔen "tɔ -a wei le!» ³⁶Zi wei zɪə e wu be, en Zozi 'fv 'e 'tuwli. 'Wɪ nen Zozi -srunɔn 'a -nan 'yɪ be, wa'a -nan see wule min -tu le "fo 'vaa en Zozi 'ku laji dì.

Zozi -yv -wlidi "pin 'nen 'tv -sru
(Mt 17.14-21; Mk 9.14-27)

³⁷Zi tu ceen be, en o pɔɔnɔɔn "ji. Min "kaga "ta Zozi 'sile -sia. ³⁸Minnun 'bɔ zɪə o yei "be, min -tu -paandi 'sia. Yaa 'vɪ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, mein tru "baa, 'i 'men 'nen 'gve -a -nanjen! -Yee ci 'men 'nen 'tuwli "a. ³⁹-Yu -wlidi "tv -taa "da, 'nun tɔɔn -e 'e -paandi 'sia. -Yu -wlidi 'bɔ -a "cœan "da, te yaa 'le -pɔe bɔa. "Yee vünan 'e 'si "da "be, te e 'te 'pa "da "kaga. ⁴⁰Mein -srunɔn tru 'ba 'nan, 'o 'yu -wlidi zɪə -a -pin -a -sru. 'Pian wa'a -kɔlale -a dì.»

⁴¹En Zozi "e 'nan: «-Naagvunɔn, 'cee yi -teradi Bali da "ka "dì. 'Ka 'wɪ 'wlidi "dra. Tu wea nen "nyian maan dra 'ka 'va? An "koe -nyaan 'ka man 'e "tun. 'I 'ta 'yie 'nen 'a 'gv!»

⁴²Zi 'nen 'bɔ "e -pli Zozi man be, en -yv -wlidi -a -tria "tra. Yaa ceen "da. 'Pian Zozi 'e yra 'tɔn 'tɔ -yv -wlidi "da, en e 'nan -yre 'nan: «I 'si 'nen 'gve -a -sru.» Zi Zozi -a beli be, en e 'nan -a "tū "le 'nan: «'Yie 'nen nen 'gv.» ⁴³Bali -le -dan 'lee -yee 'pleble min pœenɔn 'kan.

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandı -kanɔn 'va wɪ 'vɪ "nyian
(Mt 17.22-23; Mk 9.30-32)

'Wɪ nen Zozi -a dre be, min pœenɔn 'plo 'fv 'e 'fɔdi. -A -nan nen Zozi 'a 'vɪ 'e -srunɔn le 'nan: ⁴⁴«'Ka "trɔen "tɔ 'wɪ 'gve -yre 'kpa tigli! Minnun "ta -daa Blamin -pɪ -nɔnle minnun le -e 'o -te.» ⁴⁵-A -srunɔn 'ka 'wɪ zɪə -a -ci manle dì. -A -ci a 'e yɔɔdi -wlo, 'du -e 'o vule 'o -ci man dì. 'Pian -a -ci laabvudi "klan o -te.

-Tie ci Zozi -sruzan -dan a?
(Mt 18.1-5; Mk 9.33-37)

⁴⁶"Be -sru -sa -tu -tria Zozi -srunɔn yei. -Sa zɪə -nyren 'nan, -tie ci o yei Zozi -sruzan -dan a? ⁴⁷Zozi 'a -kɔnnen 'yɪ -wlo. -A -nan nen e 'nen "wennen 'tv 'si, yaa -tɔ 'e "srɔn, ⁴⁸en e 'nan -wle 'nan: «Min nen e 'nen "wennen 'gv -a 'kun tigli 'men "wean be, te 'an 'bɔ nen yaan 'kun tigli. En min nen yaan 'kun tigli be, te min nen yaan 'pa 'sia 'treda be, -a 'bɔ nen yaa 'kun tigli.

Maan ve 'ceε 'nan, 'an -sruzan nen 'e 'fli dre 'nen "wennen 'a be, -a san 'be ci -dan.»

Min -tv -yu -wlidt "pin minnun -sru
(Mk 9.38-40)

49 En Zan "e 'nan Zozi le 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kv min -tu 'yɪ, te e -yu -wlidt -pian "minnun -sru 'i 'tɔ da. En kva 'vɪ -yre 'nan, te 'e dre dɪ, koo ya'a 'ta 'wula 'i -sru "le 'kve 'wɪ 'zv dt.»

50 En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Te 'ka 'wɪ zɪε -a dre dɪ! Koo min nen, -a pei 'ka 'e 'padt 'ka man dɪε, te e ya 'ka 'va.»

Zozi Zeruzalem si 'sia

51 Tu nen Bali Zozi "sia 'tre 'gve -a da -e 'e 'kv -a laji be, e 'bɔ 'kogo. -A -nan nen Zozi 'nyinnan 'e 'fli da, en e Zeruzalem si 'sia. **52** E minnun 'pa 'sia 'e 'lɛ. Minnun zɪε o -kv, en o 'bɔla Samari 'nɔn fla. O nyinnan "nan -weedt 'sia Zozi le 'fla zɪε -a da. **53** Pian Samari 'nɔn 'ka 'wule "man "fo "dt, koo Zeruzalem nen e "ta -ko.

54 Zi Zozi -sruron Zaji 'lee Zan 'wɪ zɪε -a 'man be, en waa 'vɪ Zozi le 'nan: «Minsan, i ya "vale 'kv 'te 'si laji -e 'e o -nan -nyan?» **55** Zozi 'e man lila o da, en e 'wɪ 'pla -wle 'klagla. [Yaa 'vɪ -wle 'nan: «Min nen ka dre -yee 'hennun -a be -a -cin 'san 'ka 'ji 'va? **56** Koo 'an 'bɔ Blamin -pi ma'an 'tale 'treda 'nan -e 'an minnun -tēe "dt. Pian an -ta 'nan -e 'an minnun 'si 'wɪ 'ji.»] -A -nan nen o 'fla pee da si 'sia.

Zozi -sru 'ta wwdt
(Mt 8.19-22)

57 Zi o ya -kunan -sia be, en min -tv "e 'nan Zozi le 'nan: «Fenan p̄eənɔn nen i -ko be, kve 'ko 'yia.»

58 En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «-Canjannennun nyinnan a, en "lomannun "kɔe "a, 'pian Blamin -pi "le 'fe -tv -nan "ka -e 'e 'wulo 'pla 'nan dt.»

59 En Zozi 'a 'vɪ min -tv le 'nan: «I -sɔɔnla 'an -sru!»
Min zɪε e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, 'i 'si -nɔn 'men, -e 'an 'kv 'an "ti "wū 'vaadṛ.»

60 Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Minnun nen Bali "le 'va o ci 'o 'kadt be, 'i o 'tvɪ 'o 'wee min wu. Pian 'i 'bɔ 'i 'kv -a vɪ minnun le 'nan Bali -le mingɔnnen -blidt 'bɔ.»

61 En min pee -a 'vɪ 'nan: «Minsan, an -taa -sɔɔnla 'i -sru, 'pian an ya "vale 'i 'si -nɔn 'men -e 'an 'kv -si trv 'ba 'an 'mangulinun lɔ.»

62 En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «-Te min -si -tv 'sia, te -a "trɔen "a 'e koda be, -a san zɪε ya'a dra Bali -le mingɔnnen tredave -a "fo "dt.»

Zozi 'e -sruron pee 'pa 'sia "flivli
(Mt 9.37-38; 10.5-16)

10 **1** "Be -sru en Minsan min -fuba 'sɔravli 'wle "fli 'si "va, en e o 'pa 'sia "flivli 'e 'lɛ. Yaa 'vɪ -wle 'nan 'o 'kv 'fla 'lee fenan p̄eənɔn nen 'e

"ta -ko be -a -nan. ²En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'Saa 'be tran "kaga "be, 'pian -a -tenon a "wennon. -Yee "wean 'ka Minsan nen fei zie e ci -yee ve -a be -a trv 'ba, 'nan 'e -a -tenon 'pa 'sia -e 'o -yee 'saa be -a -te. ³Ka -si 'sia! Pian 'ka dre "yi, koo an "ta 'ka "paa 'sia "le 'bla 'nennun nen o "ta -ko plo winun yei "be -wee 'wi 'zu. ⁴Te 'ka "lala 'lee 'pada 'lee -manwua 'sia di, en te 'ka 'moo -sia min minnun 'to bvd -a di.

⁵-Te ka wla 'kon 'tv -ji be, 'ka -a -ji 'non 'to bu 'nan, Bali 'e 'fvd -trco -non -wle! ⁶En -te min -tv a 'kon zie -a -ji, te e ya -fvd -trco -weenan be, 'cee -fea -fvd -trco -non -yre. Pian -te 'ka "dye, 'cee -fea "nen "fo 'e "tun. ⁷Kon nen -a 'le "nen 'non 'ka 'pe 'kun be, -a -nan nen 'ka 'fu. En fe oo fe nen waa -non 'cee -ji -blive -a 'lee mlinve -a be, 'ka -bli en 'ka mlin. Koo min nen e ya 'nyranman -tv 'panan be, -a -non da nen -e -a -pan 'e 'kon. Pian te 'ka 'ciu 'kon 'le "nen -tcolad -a "da "di.

⁸ 'Fla nen ka 'bola "da, en o 'ka 'kun tgli be, fe nen o -taa 'cee be, 'ka -bli. ⁹'Ka -ce 'si minnun man 'fla zie -a da, en 'ka vi -wle 'nan, Bali -le mingonnen -blidi 'sia 'ka 'va. ¹⁰Pian -te ka wla 'fla 'tv da, en 'fla zie -a danon 'ka 'o yie 'tole 'ka yra dye, 'ka 'kv -wee -guada, -e 'ka vi 'nan: ¹¹'Ka -to 'nan, Bali -le mingonnen -blidi 'bo 'kogo. Pian ka'a 'wile "man "dt. -Yee "wean 'ka fla fuon nen e -fu 'kv 'cein -man be, kva -tocala 'ka da. -A -koondi nen 'nan 'kv 'pe 'si 'cee 'wi 'ji. ¹²Maan ve 'cee 'wi tigli 'a 'nan, yi nen Bali 'tredanon 'le tin "baa be, 'fla zie -a da 'non 'le yra yidi 'pleble "mlian Sodom 'non 'le ve da.»

**'Flanun nen -a da 'non 'ka yi -telea Zozi da dye, Zozi 'wi 'pla -wle
(Mt 11.20-23)**

¹³ En Zozi -a -to "nen -a vidi -a 'nan: «Koraze 'non, 'wi -taa "bole 'ka man! Bezaida 'non, 'wi -taa "bole 'ka man! Koo, "te 'lebo "fo winun nen o dre 'ka yie man 'gue, 'nan o dre 'fla nen waa laabo Tir 'lee Sidon be -a da be, "te -a da 'non 'si 'o dre wi -wlidi "man -a -nan 'mon. En "te o 'te 'yie 'wi 'o da -a -nan 'mon, en "te o -ce bu so ceen 'o man -a -nan 'mon. ¹⁴-Yee "wean nen maan ve 'cee 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'cee yra yidi 'pleble "mlian Tir 'lee Sidon 'non 'le ve da. ¹⁵En kaa nen ka ci Kapanamo 'non 'a be, e ya 'ka 'ji 'nan ka -ko Bali va laji? -Ceje, 'pian Bali 'ka -sconmlan -kanon 'va.

¹⁶ Min nen e 'ka wei 'man "yi "be, te 'an 'bo nen yaan wei 'man "yi. En min nen ya'a 'e yie 'tole 'ka yra dye, te 'an yra nen -a san 'ka 'e yie 'tole di. En "nyian be, min nen ya'a 'e yie 'tole 'an yra dye, te -a san 'ka 'e yie 'tole min nen yaan 'pa 'sia 'treda be -a yra di.»

Min -fuba 'soravli 'wle "fli "be o 'li 'o da

¹⁷ Min -fuba 'soravli 'wle "fli "nen Zozi o 'pa 'sia be o 'li 'o da ci "nrandi -a. En waa 'vi Zozi le 'nan: «'Ku 'san, 'kue ci -yv -wlidinun da. 'Wi nen kva 'vi -wle 'i 'to da 'nan 'o dre be, waa dra.»

¹⁸En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Maan -t̄oa z̄i. An Satan ȳi 'sinan laji, te e "ta -sɔɔnman "le laa -paan 'zv. ¹⁹An 'bɔ m̄een -kɔlad̄ -nɔn 'c̄ee, 'nan -e 'ka 'ta wula -sanjre 'lee -ml̄en 'lee Bali 'nanmanzan 'le 'pleble p̄eənɔn da. 'W̄i 'tv 'ka 'dra 'c̄ee "fo "d̄i. ²⁰En te 'ka 'ci 'e "nran 'nan, c̄ee ci -yv -wlidinun da d̄i! 'Pian 'ka 'ci 'e "nran 'nan, 'ka 't̄o a 'e 'cren -ted̄ Bali va!»

Zozi 'e "t̄i 't̄o 'bɔ
(Mt 11.25-27)

²¹Tv z̄ie -a wlu b̄e, Bali lei 'saun ci "nrandi -nɔn Zozi le. -A -nan nen Zozi "e 'nan: «An "t̄i, ȳie ci labli 'san -a, en ȳie ci 'tre 'san -a. Mein 't̄o "yi "ve 'nan 'w̄inun nen yia ȳɔɔ minnun nen 'o 'fli "siala 'w̄i 't̄ɔnɔn -a be o man b̄e, yia ta 'bɔla minnun nen 'o 'fli dre nannannun -a be -wle. 'W̄i 'kpa nen, kɔɔ 'w̄i nen e ci 'i 'ci 'sɔ 'a be, -a 'bɔ nen yia dre.

²²Fé p̄eənɔn 'peba a 'e wvdu 'an 'lɔ, 'an "t̄i ȳie dre z̄i. An "t̄i 'saza 'be 'an 'bɔ nen an ci -a -pi -a be 'an -t̄oa. En 'an 'bɔ nen an ci -a -pi -a be, 'an 'saza 'be 'an "t̄i -t̄oa. En "nyian 'an 'bɔ nen an ci -a -pi -a be, min nen an ya "va 'nan 'an ta bɔala -ȳre "be, -a san 'be 'an "t̄i -t̄oa.»

²³Zozi 'e 'man lila 'e -srūnɔn 'saza da, en yaa 'v̄i -wle 'nan: «Bali -le -fea a kaa nen ka 'w̄i z̄ie -a -nan ye be 'ka man. ²⁴Maan ve 'c̄ee 'nan, Bali 'lewei v̄inɔn "kaga 'lee mingɔnnennun -a man wee 'nan, 'w̄i nen kaa -nan ye be, "o "ye, 'pian wa'a ȳile d̄i. En 'nan 'w̄i nen kaa maan "be, "o maan, 'pian wa'a manle d̄i.»

Zozi -kɔnnen "fɔ "yi "d̄ezan -tv man
(Mt 22.34-40; Mk 12.28-31)

²⁵'Fluba 'ci v̄izan -tv wluan 'nan -e 'e Zozi wei 'kun. En yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Bali -le 'w̄i "paazan, maan dra 'kɔ -e 'an 'belid̄ nen ya'a 'nyaan d̄ie -a ȳi?»

²⁶Zozi "e -ȳre 'nan: «Bali -le -pei 'fluba 'ji be, e ya 'e 'cren -ted̄ 'kɔ? -M̄e "w̄i nen yia 'man 'ji?»

²⁷En e 'nan:

«I Minsan Bali ȳi "yi
'i 'bli p̄eənɔn 'a!
'I ȳi "yi 'yie 'w̄i d̄red̄ p̄eənɔn 'a!
'I ȳi "yi 'yie 'pleble p̄eənɔn 'a!
'I ȳi "yi 'i 'ci "nrɔnd̄ p̄eənɔn 'a!
En "nyian 'i bɔezan -tv ȳi "yi
"le 'yie 'w̄i 'zv.»

²⁸Zozi "e -ȳre 'nan: «Yia 'v̄i 'kpa. 'I dre z̄i -e 'i 'belid̄ nen ya'a 'nyaan d̄ie -a ȳi.»

²⁹'Fluba 'ci v̄izan z̄ie e ya 'yee tin 'nɔnɔn -w̄eənan, -yee "w̄eən yaa laabu "nyian Zozi 'lɔ 'nan: «-T̄ie ci 'an bɔezan -tv -a?»

³⁰En Zozi 'wɪ zɪε -a -sru 'vɪ -kɔnnen "fɔdt -a. E 'nan -yre 'nan: «Min -tu 'si Zeruzalem, e "ta -ko Zeriko. Zɪ e 'bɔ -si yei "be, en crinnɔn 'bɔ "man, o 'wv "da, en o -yee fenun pеenɔn koo -yrɔ. Waa -sɔn -trilii -a -kadu -fɔla tu, en o 'si -a -sru. ³¹"Be -sru en Bali -panzan -tu -si -tuvli zɪε -a 'sia. Min nen crinnɔn -a -sɔn be, yaa 'yɪ, en e paala "man -kɔɔbli, e -kv. ³²"Be -sru en min -tu nen e 'nyranman "paa Bali -pan 'kuin be e -si -tuvli zɪε -a 'sia "nyian. Min zɪε Levi min nen. 'Wɪ -tuvli "nen Bali -panzan -a dre be, -nyren yaa dre. Min nen crinnɔn -a -sɔn be, yaa 'yɪ, en e paala "man "kɔɔbli, e -kv. ³³En "nyian be Samari min -tu "ta -ko 'ta wunan. E -si -tuvli zɪε -a 'sia. E 'bɔ min zɪε -a man. Zɪ yaa 'yɪ be, en -a nyrinda -sɛn "da. ³⁴E pli "man, en yaa mlɔnnun yra bvv 'nyrɔn 'lee -wɛn -a, en yaa ta yrɪ. Zɪ e ceen "man "be, en yaa 'si 'yee -sv da, tɔon en e -kv -a -pennɔn nyin -ji 'kuin, en 'e yie 'tɔ "va.

³⁵-A ta tu ceen, e 'lein 'wle 'si "fli, yaa -nɔn -pennɔn nyin -ji 'kɔn san le, en e 'nan -yre 'nan: «I yra 'si, 'i yie 'tɔ min 'gvɛ -a va 'men! "Lala nen i "ta -a sreman -a -wulo -wlu be, -te an -ta be -e 'an bɔla 'yie.»

³⁶En Zozi -a laabu 'fluba 'ci vizan zɪε -yrɔ 'nan: «"Yie 'ji, min yaaga zɪε o yei "be, -tɪε dre min nen crinnɔn -a -sɔn be, -a bɔezan -tu -a? 'I vɪ 'men!»

³⁷En 'fluba 'ci vizan "e 'nan: «Min nen yaa nyrinda 'si be, -a san nen.»

En Zozi -a 'le 'sran -yre 'nan: «I 'kv! 'I 'bɔ 'i "dre "nyian zɪε!»

Zozi 'kv Mat 'lee Mari -va

³⁸Zozi 'lee 'e -srunɔn a -kunan -sia, en o 'bɔla 'fla 'tu da. Lımon -tu a 'fla zɪε -a da, waa laabo Mat. E "yi dre Zozi le 'e 'bɔ 'le "kɔnnen. ³⁹-A "blu -tu a, wee laabo Mari. Mari zɪε e -nyran Minsan cein -man, en yaa wei mandi 'sia. ⁴⁰Tu zɪε -a wlu, te Mat "le yra 'kla "tra "dɪ, fenun -tɔəndi 'lee 'wɪ "kaga "dredi -le "wɛan. Tɔon e -ta, en e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, 'an "blu 'an "tve 'an 'tuvli fenun drenan. 'Wɪ zɪε yi'a siala 'wɪ 'a dvv? 'I vɪ -yre 'nan 'e 'pa 'an 'va!»

⁴¹En Minsan "e 'nan -yre 'nan: «Mat, 'i 'ci "nrɔnman 'wɪ "kaga "da, en 'i yra 'kla "tra "dɪ. ⁴²'Pian maan ve 'yie 'nan, 'wɪ nen e cɪ tigli be e ya -tuvli "ce. -A 'bɔ nen 'i "blu Mari -a -si 'sia 'gv, en min 'ka -a sia -yrɔ "fo "dɪ.»

Bali tru 'badɪ

(Mt 6.9-13)

11 ¹Yi -tu da be, Zozi Bali tru 'badɪ 'sia fe -tu -nan. Zɪ e ceen "man "be, en -a -sruzan 'tu "e -yre 'nan: «Minsan, 'i Bali tru 'badɪ "paa 'kv 'ji "le zɪ Zan -a paa 'e -srunɔn 'ji be, -yee 'wɪ 'zv.»

²En Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn le 'nan: «"Cee vɪ 'nan ka Bali tru 'ba be, 'ka vɪ 'nan:

'Kv "tu Bali,
'i dre -e minnun 'o 'i 'tɔ dre -dan!

'Yie mingɔnnen -blidı 'e 'ta!

³ Yi -tvdu pεenɔn da be,

'i 'ku 'blife nen ku ci "va "be -a -nɔn 'kve.

⁴ 'Winun nen kva dra 'yie -wlidi "be, 'i 'ce 'kve!

Kɔɔ min 'wı dra 'kve -wlidi "be, kva "cea -yre.

Te 'i 'ku 'tvı -e Satan 'e 'ku 'man yi dt!»

⁵ "Be -sru en Zozi -kɔnnen "tv -fɔ -wle. E 'nan: «Min -tv a 'ka yei, en -a bee -tv -a. Bada -tɔ, en e -ku 'e bee zιε -a -va. Yaa 'vı -yre 'nan: 'An bee, 'i yra 'si, 'i "men 'kpɔun yaaga 'fe! ⁶ Min -tv "sia 'ta wunan, e 'bɔla 'an 'va. En fe -tv 'ka 'an 'lɔ -e 'an -nɔn -yre "di..»

⁷ Tɔɔn -a bee zιε, -e 'e vı -yre 'nan: 'Yian 'tvı flu! 'An 'kɔn 'fɔ -ji 'va. 'Ku 'vale 'men 'nennun -a ku ya yi -tenan. Ma'an 'wuanla -e 'an 'kpɔun -nɔn 'yie dt..»

⁸ -Te min zιε e 'ka "vale 'e wuanla 'e bee -le "wean diε, maan ve 'cεe 'nan, e wuanla 'nan 'e bee a 'e man drenan -wlululu -le "wean.

⁹ -Yee "wean maan ve 'cεe 'nan: 'Ka fe tru 'ba, waa -nɔan 'cεe! 'Ka fe -wεe, kaa ye! 'Ka 'kɔn 'tε, waa 'le "so 'cεe! ¹⁰ Kɔɔ min nen e fe tru "baa be, waa -nɔan -yre. En min nen e fe -wεeman be, yaa ye. En min nen e 'kɔn -teea "be, waa 'le "so -yre.

¹¹ Min "ti "tv 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nen po tru 'ba -yɾɔ "be -e 'e -mlen -nɔn -yre -a "pa 'ji dt. ¹² En "nyian be, min "ti "tv 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nen mannyren tru 'ba -yɾɔ "be -e 'e -sanjre -nɔn -yre -a "pa 'ji dt. ¹³ Ka ya min -wlidi "a, 'pian ka fe "yi -tɔa -e 'ka -nɔn 'cee 'nennun le. 'Ka "ti "nen laji be, -a ci "yi "mlian 'ka da, -yee "wean 'ka -tɔ 'nan, e lei 'saun -nɔan minnun nen waa laabo -yɾɔ "be -wle..»

Zozi 'le 'pleble "sia nyin?
(Mt 12.22-30; Mk 3.22-27)

¹⁴ Yi -tv da be, en Zozi bobo -tv beli. -Yu nen e min zιε -a dre bobo -a be, Zozi -a -pin -a -sru. Zi -yu zιε e 'si bobo -sru "be, en min 'bɔ 'widi 'sia. Tɔɔn minnun pεenɔn nen -nan be, 'wı o 'plo 'fɔ.

¹⁵ 'Pian min -mienun "o 'vı 'nan: «-Yunun tazan nen waa laabo Belzebul be, -yee 'pleble 'nɔn Zozi le, en e -yu -wlidinun -pian "minnun -sru..» ¹⁶ En "nyian be min -mienun -a laabu Zozi 'lɔ 'nan, 'e 'lebo "fɔ wı -tv dre, -e 'o 'tɔ 'nan e "sia laji.

¹⁷ Zi 'wı nen -a -cin ci o ji be, Zozi 'a -kɔnnen 'yı be, en e 'nan -wle 'nan: «-Te 'leglɔn 'tv -ji minnun cεen 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin man be, 'leglɔn zιε e -wia. 'Kɔnnun -wiiman 'o cin da. ¹⁸ -A -twuli "nen "nyian Satan 'lee -yee -yvnun -le ve -a. "Te -wεe cεen 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin yei "be, "te -yee mingɔnnen tre -wi -a -nan 'mɔn. -Yee "wean -te 'ka ve 'an man 'nan Belzebul 'be 'pleble -nɔan 'men, en 'an -yu -wlidinun -pian "minnun -sru "be, 'cee tin 'ka 'nɔnnɔn dt. ¹⁹ En -te 'wı nen ka 'vı zιε e

ya 'wɪ 'kpa 'a be, 'kɔɔ 'cee minnun be, -ti -le 'pleble 'a nen "o "yu -wlidinun -pian? 'Ka 'bɔ 'le minnun 'be -kɔɔnman 'nan 'cee tin 'ka 'nɔnnɔn dt. 20'Ka -tɔ 'nan, Bali -le 'pleble 'a nen an -yu -wlidinun -pian "minnun -sru. En 'wɪ zɪe -a dredi 'be -kɔɔnman 'nan, Bali -le mingɔnnɛn -blidi 'bɔ 'ka 'va.

21 Min 'pleble nen -kuli -tan fenun ci -yɪɔ, en -a yie a 'yee 'kɔn 'va be, -a yifenun pɛenɔn 'man yra flu. 22'Pian min nen -a 'pleble -cia "da "be, -te e -ta, en yaa kli be, e -yee -kuli -tan fenun nen e yi -tera "da "be -a "kooman -yɪɔ -e 'e -a yifenun -pli.

23-A -cin e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, min nen e 'ka 'an 'va dt, te -a pei a 'e 'padɪ 'an man. En min nen ya'a 'paa 'an 'va -e 'kv fe tre 'e cin man dt, yaa fuimlan "man.»

Zozi -yu -wlidi "lidɪ 'e da 'wɪ 'vɪ
(Mt 12.43-45)

24 «-Te -yu -wlidi 'si min -sru "be, e -cia "wʊdɪ -a fenan -kadınun -nan. E -cia "fenan -weedi -a 'nan -e 'e -nyran -nan. 'Pian -te ya'a yile dt, -e 'e vɪ 'nan: «An lia 'an da 'men 'kɔn nen an ci "nen "ji be, -a -ji.» 25-Te e -ta, te -a -nan a 'e "koodɪ, te -a -nan fe pɛenɔn yra "ceje, 26 tɔɔn -e 'e 'kv 'e -sru, -e 'e -yu -wlidi 'sɔravli "nen o -wlidi "mlian "da "be o 'pa 'e 'va, -e 'o 'ta -nyran 'kɔn zɪe -a -ji. "Yee 'le 'sran be, min zɪe -yee -kɔndɪ -wlidi "mlian -a tede ve da.»

27 Zɪ Zozi ceeen 'wunun zɪe -a vidi man be, tɔɔn en lɪmɔn -tu wei wu minnun yei. Yaa 'vɪ 'nan: «Bali -fea 'vɪ lɪmɔn nen yei 'ya en e 'nyɔn 'nɔn 'yie be -a man.»

28'Pian Zozi "e 'nan -yɪe 'nan: «Min nen e Bali wei maan te e 'ta wula "da "be, -a san man nen Bali -le -fea ci.»

Zozi 'ka 'wɪlɛ "man -e 'e 'lɛbo "fɔ wɪ dre dt
(Mt 12.38-42)

29 Zɪ minnun a trenan "kaga "be, tɔɔn Zozi "e 'nan: «-Naagvñɔn, ka ya min -wlidinun -a. Ka ya "va 'nan, 'an 'wɪ 'tu dre -e 'e -kɔɔn 'nan 'an "sia Bali va. 'Pian maan ve 'cɛe 'nan, Bali 'ka "nyian 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "ve pee dra 'ka 'va 'gv dt, -te ya'a 'silea 'wɪ nen Bali 'lewei vizan Zonazi -a dre be -a dt. 30'Kɔɔ Blamin -pi -taa "dreɛ 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "ve -a -naagvñɔn le, "le zɪ Zonazi -a dre 'li Ninivi 'nɔn le be -yee 'wɪ 'zu.

31 En lɪmɔn -tu nen 'li e ya mingɔnnɛn -a 'treda "tre 'zia be, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, -yee 'wɪ -tɔa -naagvñɔn man. Kɔɔ e 'si 'treda fenan -kɔɔbli 'nan, 'nan -e 'e Salomon -le 'wɪ 'tɔdi yi. Maan ve 'cɛe 'nan, min nen -a -dan "mlian Salomon da be, e ya 'gv. 32'En "nyian be, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, Ninivi 'nɔn 'wɪ -tɔa -naagvñɔn man. Kɔɔ zɪ Zonazi Bali -le 'wɪ 'vɪ -wle "be, o 'si 'wɪ 'wlidi "dredi man, en o -sɔɔnla Bali -sru. Maan ve 'cɛe 'nan, min nen -a -dan "mlian Zonazi da be, e ya 'gv.»

Min nən e Zozi -təa "bə e ya 'te 'san da
(Mt 5.15; 6.22-23; Mk 4.21)

³³En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Min 'ka -kannen 'fəa "nən -e 'e yoo dī, -te 'bə "cəə dī, -e 'e wu -pə wlu dī. 'Pian yaa -təala fənan 'wein da, -e minnun "ə -wla 'kuin bə, te waa -san ye.

³⁴Min yie 'be -maan min fənan ye. -Te 'i yie a "ji 'kpa bə, 'te 'san -səan 'i da, yia -təa. 'Pian -te 'i yie 'ka fənan ye dī, 'te 'san -səan 'i da, yia təa dī. I ya tu pəenən man klun va. ³⁵-Yee "wəan 'ka dre "yi, te fe -tu 'e 'si -tə 'te 'san -lə, -e 'ka 'fu klun va dī. ³⁶Kəo -te 'te 'san a 'e -səndi 'i fe pəenən 'nan, en 'i fe -tu -nan 'ka 'fəle klun va dī, 'i man -kəoan 'wein "fo "le zī -kannen 'i 'man dra 'wein bə, -yee 'wī 'zv.

Zozi 'wī 'pla Farizen 'nən 'lee 'fluba 'ci vūnən le
(Mt 23.1-36; Mk 12.38-40)

³⁷Zozi 'fu 'wī tin 'banan, en Farizen min -tu -ta -a tru 'bale. Yaa 'vī -yre 'nan, 'e 'ku fənun -bli 'yee "kənnən. Zozi wū "man. Zī e -kv, e wla -yee 'kuin bə, 'nun təon en e -nyran fənun -sru. ³⁸'Wī zī e Farizen min 'plo 'fə. Kəo Zozi 'ka 'e 'pe -man "foele "le zī 'o tranun -a 'vī be -yee 'wī 'zv dī.

³⁹-A -nan nən Zozi "e 'nan -yre 'nan: «'Ka Farizen 'nən bə, ka 'kulenən 'lee -pə man bei "foeman fenyian. 'Pian 'ka 'pən -ji a 'e fadi crin -pəan 'lee nyannən -pəan "a. ⁴⁰Ka ya -blu -a! Bali nən e fe man bei dre bə, -yee fe -ji dre. ⁴¹-Yee "wəan fe nən e ci 'cee 'kulenən 'lee 'cee -pə -ji bə, -nyren 'ka -nən 'yale -tənən le, -e 'ka 'kən 'saun Bali 'le.

⁴²Farizen 'nən, 'wī -taa "bələ 'ka man! Kəo sinwlenun nən waa laabo manti 'lee ru bə, 'lee 'cee sinwle pəenən bə, kaa -fuzan -nən Bali le. 'Pian ka'a Bali ye "yi "dī, en ka'a va wī dra "yi "dī. Te 'wī zī -yee ci "le blamin 'e dre 'vaa -e 'e fe -fuzan -nən Bali le.

⁴³Farizen 'nən, 'wī -taa "bələ 'ka man! Kəo -te ka ya ciñ yi 'kuin bə, ka -nyran "nan 'kpagba 'sidi ye "yi. En -te ka ya -guada bə, ka ya "vale min yie 'e 'han 'ka man -e 'e 'ka 'tə bu.

⁴⁴'Wī -taa "bələ 'ka man! Kəo ka ya "le min -yre nən -a ta a 'e 'sandı bə -yee 'wī 'zv. -Te min 'tran "da bə, -e fe nən "ji "be 'e min "tri "tə Bali 'le.»

⁴⁵Zī Zozi 'wī zī -a 'vī bə, -a -nan nən 'fluba 'ci vizan -tu -a 'si "da. Yaa 'vī Zozi le 'nan: «Bali -le 'wī "paazan, -te yia vī zī, te i ya "nyian "kve "srən wūnan.»

⁴⁶En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «'Fluba 'ci vūnən, 'wī -taa "bələ "nyian "cee "man! Kəo 'wī 'pleble nən kaa ve minnun le 'nan 'o dre, te ka'a 'paa o va -a drenan dī.

⁴⁷'Wī -taa "bələ 'ka man! Kəo Bali 'lewei vūnən nən 'ka tranun o tēe bə, ka 'kən dre o -yre da. ⁴⁸'Wī nən 'ka tranun -a dre bə, e ya 'ka 'ji 'wī "yi "a, -yee "wəan nən ka 'kən dre Bali 'lewei vūnən zī o -yre da. ⁴⁹Bali nən

'wɪ 'tɔdɪ pεenɔn a -yɾɔ "be, e 'wɪ zιe -a 'vɪ 'e 'cɛn. Yaa 'vɪ 'nan: «An -taa 'an 'lewei vɪnɔn 'lee 'men 'pasianɔn 'a -wle, 'pian o o -mie -tea, en o 'te "paa o -mie da.» ⁵⁰-Yee "wean Bali 'lewei vɪnɔn nen minnun o tee 'treda pou sianan "be, -naagvunɔn da nen Bali -a nyran -sean. ⁵¹E 'sia Abel da -trilii, en e 'bɔ Zakari nen waa -te Bali -pan 'kɔn 'lee Bali -pan "dave yei "be -a da. Maan ve 'cɛe 'nan, -naagvunɔn da nen Bali -a nyran -sean.

⁵²Fluba 'ci vɪnɔn, 'wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ -si nen minnun -a "siala -e 'o 'kv Bali va be kaa 'le 'wv. 'Ka 'bɔ 'ka -si 'bɔ zιe -a da dɪ, en "nyian be minnun nen o ya "vale 'nan 'o 'si zιe -a "siala be, ka -si -tɔ -wlɔ!»

⁵³Zɪ Zozi cɛen 'wɪ zιe -a vɪdɪ man be, en e 'bɔla Farizen min zιe -yee 'kuin. 'Wɪ pεenɔn nen Zozi 'a 'vɪ be, e 'bli 'fɔ 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn 'ji "fo. -Yee "wean -e 'e 'sia tv zιe -a man be, o 'wɪ laabv 'sien -yɾɔ "kaga. ⁵⁴Waa dra zιe 'nan -e 'o wei 'kun -e 'o 'kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a man.

'Ka wei 'e 'kɔn 'tʊwlɪ!

(Mt 10.26-27)

12 ¹En minnun tredi 'sia "nyian Zozi man "kaga 'kpa 'nan -e 'o wei man. O ya "kaga "bvv "le "wean o "taanmlan 'o cin ceinla da. 'Pian Zozi 'wɪ tin 'badɪ 'sia 'e tede 'e -srunɔn le. Yaa 'vɪ -wle 'nan: «'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va Farizen 'nɔn 'le 'mannyan 'le "wean. O wei a "flivli, -yɛe ci "le 'mannyan 'le 'wɪ 'zv. Te 'wɪ zιe 'e 'ka 'sa -e 'ka 'wɪ dre "le -wee 'wɪ 'zv dɪ.

²Maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, fe -tv 'ka 'fo 'e yɔɔdɪ -trilii, -e 'e vɪlɛ 'e bɔla 'ji dɪ. En 'wɪ yɔɔdɪ -tv "ka -e 'o vɪlɛ o man fenan 'wein da dɪ. ³-Yee "wean 'wɪ pεenɔn nen kaa ve klun va be, o -taa -a manlɛ yidea. En 'wɪ nen kaa ve 'sure -ji min le 'kɔn "bv "ji be, o -taa -a trɔan -tɔlɛ min yei.»

Te 'ka "klan min lɔ dɪ!

(Mt 10.28-33; 12.32)

⁴«An beenun, maan ve 'cɛe 'nan, te 'ka "klan minnun nen o min po -tea, te wa'a 'kɔlaman "nyian fe pee dredi -a dɪɛ, -wlɔ "dɪ. ⁵Min nen 'kɔ 'ka "klan -yɾɔ "be, maan -kɔɔnman 'cɛe. 'Ka "klan Bali lɔ, kɔɔ e -kɔlaman e min -tea, en e -kɔlaman e -ko min -a yra yɪdɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nan. ⁶-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, "loman "wenwennennun 'bɔ nen min 'ka o taan "lala "kaga 'va dɪɛ, Bali yic a o -tvdu pεenɔn da. ⁷En 'cee ve be, Bali 'ka 'wulo "je "pou -tvdu pεenɔn "nen -tɔa. -Yee "wean te nyen 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ! Bali 'ka "siala e -cia "loman "kaga "da.

⁸Maan ve 'cɛe 'nan, min nen yaa 'le "ceā minnun pεenɔn 'le 'nan, 'e ya 'an -sruzan 'a be, 'an 'bɔ Blamin -pi maan 'le "ceā "nyian Bali -le 'pasianɔn 'le 'nan, min 'gve 'an -sruzan nen. ⁹'Pian min nen e 'ka "vale 'e ve minnun yie man 'nan, e ya 'an -sruzan 'a dɪɛ, 'an 'bɔ "nyian "an "ve Bali -le 'pasianɔn yie man 'nan, 'an -sruzan "cɛe dɪ. ¹⁰En min nen e wu 'wlidi Blamin -pi man be, Bali -a man wɪ "ceā. 'Pian min nen e wu 'wlidi Bali lei 'saun man be, Bali 'ka -a cea -yre "fo "dɪ.

11 -Te o -kv 'kaa tin 'banon 'cein -da be, 'wi nen 'ko 'ka vi be, te -a nyen 'e 'kon 'ka 'ji dt. -Te Zuif 'non 'le cin yi 'kuin nen oo, en -te min tanon 'cein -da nen oo, en -te mingonnennun cein -da nen oo, 'wi nen 'ko ka vi be, te -a nyen 'e 'kon 'ka 'ji dt. **12** Koo 'wi nen 'ko 'ka vi be, Bali lei -a "paaman 'ka 'ji tu zie -a wlu.»

Fezan man -konnen

13 Min -tu nen minnun yei "be, e 'nan Zozi le 'nan: «Bali -le 'wi "paazan, 'i vi 'an "buu le 'nan, 'kv "tu -zia fenun be, 'kv -pli!»

14 En Zozi "e 'nan min zie -yre 'nan: «-Tie 'vi 'yie 'nan maan nen 'an dre 'ka yei fe -plidu da tin 'bazan 'a?» **15** En Zozi -a 'vi minnun nen -nan be -wle 'nan: «Ka yie 'to 'ka 'fli -va! Te 'ka -whee 'nan fe peenon 'e 'kon 'ka 'lo dt! Koo -te min a fezan -a 'ko oo, -yee 'belidu 'ka 'sia 'e 'lo fe man dt.»

16 -A -nan nen Zozi -konnen 'gue -a -fodu 'sia -wle. E 'nan: «Fezan -tu -a, en -yee fei zie -a ta fe 'bola "kaga 'kpa. **17** -A -nan nen yaa "nrondi 'sia 'e 'ji 'nan: «Maan dra 'ko? Koo fe pee -nan "ka "nyian -e 'an 'men fenun -sen -nan dt.»

18 Tcon 'wi 'tu -cin -to "ji. -Nyrén 'nan: «An 'men fenun tre 'konnun -wia, -e 'an pee -to 'kpa -dan. "Be -sru -e 'an 'men fei fe 'wle 'lee 'an yife peenon -sen -ji, **19** -e 'an vi 'an 'fli le 'nan: 'An bee, i yife a "kaga le "kaga 'wlu ve -a. 'I flinla 'e "tun, en 'i fe -bli 'e "tun, en 'i 'wen mlin 'e "tun, -e 'i 'ci 'e "nran 'e "tun!»

20 Pian Bali -a vi -yre 'nan: «Bluzan! Ceegu 'pei 'gue -a man be, 'yie ve -nyaan 'tre da. Fenun peenon nen yia tre be, -ti -lo nen e -fo?»

21 En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «'Wi 'towlili zie -yee baa min nen 'e yife -weeman 'e 'bo 'le ve -a be -a man. Koo -a san 'ka fezan -a Bali 'le dt.»

Zozi -sruron yi -teala Bali da!

(Mt 6.25-34)

22 "Be -sru en Zozi -a 'vi 'e -sruron le 'nan: «-Yee "wean maan ve 'cee 'nan: Te 'ka 'fu 'ka 'ci "nrönnan 'cee 'treda da dt! -Yee ci "le: «-Me "nen kva -ble? En kva dra 'ko, -e 'kv 'man sönun yi?» **23** Koo 'belidu nen 'ka 'lo be -a "yi "mlian -blife da. En 'ka 'kole nen 'ka da be -a 'kpa "mlian sönun da.

24 'Ka 'ci "nrön "lomannun da -tu! Wa'a 'saa 'föö dt, en wa'a 'saa 'tea dt, en -wee fe 'ka 'e tredi fe -tu -nan dt, en -wee fe trenan "ka "dt, 'pian te Bali -blife -noan -wle. -A -cin 'e 'kon 'ka 'ji 'nan Bali 'le be, 'ka "yi "mlian "lomannun da! **25** 'Cee ci "nröndi 'cee 'treda da be, ya'a 'kölaman -e 'e yi -towlili "ce 'pa 'cee 'belidu da "fo "dt. **26** -Te ka'a 'kölaman 'wi zie 'be dredi -a dt, -me "le "wean nen 'ka 'ci "nrönnan 'wi peenun da?

27 'Ka 'ci "nrön lu -fuinun da "nyian -tu! 'Ka -wee dredi yi! Wa'a 'nyranman 'paa dt, en wa'a so taan dt. 'Pian maan ve 'cee 'nan, Salomon nen e ya mingonnenn -dan tu -a 'li be, -yee so -tu fenyian 'ka 'mlinle lu

-fuinun zię -a -tuwli "le fenyian da dı. ²⁸Lu -fui "nen 'be ci lua, "tre wee "cean -e 'wee -fɔ 'te 'va be, -te Bali 'be 'man dre ve wee fenyian zię be, 'lɔ kaa "nun? 'Cee yi -teradı Bali da a "wennon.

²⁹Yee "wean fe nen 'kɔ 'ka -bli 'lee fe nen 'kɔ 'ka mlin be, te 'ka 'fu 'ka 'ci "nrɔnnan "da "dı! ³⁰Kɔ minnun nen wa'a Bali tɔa dıe, -wε ci "nrɔnnan 'wınun zię -a da. 'Pian 'ka "tı Bali -a -tɔa 'nan, fenun zię -a 'wı a 'ka man. ³¹'Cee ve be, 'ka -wε 'e tede 'nan Bali 'e mingɔnnen -bli 'ka da. "Be -sru -e -a 'bɔ 'e 'wı pεenɔn zię -a dre 'cεe.

³²Te nyen 'e 'kɔn 'ka 'ji dı! Ka ya "le 'bla 'pa "wennen 'zv. Kɔ 'ka "tı Bali 'ka 'si "va 'nan 'yee mingɔnnen tre a 'cee ve -a.

³³Ka 'ka yifenun -tan, -e 'ka man "lala -nɔn 'yale -tenɔn le. Fe nen ya'a sreman dıe, -a 'bɔ nen 'ka -wε! -Yee ci min yifé nen laji be -a. Crinnon 'ka 'pliman fe zię -a -nan dı, en fe sre bebe 'ka 'nan dı. ³⁴Kɔ fenan nen min yifé ci be, -a -nan nen -yee ci "nrɔndı pεenɔn 'kɔan.»

'Ka Blamin -pi man -pen
(Mt 24.43-51)

³⁵«'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wvvdtı, en 'cee -kannen 'e 'fu 'fɔdtı "nen! ³⁶'Ka 'kɔn "le minnun nen o ci 'o 'tazan -pennan be -wee 'wı 'zv. Minnun zię, -te o tazan 'si li 'pa "fedi da 'nan e -ta, en e 'kɔn 'te be, -wε 'le "so -yre. ³⁷Bali -le -fea a minnun nen Minsan bɔa o man, te o yie a "man "be o man. Maan ve 'cεe 'wı tıglı 'a 'nan, 'e 'man wvuman, -e 'e o -nyran fenun -sru, -e 'e -wee fe 'pa. ³⁸E -ta bada oo, en -te 'be "cee dı, e -ta tu "nen "tu -a oo, -te e 'bɔ o man te o yie a "man "be, Bali -le -fea a o man. ³⁹Maan ve 'cεe 'nan, tu nen crinzaa -taa "min crin wule be, "te 'kɔn san -a -tɔa "be, "te -a man -kɔan 'e wvvdtı tu pεenɔn man, en ya'a tue -e 'e 'yee 'kɔn 'fɔn dı. ⁴⁰-Yee "wean 'ka 'bɔ "nyian 'ka 'man wvv! Kɔ Blamin -pi -taa tu nen -a -cin 'ka 'kɔan 'ka 'ji dıe -a man.»

⁴¹-A -nan nen Pieri -a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, -kɔnnen "nen yia -fɔ zię, 'kv 'saza 'le ve nen, -baa min pεenɔn 'le ve nen?»

⁴²En Minsan "e 'nan -yre 'nan: «Min 'suzan "cen 'be 'ta wula 'e 'san wei da 'wı 'tɔdtı -a? Min 'suzan nen -a tazan 'yee 'kɔn 'peba 'wı -yrɔ, en yaa 'vı -yre 'nan, 'e -blife -nɔn min 'sunɔn -mienun le 'e 'tv -man be -nyren. ⁴³Min 'suzan zię -te -a tazan 'bɔ "man 'wı zię -a drenan be, -yee ve a "yi. ⁴⁴Maan ve 'cεe 'wı tıglı 'a 'nan, -a tazan -a -tɔa 'e yifé pεenɔn da.

⁴⁵'Pian -te min 'suzan zię 'e ci nrɔn 'nan: «An 'tazan -a 'mɔnnan.» Tɔɔn -e 'e 'te 'padı 'sia minnun nen 'e yie -tɔa "o va be o da, te e ya "fedi -blınan 'saza, en e ya -wen mlınnan 'saza. ⁴⁶Tɔɔn yi nen -a -cin 'ka 'ji 'nan 'e 'tazan -taa "dıe, -e 'be bɔla kligli, -e -a tazan 'e "nen "jεenla 'ji -wlidı. E 'wı "nen -kɔnnan -yre "le zı Bali 'wı "nen -kɔnnan minnun nen wa'a yi -telea 'e da dıe -wle "be -yee 'wı 'zv.

⁴⁷Min 'suzan nen 'e 'tazan 'ci 'sɔ wıunun -tɔa, 'pian e 'ka "vale 'e 'ta wula "da "dıe, waa -sɔan "kaga 'kpa. ⁴⁸En "nyian be, min nen e 'wı 'tv dre 'wlidı 'e 'tazan le, te

ya'a ci 'sɔ wunun tɔa dīe, waa -sɔan, 'pian waa -sɔan "wennɔn. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, min nen Bali fe "kaga "nɔn -yre "be, yaa laabo -yrc "nyian "kaga. En min nen Bali fe "kaga "peba 'wū -yrc "be, -a san lɔ nen e 'wū "kaga laabo.»

**Minnun "cēan 'e cin man Zozi -le "wēan
(Mt 10.34-36)**

49 «An -ta 'te 'fōle "nen 'tre da. An ya "vale 'e 'kɔn 'e 'bidu 'va. 50 Pian e ya "le 'mén yra yl tu 'e bɔ 'vaa, -e 'e 'bidu 'sia. 'Be nen 'gve, an ya -a -pennan 'an 'ci le nyen -a, 'nan 'wū zīe 'e dre. 51 Te 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan 'an -ta 'treda, 'nan -e minnun man 'e 'fōla -trɔɔ di! Pian an -ta 'wū 'fōlea minnun man. 52 Maan ve 'cēe 'han, -te min a 'soolu 'kɔn 'tuwli 'le "nen "be, o "cēan 'e cin man 'men "wēan. Min yaaga -taa "kōnlé -pe -tu -a, -e min "fli 'o 'kɔn -pe -tu -a. 53 En 'nen 'tu 'lee 'e 'pi yei 'ka 'taa -a -blile di. En 'nen 'bu 'lee 'e lu yei 'ka 'taa -a -blile di. En -sran "bu 'lee 'e 'pi nan yei 'ka 'taa -a -blile di.»

**Minnun 'ka "vale 'o Zozi 'le 'wū 'ci maan "dī
(Mt 16.2-3; 5.25-26)**

54 Zozi -a 'wū "nyian minnun nen -nan be -wle 'nan: «Te laa wla "ji yide 'fō -nan "va 'zia be, 'nun tɔɔn kaa ve 'nan, laa "ta -fean, -e 'e dre zī. 55 En -te fulɔ nen e "sia 'treda "tre 'zia be, ka 'yū "feennan be -a 'yū be, 'nun tɔɔn ka ve 'nan, 'tēde "ta -daa, -e 'e dre zī. 56 Ka 'wū dra min yie 'le! Fe nen e "ta dra 'tre da be, 'lee fe nen e "ta dra laji be, 'cēe -tɔa. Pian 'wū nen 'an ci 'be drenan tu 'gve -a be, ka 'ka "vale 'cēe -tɔa "dī. 57 En 'wū nen 'be ci tiglī "le 'cēe dre be, ka 'ka "vale 'cēe tɔa di. -Me "le "wēan nen kaa dra zi?»

58 'Ka 'ci "nrɔn 'wū 'gve -a da -tu! -Te min -tu 'i 'sanman dre, en ka "ta -ko -a tin 'bale be, 'i 'fō 'e 'flin 'i 'ka yei "sen 'e cin va, "tɔgo 'yei 'nɔn tin 'bazan le, -e tin 'bazan 'e 'i 'fō -pu 'kuin. 59 Maan ve 'yie 'nan, "yie vunan i bɔla -pu 'kɔn zīe -a -ji be, te i cēen "lala pēenɔn bɔladi man.»

'Ka 'si 'wū 'wlidi "dredū man!

13 1 Tu zīe -a man be, -kōmandan Pilati Galile 'nɔn -mienun tee Zeruzalem. E o tee te o ya Bali -pannan Bali -pan 'kuin. -A -nan nen min -mienun -ta 'wū zīe -a 'sinan 'pale Zozi le. 2 En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «E ya 'ka 'ji 'nan, Galile 'nɔn zīe o 'wū 'wlidi dre e cila Galile 'nɔn -mie -le ve da, -le "wēan 'wū zīe e 'bɔ o man? 3 -Ceje, e 'ka zī "fo "du! Pian -te ka'a 'sile 'wū 'wlidi "dredū man -e 'ka -sɔɔnla Bali -sru "dīe, ka -kaaman 'le -wee 'wū 'zv. 4 En "nyian be, min -fuda 'sora nen 'kɔn loulou o tee Siloe be, e ya 'ka 'ji 'nan, o 'wū 'wlidi dre e cila Zeruzalem 'nɔn pēenɔn da? 5 -Ceje, e 'ka zī "fo "du! Pian -te ka'a 'sile 'wū 'wlidi "dredū man -e 'ka -sɔɔnla Bali -sru "dīe, ka -kaaman 'le -wee 'wū 'zv.»

Zozi -kōnnen "fō fijie yiba "nen ya'a 'baa dīe -a man

6 En Zozi -kōnnen 'gve -a -fōdi 'sia. E 'nan: «Min -tu -le fijie yiba "a 'e 'tɔdi 'yee rezén fei. Min zīe e -ta -a 'blu -weele "man, 'pian ya'a yile "fo "dī.»

7-A -nan nen yaa 'vı min nen 'e yie -təa rezən fei 'bə va be -yre 'nan: «Le yaaga nen 'gv, te 'an -taa fijie yiba 'gve, -a 'blv -weele "man, te ma'an ye dt. -Yee "wəan 'i yiba 'cen! Koo e ya -nan 'e "tun.»

8 En min nen 'e yie -təa "fei 'bə va be, e 'nan min zię -yre 'nan: «Minsan, 'i 'tvı "nyian le -tv! Maan "srən "kluman, -e 'an 'bli -sen "man 'dv -e 'e ba. 9 Le pee -te ya'a bale dt, -e 'i 'cen.» »

Zozi lumen -tv beli

10 Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi be, waa laabo Saba. -A -tv da nen, te Zozi a Bali -le 'vı "paanan minnun ji -wee cin yı 'kuin. 11 Lumen -tv a 'kɔn zię -a -ji. -A le -fuda 'sora 'bə, te 'e yra ye -yu -wlidi "tv -lɔ. -A 'klɔn 'tɔ 'sien, en ya'a "nyian 'kɔlaman wluandi -a dt. 12 Zi Zozi li zię -a 'yı be, yaa laabv, en e 'nan -yre 'nan: «'Yie -ce 'e 'si 'i man!» 13-A -nan nen 'e 'pe 'pla li zię -a da. 'Nun tɔon en e 'sv "ji, en e Bali 'tɔ bɔdı 'sia.

14 'Wı nen Zozi 'a dre be, e 'bli 'fɔ cin yı 'kɔn 'tazan ji, koo Zozi min beli Saba yi da. En e 'nan minnun le 'nan: «Yi a 'sheedu, -a da nen blamin 'nyranman "paa. Yinun zię -a -tv da nen, 'ka 'ta, -e 'o 'ka 'beli. Pian te 'ka 'ta Saba yi da "fo "du!»

15 En Minsan "e 'nan -yre 'nan: «Ka ya min -wlidi "a, ka 'vı dra min yie 'le. Saba yi da be, ka "we "man, -e min 'e 'yee truvə baa "flu 'e 'blife -sru, -e 'e 'kv 'yi 'nɔn -yre. -Te e ya tri a oo, en te 'be "cée di, -te e ya -aflumun a oo, kaa dra zı, -njee duv? 16 Pian ka 'ka "vale 'an baa 'si Abraam kluda li 'gve -a man Saba yi da di. Koo Satan -a yı -a -nan le -fuda 'sora nen 'gv.»

17 Zi Zozi 'vı zię -a 'vı be, en 'yra -a 'nanmannɔn 'tedi 'sia. Pian te min pəenɔn 'ci "nranman 'vı "yi 'tɔ 'tuvu pəenɔn nen Zozi a dra be -yee "wəan.

Fei fe 'wle man -kɔnnen 'lee 'mannyan man -kɔnnen (Mt 13.31-32; Mk 4.30-32)

18 "Be -sru Zozi -kɔnnen "fɔdt 'sia minnun le. E 'nan: «Bali -le mingɔnnen -blidi min da be, -me "man nen 'an -kɔlaman maan -kɔɔnman? 19 E ya "le min -tv 'be fei fe 'wle "wennen 'tv 'si, en yaa -fɔ 'yee fei. E bɔa -e 'e dre yiba "a, te "lomannun a o "kɔe "tɔnan -a plan -ji.»

20 En e -kɔnnen pee -fɔ "nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingɔnnen -blidi min da be, -me "man nen 'an -kɔlaman maan -kɔɔnman? 21 E ya "le lumen -tv 'be -fari puu "sonun yaaga 'si, e 'mannyan "wennɔn 'wv 'va, en yaa baa. 'Mannyan zię e -fari -pv 'bɔ siiman 'e pəenɔn.»

-Si nen min -a "siala -e 'e 'beli be e ya -towlı (Mt 7.13-14, 22-23; 8.11-12; 25.10-12)

22 "Be -sru Zozi Zeruzalem si 'sia "nyian. E -kv Bali -le 'vı "paadı -a minnun ji 'flanun nen -si -a be -a da. 23 En min -tv -a laabv -yrɔ 'nan: «'An 'san. 'Wı 'kpa, min "nen "wennen nen Bali -a "sia 'vı 'ji?»

En Zozi -a vidi 'sia minnun le 'nan: ²⁴«'Ka man -whee 'nan 'ka -wlamlan 'kon -yre "funen 'ji -e 'ka 'belidi yi! Maan ve 'cee 'nan, min "kaga -taa -a man -whee 'nan 'o -wlamlan 'kon zie -a -ji, 'pian wa'a 'boala 'nan nun dt. ²⁵Tu -tu -taa "bole be, -te 'kon san "ta 'yee 'kon -fca "ji, te ka -fu bei. Ka 'kon 'tedi "siala, te ka "ta -a ve -yre 'nan: <Ku 'san, i 'kon 'le 'su 'kue! Yaa ve 'cee 'nan: <Ma'an 'ka 'tua dt.»

²⁶Tcoen -e 'ka vi -yre 'nan: <Kaa fe -bli 'e cin va, en -kaa 'yi mlin 'e cin va. En i Bali -le 'wi paa 'ku fla.»

²⁷"Be -sru yaa ve 'cee 'nan: <Ma'an 'ka 'tua "fo "dt. Ka ya 'wi 'wlidu "drenon 'a, 'ka 'si 'an "srcon "kogo!»

²⁸Tu zie -a man be, te ka Abraam 'lee Izak 'lee Zago 'lee Bali 'lewei vunon peenon ye Bali -le mingonnen treda. 'Pian ka -fo bei, -e 'ka -wuodi 'sia te 'ka 'she da -ble. ²⁹Minnun "sia yide wluan "nan 'zia, en o "sia yide 'fca -nan "va 'zia, en o "sia 'treda lou 'zia, en o "sia 'treda "tre 'zia, -e 'o "fedi -dan -bli Bali -le mingonnen treda. ³⁰Minnun nen o -fola "da "be, o "kaga -taa "drele -si 'lenon 'a. En minnun nen o -trea -si 'le be, o "kaga -taa "drele min -fola "danon 'a.»

Zozi 'wi 'pla Zeruzalem 'non le (Mt 23.37-39)

³¹Tu zie -a man be, Farizen 'non -mie -ta -a vile Zozi le 'nan: «I 'ku, i 'si 'gv! Erodi a 'i -weenan 'nan -e 'yey 'te.»

³²En Zozi 'a 'vi -wle 'nan: «'Ka 'ku -a vi -dawlizan 'labe -yre 'nan, an -yu -wlidi -pian "minnun -sru, en an minnun "belia ceevg 'lee "tre "a. -A yi yaagazan da -e 'an 'cen "man. ³³'Wt 'kpa, maan dra ceevg, en maan dra "tre, en maan dra "be -sru. En an boala Zeruzalem, koo -nan nun nen Bali 'lewei vuzan -kaa.»

³⁴Zeruzalem 'non, ka Bali 'lewei vunon -teeman. En minnun nen Bali -taa "waa 'cee be, ka o -teeman -kolebu -a. Maan man wee 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an 'ka treman 'e cin man, "le zi mein "bu 'yee 'nennun treman 'e 'peba 'wlu be -yee 'wi 'zu. 'Pian ka'a 'wile "man "dt. ³⁵-Yee "wean Bali "ta 'e 'pe "sia 'cee Bali -pan 'kon -sru. En 'an 'bo 'gue, ka'a 'nyian 'an 'ye dt. 'Pian ka -koleman 'an yidi -a 'e 'pee yi nen kaa vidi "siala 'nan: <Bali -le -fea 'e 'kon min nen Minsan -a 'pa 'sia be -a man!»

Zozi min -tu beli 'flinla "yi da

14 ¹Zuif 'non 'le 'flinla "yi nen waa laabo Saba be -a -tu da nen, Zozi wlala Farizen 'non 'tazan -tu -le 'kuin 'nan -e 'e fe -bli. Minnun nen 'kon zie -a -ji be, te o yie a Zozi 'va. ²En min -tu -ta -toldi -ce -tu -lo. ³Tcoen en Zozi -a laabu 'fluba 'ci vunon 'lee Farizen 'non 'lo 'nan: «-Me "wi nen -cee -pei -a 'vi? -Si a 'e 'nondi min le 'nan 'e 'ce 'si min man 'flinla "yi da?» ⁴'Pian o 'ka "vale 'o 'wi "sia

"da "fo "dt. Tɔɔn Zozi kłe -cezan zιε -a man, en yaa beli. E -si -nɔn -yre, en e -kv.

5-A -nan nən Zozi -a vidi 'sia 'fluba 'ci vunɔn 'lee Farizen 'nɔn le 'nan: «Min -tu 'ka 'ka yei, -te -yee 'nən 'fɔ 'yi 'klu -ji 'flinla "yi da be, -e 'e vile 'e 'si dı. En -te -yee tri -fɔ 'yi 'klu -ji 'flinla "yi da be, -e 'e vile 'e 'si dt. -Njɛɛ dvv?» 6 Wa'a -kɔlale -e 'o 'wı zιε -a -zi -fɔ -yre "dt.

-Tı le nen Bali -nyrannan fenyian -nɔan?

7Zozi -a 'yı 'nan minnun nən o -taa "be, o -nyrannan tıgli tıgli "sia, te o -nyeanla. -A -nan nən e -kɔnnen 'gve -a -fɔdu 'sia -wle. E 'nan: 8«-Te min 'i laabu 'nan 'i 'lv "fedi -blt 'e 'va be, te 'i 'nyrannan tıgli 'si dı! Kɔɔ -a -mie da be, te min nən 'be a min -dan a e -cia 'i da be, wee laabu "nyian. 9Min nən e 'ka laabu be, yaa ve 'yie 'nan: «I pein 'labe -a -nɔn min 'gve -yre! Tɔɔn te i "ta wuanla 'yra -a, -e 'i 'kv -nyran pein -fɔla "dazan da. 10-Yee "wean -te min 'i laabu 'nan, 'i 'lv "fedi -blt 'e 'va be, 'i -nyran pein -fɔla "dazan da! Min nən yei laabu be, -te yei 'yı be, -e 'e 'ta -a vi 'yie 'nan: «An bee, 'i 'ta -nyrannan tıgli 'gve -a 'sil» -Te e dre zιε, min pəenɔn nən ka "ta -nyeanla waa be, 'yra "sia 'i yie man o yei.»

11En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Min nən 'e 'fli dre -dan be, Bali -a dra "wennɔn. En min nən 'e 'fli dre "wennɔn be, Bali -a dra -dan.»

12 "Be -sru en Zozi 'wı tin 'badı 'sia min nən e Zozi 'bɔ laabu 'nan 'e 'lv "fedi -blt 'e 'va be, -yre. Yaa 'vı -yre 'nan: «-Te 'i "ta minnun laabo "fedi fe man be, te 'i beenun laabu dı! En te 'i "bunun laabu dı! En te 'i 'mangulinun laabu dı! En te 'i bɔenun fenɔn laabu dı! "Tɔɔ -wee ve da, -e 'wei laabu te 'e dre fe 'leji bɔladı -a. 13'Pian -te 'i "ta minnun laabo "fedi fe man be, 'i 'yale -tenɔn laabu! En minnun nən -ce ci o man be 'i o laabu! En minnun nən o "tun "bo be 'i o laabu! En minnun nən o yie 'wi be 'i o laabu! 14-Te i 'wı zιε -a dre be, Bali -fea ve 'i man, kɔɔ wa'a 'leji bɔala 'yie dt. 'Pian Bali -a 'leji bɔala 'yie, tu nən min tıgli nun wuanla -kanɔn 'va be, -a man.»

"Fedi -dan man -kɔnnen (Mt 22.1-10)

15-A -nan nən min -tu nən fe zιε -a -nan be yaa 'vı Zozi le 'nan: «Min nən e fe -ble Bali -le mingɔnnen treda be, Bali -le -fea a -a san man.»

16En Zozi -kɔnnen "tu -fɔdu 'sia -yre. E 'nan: «Min -tu 'be "ta "fedi -dan dra, en yaa 'wı 'vı min "kaga "le. 17Zı "fedi yi 'bɔ be, en 'e 'suzan 'tu 'pa 'sia 'nan 'e 'kv o laabu. 'E vı -wle 'nan: «Ka 'ta! O ceen fenun dredi man.»

18'Pian o -tvdv pəenɔn 'wı 'tv 'yı, en waa 'vı -yre. Min tedə -a 'vı -yre 'nan: «An "sia fei -tu 'lɔnan. An "ta -ko -a -nanjenle. -Yee "wean 'i yra 'si, ma'an 'kɔlaman 'lvı -a dt.»

19En -a -tu "e 'vı -yre 'nan: «An tri 'lɔ -fu. An "ta -ko o -nanjenle, -te o 'nyranman "paa 'kpa -o. -Yee "wean 'i yra 'si, ma'an 'kɔlaman 'lvı -a dt.»

²⁰En -a pee "e 'vı 'nan: «An "sia lı 'panan. -Yee "wean ma'an 'kɔlaman 'lvdı -a dt.»

²¹Min 'suzan zıe e 'li 'e da 'e 'tazan -va. 'Wı nen o pęenɔn -a 'vı be yaa 'sinan 'pa -yre. -A -nan nen 'bli 'fɔ -a tazan 'bɔ 'ji, en e 'nan 'e 'suzan le 'nan: 'I 'kv tada 'fla yei, -e 'i vı 'yale -tenɔn le, en 'i vı minnun nen -ce ci o man be -wle, en 'i vı minnun nen o yie 'wi be -wle, en 'i vı minnun nen o "tun "bo be -wle, -e 'ka 'ta waal!»

²²En min 'suzan zıe e -kv "nyian. Fɔcɔnɔn, en e -ta -a vıle 'e 'tazan le 'nan: «An 'san, 'vı nen yia 'vı be, maan dre, 'pian -nyrannan -mie a tian 'nan.»

²³-A -nan nen -a tazan -a 'vı "nyian -yre 'nan: «I 'kv -siblu 'nennun da, en 'i 'kv fei -paannun da, -e 'i vı minnun le 'nan 'o 'ta. I 'tɔ o man, -e 'o 'vı "man, 'dv -e 'men 'kuin 'e fa!»»

²⁴En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'ceə 'nan, minnun nen Bali o laabu, en wa'a 'wile "man "dile, o -tv 'ka 'taa "fedi -bltle 'an 'va dt.»

-Tıe -kɔlaman dređi -a Zozi -sruzan -a?

(Mt 10.37-38)

²⁵"Be -sru en Zozi Zeruzalem si 'sia "nyian. Min yra -a -sru "kaga 'kpa. -A -nan nen Zozi 'e 'man lila, en e 'nan -wle 'nan: ²⁶«Min nen e ya "vale 'e -sɔɔnmlan 'an -sru "be, 'yaan 'sia e 'mlin 'e "tı 'lee 'e "bu "da. En 'yaan 'sia e 'mlin 'e nan 'lee 'yee 'nennun da. En 'yaan 'sia e 'mlin 'e "buunun 'lee e "blunun "da. En 'yaan 'sia e 'mlin 'e 'bɔ 'le 'belidi da. -Te ya'a dreļe zı dile, ya'a 'kɔlaman -e 'e dre 'an -sruzan 'a "fo "dt. ²⁷En "nyian be, min nen e ya "vale 'e -sɔɔnmlan 'an -sru "be, 'e 'vı yra yıdı man, en 'e 'vı -kadi man yiba "plan da! -Te ya'a dreļe zı dile, ya'a 'kɔlaman -e 'e dre 'an -sruzan 'a "fo "dt.

²⁸-A -kɔɔn "man wı -tv nen 'gu. Min -tv a 'ka yei, en e ya "vale 'e 'yee 'kɔn -dan -tɔa. Min zıe zı 'kɔ 'e dre be, yaa "nrɔnman 'e 'ji 'vaa, en yaa -si "siala. E 'yee "lala -nanjean, -te e bɔa -yee 'kɔn 'tɔvę -a -o. ²⁹"Tɔgɔ -te e 'yee 'kɔn 'pv -fɔ 'tre 'ji be, -e 'e vıle 'e 'cen "man "dt. Tɔɔn minnun nen o 'vı zıe -a -nan ye be, waa see wvdu "siala -a vıdı -a 'nan: ³⁰«Min 'labe e 'kɔn 'tɔdu 'sia, 'pian ya'a -kɔlale 'cendi -a "man "dt..»

³¹En -a -kɔɔn "man wı -tv nen "nyian 'gu. Mingɔnnen -tv "ta -ko -kuli man mingɔnnen -tv -va. Mingɔnnen zıe zı 'kɔ 'e dre be, yaa "nrɔnman 'e 'ji 'vaa, en e -kuli -si "siala. E 'ci "nrɔnman 'nan, 'yee minnun -kpi fu (10.000) 'gue, o -pe "sɔa min -kpi yɔ -tv (20.000) -a? ³²-Te yaa -tɔ 'nan 'e 'pe 'ka 'taa 'sɔle -kuli -a dile, e minnun "paa 'sia mingɔnnen -tv zıe -a va, te 'be a tian 'kɔɔbli. E toba -fɔa -yre 'nan, te 'o 'kuli -tan "nyian dt..»

³³En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Wı 'tuvli zıe -nyren 'e dre 'cee ve -a! -Te min 'ka 'e 'bli 'sile 'yee fe pęenɔn da dile, ya'a 'kɔlaman -e 'e dre 'an -sruzan 'a "fo "dt.

34 'Wı 'kpa, -we a fe "yi "a. 'Pian -te -we 'nɔnnɔn 'si "man "be, -a dre ve "ka "nyian 'nɔnnɔn dı. 35 E 'ka "nyian "yi fe -tv dre ve -a 'treda dı. En e 'ka -angle -a dı. 'Pian waa weenman 'e "tun. Min nen 'wı man "trɔen ct -a -wulo -man be, -a san 'e man!»

'Bla nen e 'san be waa 'yi
(Mt 18.12-14)

15 ¹Yi -tv da 'sukole 'sinɔn "kaga pli Zozi man 'nan -e 'o wei man.
En minnun nen o 'tɔ 'wlidi "a "nyian minnun 'le be, o "kaga "ta "nyian. ²'Wı zię ya'a Farizen 'nɔn 'lee 'fuba 'ci vunɔn 'ci 'sɔle "fo "dı. -A -nan nen waa vidi 'sia 'nan: «Min 'labe, e ta -kli "wı dra. E 'wı 'wlidi "drenɔn "kuan 'e 'pe "fli "a, en o fe -ble waa 'e cin va.»

³-A -nan nen Zozi -kɔnnen "fɔdı 'sia -wle. E 'nan: ⁴«Min -tv -le 'bla a -yaa tv, en -a -towli "ce 'san "va. Min zię yaa dra 'kɔ? Maan ve 'cɛe 'nan e 'bla -fuba 'sɔrasien 'wle 'sɔrasien "tve "bui "da, -e 'e 'kv -a -towli "nen e 'san be -a -wee. -Njee dvu? ⁵-Te yaa yı be, -a ci "nranman 'kpa tigli. Yaa "sia -e 'e -fɔ 'e 'plabei da. ⁶-Te e 'bɔla "kɔnnen "be, 'e beenun 'lee 'e "srɔnnɔn laabo 'e va. Yaa ve -wle 'nan: <Ka 'ta -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va! An 'men 'bla nen e 'san be -a 'yi.»

⁷'Wı 'towlı zię -yee dra Bali le. -Te min -towlı "ce 'si 'wı 'wlidi "dredi man, en 'e 'fli -nɔn Bali le be, Bali ci "nranman. Ci "nran nen min -towlı zię, yaa -nɔan Bali le be, e "mlian min -fuba 'sɔrasien 'wle 'sɔrasien nen o ya tigli 'va be -wee ci "nran nen waa -nɔan Bali le be -a da.»

'Lein 'wle nen e 'san be waa 'yi

⁸En Zozi -a 'vı "nyian -wle 'nan: «Te lumɔn -tv -le 'lein 'wle a -fu, en -a -towlı "ce 'san "va "be, e -kannen -fɔa "nen, -e 'e 'yee 'kuin "koodı 'sia. Yaa -weeman -trilii, -e 'e yı. ⁹-Te yaa yı be, 'e "luenun 'lee 'e "srɔnnɔn laabo 'e 'va. Yaa ve -wle 'nan: <Ka 'ta -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va! An 'men 'lein 'wle nen e 'san be -a 'yi.»

¹⁰'Wı 'towlı zię -yee dra Bali 'le 'pasianɔn nen laji be -wle. -Te min -towlı "ce 'si 'wı 'wlidi "dredi man, en 'e 'fli -nɔn Bali le be, Bali -le 'pasianɔn 'ci "nranman..»

'Nen "tu 'lee 'yee 'nennun "fli "le 'wı

¹¹Zozi -kɔnnen "tu -fɔ "nyian -wle. E 'nan: «Min -tv a, en -yee 'nennun a "fli. ¹²Yi -tv da be, en -a "tiennenzan -a 'vı 'e "tu "le 'nan: <An "ti, 'an 'blınan nen e -taa "kɔnlę 'men ve -a be, 'i -nɔn 'men!» -A -nan nen o "ti 'e yifc ceen 'e cin man -wle.

¹³Yi "fli, yaa, "be -sru en -a "tiennenzan 'bɔ 'yee ve pɛenɔn 'tan. Yaa man "lala 'si, en e -kv -a -blile 'fli 'kɔɔbli 'tv da, te 'e 'ci 'sɔ wınuñ dra. ¹⁴"Yee 'cen -a -blidi man be, te dra -dan 'le "so 'fli zię -a da. -A -nan nen 'e yra

yidu 'sia. ¹⁵En e -kv toba -fɔlə 'fla zιε -a da min -tv le, 'nan -e 'e 'nyranman "va. Min zιε 'be 'pa 'sia 'nan 'e 'kv 'e yie 'tɔ 'yee 'srunun va lua. ¹⁶Dra -a -tea, e ya "vale 'e 'srunun -blife -ble, 'pian min -tv 'ka -a -nɔan -yre "fo "dι.

¹⁷En 'e 'wulo 'ji "nrɔndu "sia. Yaa 'vι 'e 'ji 'nan: <An "tι "le 'nyranman 'panɔn 'be fe -ble -mien, te e o "kle. 'Pian meen -kaa "dra lɔ 'gv. ¹⁸'Wι nɛn an -taa -a drele be -nyren 'gv. An lia 'an da 'an "tι 'va -e 'an vι -yre 'nan: «An "tι, 'i yra 'si! 'An 'wι 'wlidi dre Bali wlu, en 'an 'wι 'wlidi dre 'yie. ¹⁹E 'ka "le 'waan laabv "nyian 'yie 'nɛn "fo "dι. 'I yra 'si, 'yian dre 'yie 'nyranman 'pazan 'tv -a!» >

²⁰-A -nan nɛn e 'li 'e da 'e "tι 'va. E -fv "kɔnnen "man -kɔɔbli, en -a "tι -a 'yι. -Yee 'nɛn nyrrinda -sen "da, en e -kv -a 'le flan -a. Yaa 'kun, en e -atu -te "man.

²¹-A -pi "e -yre 'nan: <An "tι, an 'wι 'wlidi dre Bali wlu, en an 'wι 'wlidi dre 'yie. E 'ka "le 'waan laabv "nyian 'yie 'nɛn "fo "dι. >

²²'Pian -a "tι -a 'vι 'yee nɔannun le 'nan: <Ka 'ta "nyiandu sɔ -tre fenyian -a, -e 'ka wv 'men 'nɛn 'gve -a da! 'Ka sɔɔnwle wv -a -pe 'wle man, -e 'ka 'manwua "wv -a cein -man! ²³'Ka 'ta tri -blonen bɔadi be -a, -e 'kaa -te -yre! E ya "le -kaa "fedi -bli, -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va. ²⁴Kɔ 'an 'pi nɛn kaa ye 'gve, e -ka, en e fuv. E 'san, en maan 'yι. Tɔɔn en o "fedi dredi 'sia.

²⁵Tv zιε -a wlu be, te -yee 'nɛn cejenenzan a tian fei. Zι e 'si fei, e ya -tanen be, "yee -pli "kɔnnen "man be, en e "dre 'man. ²⁶-A -nan nɛn e nɔan -tv laabv, en e "kɔnnen "wι laabv -yro. ²⁷'Be 'vι -yre 'nan: <I -suannen 'be 'ta. 'I "tι tri -blonen bɔadi be -a -te -yre, 'nan 'wι 'tv 'ka drele -yre "dι -le "wean..

²⁸'Wι zιε e 'bli 'fɔ "ji, en e 'ka "vale 'e -wlamlan "kɔnnen "dι. Tɔɔn en -a "tι 'bɔla. E toba -fɔdu 'sia -yre 'nan 'e -wla "kɔnnen. ²⁹'Pian e 'nan 'e "tι "le 'nan: <An le "kaga 'kpa nɛn 'gv, te 'an 'nyranman "paa 'yie, en ma'an tian 'li -a vιle 'yie 'wι 'tv man -ceje dι. 'Pian yi'a tian bo 'nɛn 'twqli "nɔnlə 'men, -e 'kv "fedi -bli "va 'kv 'vale 'an beenun -a dι. ³⁰"I 'yio, 'wι nɛn yia dre be -a! 'I 'pi nɛn e 'yie "lala pɛenɔn bli lumɔnnun man be, zι e -ta be, en i tri -blonen bɔadi be -a -te -yre..

³¹En -a "tι "e -yre 'nan: <Men 'nɛn, tu pɛenɔn man be, i ya 'an 'va 'gv, en 'an yife pɛenɔn be e ya 'yie ve -a. ³²E ya "le -kaa "fedi -bli, -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va. -Ka'a 'kłolaman -e -kaa 'wι 'pee dre "fo "dι, kɔ 'i -suannen 'gve e -ka, en e fuv, e 'san, en maan 'yι. >

'Ka 'man wvv, "tre "wι -le "wean!

16 ¹"Be -sru Zozi -kɔnnen "tv -fɔdu 'sia 'e -srunɔn le. E 'nan: «Fezan -tv a, en min -tv 'be 'e yie -tɔa -a yife pɛenɔn 'va. En minnun -a -nan see 'wv fezan zιε -yre 'nan, min nɛn 'e yie -tɔa -a yife va be, yaa 'sia "va te 'e man wι dra -a. ²-A -nan nɛn fezan -a laabv, en e 'wι 'gve -a laabv -yro. E 'nan: <-Me "wι nɛn maan 'man 'i man 'gv? Yi'a 'kłolaman -e 'i 'fv 'an

yife da "nyian "fo "di. -Yee "wean 'nyranman peenon nen yia 'pa be, 'i -sru "vi 'men!»

³En min nen 'e yie -tøa -a yife va be, 'e 'ci "nrøndt 'sia. Yaa 'vi 'e 'ji 'nan: «An 'san "ta 'men 'nyranman "sia 'an 'lo. -Me "nen an -taa -a drele "men? 'An "koe "ka -e 'an fei 'pa di, en 'tra 'tedt 'yra 'an -tea. ⁴Pian 'wi nen 'kø 'an dre -e minnun 'o 'an yi "yi "be, maan -tøa. 'Wi zie -a 'bo nen maan dra, 'be 'le ve be, -te 'an 'san 'si 'an man be, -e minnun 'waan 'kun 'o 'pe "fli "a 'wee "kønnen.»

⁵-A -nan nen minnun nen -a san -le fien ci o da be, e o laabudu 'sia 'tvdu. Yaa laabu -a tede -lo 'nan: «An 'san -le fien a 'i da wea?»

⁶"Be -yre 'nan: «E ya 'nyron "tugu -yaa tv!»

En e -yre 'nan: «I 'yie 'fluba 'si, 'i -nyran "nyiandu, -e 'i cren -te -fuba 'soolu!»

⁷"Be -sru yaa laabu "nyian -a -tv -lo 'nan: «Bii "nun? E ya "yie 'lo wea?»

"Be -yre 'nan: «E ya 'saa 'wle 'plablu -yaa tv.»

En e -yre 'nan: «I 'yie 'fluba 'si, -e 'i cren -te -fuba 'sora!»

⁸En Zozi -a 'le 'sran 'e -sruron le 'nan: «Min 'suzan 'wlidt zie, e 'wi 'tø wi dre. Maan ve 'cee 'nan, minnun nen wa'a Bali tøa die, o 'wi -tøa 'o cin yei e 'mlian minnun nen o ci Bali -le ve -a be o da.

⁹-Yee "wean 'wi zie -a da nen 'ka 'ci "nrøn -e 'ka 'wi dre! 'Ka bee -wæe "lala nen e ya 'wi 'wlidi 'tø 'tvdu peenon pou -a be -a! -Te ka 'wi zie -a dre be, tv nen "lala 'wi 'ka 'køan "nyian die, o 'ka "kuan 'o 'pe "fli "a Bali fla.

¹⁰-Te min dre wi a tigli 'wi 'sezenen peenon 'ji be, min dre wi -køan tigli 'wi -dandan ji. En -te min -dawli ye "yi 'wi 'sezenen peenon 'ji be, min -dawli ye "yi 'wi -dandan ji. ¹¹-Yee "wean -te minnun 'ka yi -telea 'ka da "lala nen e ya 'wi 'wlidi 'tø 'tvdu peenon pou -a be -a va die, Bali 'ka fe nen e ci tigli be -a noan 'cee di. ¹²En -te minnun 'ka yi -telea 'ka da fe nen e 'ka 'cee ve -a die -a va die, fe nen Bali -a 'pla 'cee ve -a be, ya'a noan 'cee di.

¹³Maan ve 'cee 'nan, noan -tv 'ka 'kølamen -e 'e min "fli 'su 'e cin -a di. E leaman -a -tv man, te ya'a -tv ye "yi "di. Fe -le "wean nen an 'wi zie -a 'vi be, min nen e "lala ye "yi "be, ya'a 'kølamen -e 'e Bali yi "yi "di.»

¹⁴Farizen 'non nen -nan be, zi o 'winun zie -a 'man be, en o Zozi 'she bli. Køo o "lala ye "yi. ¹⁵-A -nan nen Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Ka 'fli dra min yi le min tiglunun -a. 'Pian Bali 'cee ci "nrøndt ye. En fe nen minnun -a "siala 'nan, ka ya 'wi -dan drenan be, Bali "le 'va be, e ya 'wi 'wlidi "a "fo.

¹⁶-Pei -tø winun nen Bali -a -non Moizi le be, 'lee 'winun nen Bali 'lewei vinon 'a 'vi be, -a da nen minnun 'ta 'wvla -trilii en Zan -ta. 'Pian zi e -ta be, en Bali -le 'wi 'nonnen nen 'nan -yee mingønnen -blidi 'bo 'kogo be, waa vidi 'sia minnun le. -A -nan nen minnun "kaga -a "vale 'nan Bali 'e mingønnen -bli 'o da. ¹⁷'Pian -te labli 'lee 'tre 'ka tian 'nyanle die, te -pei -le 'wi "wennen 'towli 'ka tian 'sile "da "fo "di.

¹⁸-Yee "wean min nen e 'si 'e nan man en e li pee 'pa be, te e li wæe 'e nan ceje man. En "nyian be, min nen e li nen -a -sran -a 'bøla be -a 'pa be, te min nan wæe.»

Fezan -tu 'lee Laza man -kõnnen

¹⁹"Be -sru Zozi -kõnnen "tu -fo "nyian. E 'nan: «Fezan -tu a. Min zie mingõnnennun da so nen -a 'fle ci be, -nyren yaa wo. En tu -tvdu peenon man te -a ci a 'e 'sõdi, te e "fedi -ble. ²⁰En 'yale -tezan -tu a "nyian. Wee laabo Laza. Min zie mlõn "a -a 'kõle peenon da. En e ya 'e nyinnandu fezan zie -yee -klõn -yre "nen. ²¹E ya "vale 'e fezan 'nean põnnen nen e -seanla be -a -ble. 'Pian min -tu 'ka -a -nõnle -yre "di. E ya 'e nyinnandu fe zie -a -nan, te -plennun -a mlõnnun 'ji flanman.

²²Yi -tv 'bo en 'yale -tezan zie e -ka. -A -nan nen Bali -le 'pasianon -a 'si, o -ku -a Abraam "srõn.

"Be -sru en fezan "e "ka 'wu "nyian, en wee 'wu. ²³Zi e 'bõla -yremo fla be, en 'e yra yidi 'sia. -A -nan nen 'e yie 'tõ lou, en e Abraam 'yi 'kõobli, te Laza yra -a "srõn. ²⁴En e -paandi 'sia. E 'nan: «Ku tra Abraam, 'an nyrinda 'e 'sen 'i da! 'I yra 'si, 'i Laza 'pa 'sia 'e 'ta 'e 'pe 'wle wu 'yia, -e 'e 'tõ 'an 'le! Koo 'an ya 'an yra yinan 'te 'gue -a va..»

²⁵En Abraam "e -yre 'nan: «Men 'nen, -a -cin 'e 'tõ 'i 'ji 'nan, tu nen i ya 'trede be i 'yi 'yi, te Laza "e yra ye. -Yee "wean 'be nen 'gue, -a "sii tu 'bo en 'yie yra yi tu 'bo. ²⁶En "nyian be -klu -dan -kaa ceen 'e cin man. -Te min a "vale 'nan 'e 'sia 'kv 'va 'gu -e 'e 'lv 'ka 'va nun be, ya'a 'kõlaman -a dredi -a di. En -te min a "vale 'nan 'e 'sia 'ka 'va nun -e 'e 'ta 'kv 'va 'gue, ya'a 'kõlaman -a dredi -a di..»

²⁷Tõon fezan -a 'võ -yre 'nan: «Ku tra Abraam, 'pian mein tru "baa, 'i Laza 'pa 'sia 'an "ti "le "kõnnen! ²⁸An "bwünun a 'soolu, -e 'e 'võ tin 'ba -wle, 'tõgo 'o 'ta fenan nen 'an yra ye 'gue -a -nan..»

²⁹En Abraam "e -yre 'nan: «Bali -le -pei -tõ winun nen yaa -non Moizi le be, e ya o va nun. En 'winun nen Bali 'lewei vïnõn 'a 'võ be, e ya o va nun. 'O "trõen "tõ -yre -e 'o 'ta wula "da!»

³⁰En fezan -a 'võ -yre 'nan: «Ku tra Abraam, 'be 'ka 'bõa waa "fo "di. 'Pian -te min 'si -kanon 'va, en e -ku 'võ tin 'bale -wle "be, waa wei maan. O "sia 'võ 'wlidi "dredi man, -e 'o -ssõnla Bali -sru..»

³¹-A -nan nen Abraam -a 'võ -yre 'nan: «Te wa'a 'o "trõen 'tõa Bali -le -pei -tõ winun nen yaa -non Moizi le be -yre "di, en -te wa'a 'o "trõen 'tõa 'winun nen Bali 'lewei vïnõn 'a 'võ be -yre "di, te wa'a 'kõlaman "nyian -e 'o "trõen "tõ min nen e 'si -kanon 'va be -a wei le di..»

Zozi 'võ 'pla 'e -srunon le (Mt 18.6-7, 15, 21-22; Mk 9.42)

17 ¹"Be -sru en Zozi -a 'võ 'e -srunon le 'nan: «'Wïnun nen o -kõlaman o min "sia Bali -sru "be, o ya 'trede "kaga. 'Pian min nen yaa dre en 'võ zie 'e bo min -tu man be, 'võ -taa 'bõle -a san man. ²E ya "le 'o -kõlebu -fo min zie -a 'klan, -e 'o tuu jemie -va. 'Be "yi mlin, 'tõgo 'e dre -e 'men 'nen 'tu 'e 'si 'an -sru. ³'Ka dre "yi 'ka 'fli -va!

-Te 'i "bvu -tu 'wi 'wlidi dre be, 'i 'wi tgli tin 'ba -yre. -Te yaa -tɔ 'e 'fli -lɔ be, -e 'i man wu 'ce! ⁴En -te e 'wi 'wlidi dre 'yie 'e 'pa -a 'sɔravli yide 'wle 'twul, te e lia 'e da 'i 'va 'e 'pa -a 'sɔravli, te yaa ve 'yie 'e 'bo 'a be, 'i man wu 'ce!»

⁵-A -nan nen Zozi 'le 'pasianɔn -a 'vı Minsan 'bo le 'nan: «I 'kve yi -teradı 'i da 'pa 'da!»

⁶En Minsan "e 'nan: «-Te 'cee yi -teradı Bali da a "wennɔn "le fei fe 'wle 'tu -le 'wi 'zv be, kaa ve yiba -dan 'gve -yre 'nan: 'I 'svra, 'i 'kv -tɔ jemie -va», yaa dra.»

Zozi -sruzan 'nyranman "paa 'e 'ci -a -towlı

⁷«Ka 'ci "nrɔn 'wi 'gve -a da! 'Cee nɔan a, en e 'nyranman "paa 'cee fei, -te 'be "cée dı, 'e yie -tɔa 'cee -winun va. Min -tu 'ka 'ka yei, -te nɔan zıe e 'si lua, e -ta be, -e 'e vı -yre 'nan: 'I 'ta "nyiandu -nyran fe -sru "dı?» ⁸'Pian yaa ve -yre 'nan: 'I fenun -tɔen "nyiandu, 'i 'man wvv, -e 'i 'ta 'men fe 'pa! -Te an fe blı, an 'kan, en an 'yi mlin be, -e 'i 'yie ve -blı.» ⁹En "nyian be, min -tu 'ka 'yee nɔan muo 'fɔa 'nyranman nen yaa 'pa be -a man dı. ¹⁰Zı ka cı Bali lɔ zıe. -Yee "wean -te ka ceeen Bali -le 'nyranman nen e 'nan 'ka 'pa be -a man be, 'ka vı 'nan: «Nɔan "tun "nen 'kva. 'Wi nen e cı "le 'kv dre be, -a 'bo nen kva dre.» »

Zozi -kogobe 'si min -fu man

¹¹Te Zozi a -kunan Zeruzalem zia be, e ciuladı 'sia Samari 'leglɔn 'lee Galile 'leglɔn yei. ¹²Zı Zozi "ta bɔala 'fla 'tu da be, en -kogobe -tenɔn 'fu -ta -a 'le. O -fu "man "kɔɔbli, ¹³en o -paandı 'sia -yre. Waa 'vı 'nan: «'Kv 'san Zozi! I yra 'si! I 'kv nyrinda 'si!»

¹⁴Zı Zozi o 'yi be, en e 'nan -wle 'nan: «Ka 'kv 'ka 'fli -kɔɔn Bali -pannɔn le.» "Wee -kɔn -kunan -sia be, en -kogobe 'si o pɛenɔn man.

¹⁵Zı o va min -tu -a 'yi 'nan, -kogobe 'si 'e man be, en e 'li 'e da Zozi 'va. E Bali 'tɔ bɔdi 'sia wei 'pleble 'a. ¹⁶Zı e 'bɔ Zozi man be, en e "po sɔɔn "wlu, 'e yra blula, en yaa muo "fɔdi 'sia. Min zıe e "sia Samari, Zuif min "cée dı.

¹⁷En Zozi -a laabu minnun lɔ 'nan: «-Kogobe 'si min -fu be, o pɛenɔn man. En min 'sɔrasien a nyin zia? ¹⁸-Me "le "wean nen min nen e 'ka Zuif min -a dıe, -yee 'si o yei, en e -ta Bali 'tɔ "yi "vile?» ¹⁹-A -nan nen Zozi -a 'vı min zıe -yre 'nan: «I 'wluan, 'i 'kv! I yi -tera 'an da, -yee "wean 'i beli.»

Bali mingɔnnen -ble min da 'kɔ? (Mt 24.23)

²⁰Farizen 'nɔn -a laabu Zozi lɔ 'nan: «Tu "cen "man nen Bali mingɔnnen -blıdu "siala?» En e -wle 'nan: «Bali -le mingɔnnen -blıdu 'ka 'taa "le fe nen waa ye be -yee 'wi 'zv dı. ²¹En wa'a 'kolaman -e 'o vı 'nan, -yee 'bɔla -mien dı, en -yee 'bɔla 'gv dı. Maan ve 'cée 'nan Bali mingɔnnen -blıdu 'sia 'ka yei 'va.»

Zozi 'le -tadı pee dra 'kɔ?
(Mt 24.26-28, 37-41)

22 "Be -sru en Zozi -a 'vı 'e -srunon le 'nan: «Tu -tu -taa "bɔle be, te ka ya "va 'nan 'ka Blamin -pi ye. -Te e ya yi -towlı "ce "a oo, ka ya "vale 'ka ye -kpo, 'pian ka'a 'kɔlaman -a yidi -a "fo "di. 23 Tu zię -a man nen minnun -a ve 'ce 'nan, e ya -mien, en e ya 'gv. 'Pian te 'ka 'kv -nan di, en te 'ka sɔɔnla o -sru "di. 24 Kɔɔ tu nen Blamin -pi -taa "man "be, e -taa "le laa -paan "le 'wı 'zv. E 'wlei -wlei -fɔa, -e -a -san 'e labli 'cen 'ji "fo. 25 'Pian e ya "le Blamin -pi 'e yra yi, en -naagvunon 'o 'nan "man 'vaa, -e 'wı zię 'e dre.

26 Tu nen Blamin -pi -taa "man "be, 'winun nen minnun -a dre 'li Noe tu va be, waa dra "nyian. 27 Kɔɔ Noe tu va be, minnun fe blt, o -wen mlin, o li 'pa, en o -kɔnnən 'pa. Waa dre zię -trilii, en tu nen Noe -wlamlan -klu -dan ji be e 'bɔ. Tu zię -a man nen laa -dan fendi 'sia, en o peenon 'nan -nyan.

28 En "nyian be, 'winun nen minnun -a dre 'li Lot tu va be, waa dra "nyian. Minnun fe blt, o -wen mlin, o fenun lɔɔ, o fenun taan, o feinun paa, o 'kɔnnun tɔɔ. 29 'Pian yi nen Lot 'si Sodɔm be, -a -nan nen Bali 'te 'lee 'te nyin nen -a -koei "min -tea "be, -a -fen laa 'a 'fla zię -a da. En o peenon 'nan -nyan.

30 'Wı 'towlı zię -a 'bɔ nen minnun -kɔan -a drenan, en Blamin -pi -taa. 31 Tu zię -a man be, min nen e ci 'yee 'kɔn 'le "nen "be, te 'e -wla 'kuin fe -tu 'sinan di! En min nen fei be, te 'e li 'e da 'fla di! 32 'Wı nen 'li e 'bɔ Lot nan man, te 'e yie 'tɔ 'e koda be, 'e 'wı 'cin -trɔa 'ka 'ji! 33 Min nen e ci 'e 'ladı 'yee 'treda da be, ya'a ye di. 'Pian min nen 'e 'pe 'si 'yee 'treda da "fo, en yaa -nɔn 'men be, -a san 'be 'belidi nen ya'a 'nyaan dię -a ye.»

34 En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'ce 'nan, -pei zię -a man be, min "fli -kɔan 'o nyinnandi -saa -towlı "da, waa -tu "siala, -e -a -tu "e -fvv. 35 En lımon "fli -kɔan "fe -sɔnnan, waa -tu "siala, -e -a -tu "e -fvv. 36 [En min "fli -kɔan fei -towlı "da, waa -tu "siala, -e -a -tu "e -fvv.]»

37 -A -nan nen Zozi -srunon -a laabu -yrɔ 'nan: «Kv 'san! 'Wı zię nyin zia nen e dra?»

En e 'nan -wle 'nan: «Fenan nen -wi -kadı ci 'e pladı be, -a ta lou "nen -wi pea "bli "lomannun 'o 'ble!»

Zozi -kɔnnən "fɔ tin 'bazan 'tu 'lee -cale -tu man

18 1 "Be -sru en Zozi -kɔnnən "tu -fɔdu 'sia -wle. E ya "vale 'e -kɔnnən "wle 'nan 'o Bali tru 'ba tu peenon man, te o "koe 'e 'nyan di. 2 E 'nan -wle 'nan: «Fla 'tu da be, tin 'bazan 'tu a -nan. Min zię ya'a 'klan man Bali lɔ di, en -a yie 'ka 'naan min man di. 3 En -cale -tu a "nyian 'fla -towlı 'bɔ zię -a da. Tu peenon man be, e -taa 'yee 'wı 'a tin 'bazan zię -yre. Yaa ve -yre 'nan, 'e 'tɔ 'e -sru -e 'yee tin 'e 'te 'e 'nanmanzan da.

⁴-A -nan 'mɔn 'wɪ zɪε -a drenan, te ya'a -yee tin 'baa "fo "dɪ. «Pian zɪ yi -tu 'bɔ
be, en 'e 'ci "nrɔndi 'sia. Yaa 'vɪ 'e 'ji 'nan: «Ma'an 'klan man Bali lɔ dɪ. En 'an yie 'ka
'naan min man dɪ. ⁵Pian -cale 'gve, e see "paa 'an man "bvv, -yee "wean an -yee
tin dra 'nɔnnɔn. Maan dra zɪε -e 'e vule 'e 'wɪ 'wlidi "dre 'men dɪ.» »

⁶En Minsan -a 'le 'sran -wle 'nan: «Wɪ nen tin 'bazan 'wlidi zɪε e 'sia -a vunan be,
kaa 'man 'kpa? ⁷E ya 'ka 'ji 'nan, minnun nen Bali o 'si 'va 'yee ve -a te o -paanman
-yre "tv peenon man be, 'e "trɔen "sia o va? -Ceje, ya'a dra "fo "dɪ. ⁸Maan ve 'cée
'nan, Bali 'ka 'mɔan dɪ, te e -tɔ o -sru -e 'e tin 'nɔnnɔn 'hɔn -wle. 'Be a zɪ, 'pian tu nen
Blamin -pi -taa "nyian 'treda be, e bɔa minnun nen o yi -tera Bali da be o man?»

Zozi -kɔnnen "fɔ Farizen min 'lee 'sukɔle 'sizan 'tu man

⁹Zozi -kɔnnen "tv -fɔdt 'sia minnun nen 'o 'fli "siala min tiglunun -a, te wa'a 'o
boenun siala min tiglunun -a dɪε, o man. E 'nan: ¹⁰«Min 'fli 'be 'kv Bali tru 'bale
Bali -pan 'kuin. Min -tu a Farizen min -a, en -a -tu a 'sukɔle 'sizan 'a. ¹¹Farizen min
a 'e 'tɔdi lou, en e Bali tru 'badu 'sia 'e 'ji. E 'nan: «Bali, mein muo -fɔa 'han an 'ka "le
min peenun -le 'wɪ 'zv dɪ. Kɔo o crin wo, en o ya 'wɪ 'wlidi "drenon 'a, en o ya min
nan -weenon 'a. En "nyian be mein muo -fɔa 'han an 'ka "le 'sukɔle 'sizan 'labe -yee
'wɪ 'zv dɪ. ¹²Kɔo an fe "sɔan yi 'fli 'fle 'tv -ji, en fe peenon nen maan ye be, maan
-fuzan -nɔan 'yie.»

¹³Tv zɪε -a wlu be te 'sukɔle 'sizan a 'e 'tɔdi -kɔɔbli, en e ya Bali tru
'banan. 'E 'wulo -fɔ 'e 'wlu, en 'e 'pe 'pa 'e 'kɔle "nen. En yaa vɪdɪ 'sia 'nan:
«Bali 'i yra 'si! 'Wɪ 'wlidi "drezan nen maan, 'yian nyrinda 'si!» »

¹⁴En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'cée 'nan, 'sukɔle 'sizan zɪε, 'o 'vale
Bali -a o yei "sen 'e cin va, en e -kv 'yee "kɔnnen. 'Pian Farizen min 'lee
Bali yei 'ka 'senle 'e cin va dɪ. Kɔo min nen 'e 'fli "siala -dan be, Bali -a dra
"wennon. En min nen 'e 'fli dre "wennon be, Bali -a dra -dan.»

Zozi -fea 'vɪ nannannun man

(Mt 19.13-15; Mk 10.13-16)

¹⁵Yi -tv be, en minnun -tadu 'sia nannannun -a Zozi le, 'nan -e 'e kle o man. 'Pian
zt -a -srunon 'wɪ zɪε -a -nan 'yɪ be, en o -si -tɔ -wlo. ¹⁶-A -nan nen Zozi nannannun
laabu 'e 'va, en e 'nan 'e -srunon le 'nan: «Ka nannannun 'tvɪ 'o 'ta 'an 'va! Te 'ka 'si
-tɔ -wlo "dɪ! Kɔo minnun nen "le nannannun -le 'wɪ 'zv be, Bali -le mingɔnnen treda
si a 'e 'lɛ 'svdɪ -wle. ¹⁷Maan ve 'cée 'wɪ tigh 'a 'han, minnun nen wa'a yi teala Bali da
"le zɪ nannannun yi -teala 'o "tu 'da be -yee 'wɪ 'zv dɪε, Bali 'ka mingɔnnen ble o da
"fo "dɪ.» »

Fezan -tv -le 'wɪ

(Mt 19.16-30; Mk 10.17-31)

¹⁸"Be -sru en min tazan -tv -ta 'wɪ laabvle Zozi 'lɔ. E 'nan: «Bali -le 'wɪ
"paazan, i ya min tigli 'a. Maan dra 'kɔ, -e 'an 'belidi nen ya'a 'nyaan dɪε,
-a yɪ?»

¹⁹En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «-Me "le "w  an nen, yia ve 'nan an ya min tighl 'a? Min -tu 'ka tighl di, -te ya'a 'silea Bali -tuwli "a di  . ²⁰Bali -le -pei -to w  unun 'gue, yia -t  a. -Nyren 'nan:

Te 'i min nan -we   "di!
Te 'i dre min -tezan -a di!
Te 'i crin w   di!
Te 'i 'wlu 'sen min man di!
'I yie 'e 'nan 'i "tu 'lee 'i "bu "man!»

²¹En e 'nan Zozi le 'nan: «'W   pe  en  n z  e, maan dredi 'sia 'an "wennen da, en an dre ceje.»

²²Zi Zozi 'w   z  e -a 'man be, en e 'nan -yre 'nan: «Pian 'yie 'w   'fu -tu. -Nyren 'nan, 'i 'yie fenun pe  en  n 'tan, -e 'i man "lala -pli 'yale -ten  n man. -Te yaa dre z  e, laji fenun nen, wa'a s  eman di  , o dra 'yie ve -a. "Be -sru -e 'i -s  onla 'an -sru!»

²³Zi e 'w   z  e -a 'man be, en -a -pe -sru -t  a, k  o -a yife a "kaga.

²⁴Zi Zozi -a 'y   'nan -a ta dre 'trodro be, en e 'nan: «Minnun nen, o yife a "kaga 'treda be, -wee -s  onlad   Bali -sru "a 't  ond  . ²⁵Maan ve 'c  e 'nan, -wi -dan nen waa laabo shamo be, ya'a 'k  olaman -wladi -a 'm  enzren -yre ji di. -A -tuwli "nen "nyian fen  n 'le ve -a, -wee -s  onlad   Bali -sru "a 'pleble 'wlidi.»

²⁶Zi minnun 'w   z  e -a 'man be, en o 'nan: «-Te 'be a z  e, -t  e -k  olaman 'sidi -a 'w   'ji "men?»

²⁷En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'W   nen min 'ka 'k  olaman -a dredi -a di  , Bali -k  olaman -a dredi -a.»

²⁸-A -nan nen Pieri -a 'v   -yre 'nan: «Minsan, 'kv 'b   'gue, kv 'si 'kve fenun pe  en  n -sru, en kv s  onla 'i -sru!»

²⁹En Zozi -a 'v   -wle 'nan: «Maan ve 'c  e 'w   tighl 'a 'nan, min oo min nen e 'si 'yee "k  onnen, -te 'be "c  e di, e 'si 'e "buw  un 'lee 'e "blunun -sru, -te 'be "c  e di, e 'si 'e "bu 'lee 'e "tu -sru, -te 'be "c  e di, e 'si 'yee 'n  ennun -sru, 'nan -e Bali 'e ming  nnen -bli 'e da -le "w  an be, ³⁰-a san z  e e fe pee ye "kaga 'treda. En "be -sru tu nen Bali fe pe  en  n limlan be e 'belid   nen ya'a 'nyaan di   -a ye.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandi -kan  n 'va w   'pa yaagazan 'v  
(Mt 20.17-19; Mk 10.32-34)

³¹"Be -sru en Zozi 'e -srun  n 'fuda "fli 'saza laabu. En e 'nan -wle 'nan: «-Kaa "ta -ko Zeruzalem, -e 'w   pe  en  n nen Bali 'lew  i v  n  n -a 'v   Blamin -pi man be, 'e 'le s  o. -Nyren 'nan: ³²Minnun -a -n  an minnun nen o 'ka Zuif 'n  n 'a di   -wle, -e 'o -te. Minnun z  e, waa see wo, o 'le 'yi -sean -a yra, ³³waa -s  an -ngble -a, -e 'o 'kv -a -te. Pian -a yi yaagazan da be, -e 'e 'wluan -kan  n 'va.»

³⁴-A -srun  n 'ka 'w   z  e -a -ci manle di. -A -ci -fu 'e y  cdi o man. 'W   nen Zozi "e 'nan 'e ve be, wa'a -t  le di.

Zozi yie 'wizan -tv beli
(Mt 20.29-34; Mk 10.46-52)

35 Zozi a -plinan Zeriko 'fla "srɔn, te yie 'wizan -tv yra 'e -nyrandı -si man, te e fenun tru "baa. 36 Zi yie 'wizan zιε, e minnun -cin 'man 'ciinan be, en yaa laabu 'nan: «-Me 'be dre?»

37 O -yre 'nan: «Nazareti min Zozi 'be ci ciunan!»

38 -A -nan nen e -paandi 'sia. E 'nan: «David kluda min Zozi, 'i yra 'si, 'yian nyrinda 'si!»

39 En minnun nen o cura 'si 'le be o paan "da 'nan 'e 'lebo 'pla "da. 'Pian e paan "nyian 'kpa 'pleble 'nan: «David kluda min, 'yian nyrinda 'si!»

40 En Zozi 'tɔ, e 'nan minnun le 'nan 'o 'ta yie 'wizan zιε -a 'e 'va 'gv. Zi e pli "man "be, en Zozi -a laabu -yre 'nan: 41 «-Me "nen i ya "vale 'an dre 'yie?»

En e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, an ya "vale 'yian yie 'le 'sv!»

42 En Zozi -a 'vι -yre 'nan: «I yie 'e 'le 'sv! 'Yie yi -teradı 'an da 'i beli!»

43 'Nun tɔon -a yie 'le 'sv, en e sɔɔnla Zozi -sru, te e Bali 'tɔ bɔa. Zi min pεenɔn 'wι zιε -a -nan 'yι be, en o Bali 'tɔ dre -dan.

Zashe -le 'wι

19 1 "Be -sru en Zozi 'bɔla Zeriko 'fla. E 'fla zιε -a 'cendi 'sia 'ji. 2 Fezan -tv a 'fla 'bɔ da, waa laabo Zashe. 'Sukɔle 'sinɔn 'tazan nen. 3 Min zιε e ya "vale 'e Zozi ye. 'Pian e ya tounɔn, en min "kaga "le "wean ya'a 'kɔlaman -a yidi -a di. 4 -A -nan nen e -trɔa o 'le flan -a, en e yiba "tv nen waa laabo Sikomor be -a tri. Yaa dre zιε 'nan -te Zozi a ciunan "wlu "be -e 'yι.

5 Zi Zozi 'bɔ fe zιε -a -nan be, en 'e yie 'tɔ lou. Yaa 'vι Zashe le 'nan: «Zashe, 'i -sɔɔnla tada! Koo e ya "le cεegv 'an -nyran 'yie "kɔnnən..» 6 En Zashe sɔɔnla "nyiandv. E -kv Zozi 'a 'yee "kɔnnən, en e "yi dre -yre ci "nrandı -a.

7 Minnun nen waa -nan 'yι be, o Zozi 'man wι vidi 'sia. Waa 'vι 'nan: «E wla 'wι 'wlidi "drezan zιε -yee 'kuin..»

8 Zashe pli Minsan man, en e -yre 'nan: «Minsan, an "ta 'an yifε "cean 'e cin man "fli, -e 'an -tv -nɔn 'yale -tenɔn le. En "nyian be, "lala nen maan 'si minnun lɔ 'e 'ciliadı "da "be, an min -tv -le ve 'leji bɔala 'e 'pa -a sinjen..»

9 Tɔon en Zozi -a 'vι -yre 'nan: «Cεegv, Bali 'kɔn 'gve -a 'le "nennɔn 'si 'wι 'ji. Koo yia kɔɔn 'nan Abraam kluda min nen 'yia. 10 Blamin -pi -ta 'treda 'nan -e 'e min nen e 'si Bali man -kɔɔbli be, -a 'si 'wι 'ji..»

Zozi -kɔnnən "fɔ nɔɔn yaaga man
(Mt 25.14-30)

11 Zozi a -plinan Zeruzalem "srɔn "kogo, -yee "wean 'wι nen Zozi 'sia -a vιnan be, zi minnun -a 'man be, en 'o ci 'nrɔndı 'sia 'nan, Bali -le

mingɔnnən -blidı 'bɔ 'kogo. Zozi -a -kɔnnen 'yi, en e -kɔnnen "fɔdı 'sia -wle.
 12 E 'nan: «Mingɔnnən kluda min -tu 'be "ta -ko 'leglɔn -kɔɔbli 'tu da. E "ta -ko 'nan -e 'wee 'tɔ mingɔnnən -a. "Be -sru -e 'e 'ta mingɔnnən -bli 'e 'ya tre da. 13 "Yee -kv be, 'e 'sunɔn laabu -fu, en e -siga 'wle nən -a 'fle -kɔan tugt be, -a pli o man -tvdu. E 'nan -wle 'nan: <Ka fe -wle "a -trilii, -e 'an 'tadu 'e bɔ.»

14 Min zιe -yee 'leglɔn 'jinɔn 'ka -a ye "yi "di, -yee "wean o minnun 'pa 'sia -a -sru 'nan 'o 'ka "vale 'e 'tɔ 'o da mingɔnnən -a di.

15 'Pian e dre mingɔnnən -a, en e 'li 'e da.

Zι e 'bɔla be, en e 'sunɔn nən e -siga pli o man be o laabu. Yaa dre zιe 'nan, -e 'o 'nyranman nən waa 'pa be -a -sru "vι 'yre.

16 -A tede -ta, en e -yre 'nan: <An 'san, -siga nən yia -nɔn 'men be, an -siga 'yi "man "fu.»

17 En -a tazan -a 'vι -yre 'nan: <I muo, yia dre "yi. I ya 'an 'suzan 'kpa -a. Fe "wennən nən maan -peba 'wu 'i 'lɔ 'gve, i 'wι "yi dre 'a. -Yee "wean an 'fla 'fu -nɔan 'yie -e 'mein 'tɔ o tazan -a.»

18 "Be -sru en -a "flizan 'ta. E -yre 'nan: <An 'san, 'yie -siga nən yia -nɔn 'men be, an -siga 'yi "man 'soolu.»

19 En -a tazan -a 'vι -yre 'nan: <I muo, yia dre "yi "nyian. -Yee "wean an 'fla 'soolu -nɔan 'yie -e 'mein 'tɔ o tazan -a.»

20 "Be -sru en -a pee -ta. "Be 'vι -yre 'nan: <An 'san, 'yie -siga nən yia -nɔn 'men be, maan 'pa sɔ -ji en maan 'pla 'yie. -Nyren 'gu. 21 "Klan -fu 'an 'ji 'i 'va zia, kɔɔ 'yie 'wι a 'tɔndɔn. Fe nən 'yie ve "cεe dιe, yia "sia. En -te min 'yie 'nyranman 'pa be, -a ta -trɔn pεenɔn nən yaa ye be yia "sia -yrɔ.»

22 En -a tazan -a 'vι -yre 'nan: <I ya 'an 'suzan 'wlidı "a. 'I wei 'i -tea. Yia -tɔa 'nan, 'men 'wι a 'tɔndɔn, en yie 'nan: «Fe nən e 'ka 'men ve -a dιe, maan "sia. En -te min 'men 'nyranman 'pa be, -a ta -trɔn pεenɔn nən yaa ye be, maan "sia -yrɔ.» 23 -Te i 'wι zιe -a -tɔa "be, -me "le "wean nən yia 'men -siga 'palea fenan nən -a man "paa "be -a -nan di? Yia dra paan zιe -e "men vunan 'an 'ta be, te -a man 'pa.»

24 Tɔɔn en mingɔnnən zιe yaa 'vι minnun nən o ci -nan be, -wle 'nan: <Ka -siga be -a 'si -yrɔ, -e 'ka -nɔn min nən -siga -fu a -yrɔ "be -yre!»

25 En minnun 'bɔ -a 'vι -yre 'nan: <Ku 'san, -siga a -yrɔ -fu 'va.»

26 -A -nan nən mingɔnnən -a 'vι 'nan: <Min nən e ya -yrɔ "be, -a le nən waa -nɔan. 'Pian min nən -yee "ka "dιe, -nyren -yrɔ "be waa "sia.» 27 En yaa 'vι "nyian 'nan: <An 'nanmannɔn nən wa'a yile "yi 'nan 'an 'tɔ 'o da dιe, 'ka 'ta waa 'an 'le 'gu, -e 'ka o -blɔ "ceen!»

28 Zι Zozi ceen 'wι zιe -a vidi man be, en e Zeruzalem si 'sia "nyian.

Zozi 'bɔla Zeruzalem

(Mt 21.1-11; Mk 11.1-10; Zan 12.12-16)

29 Zι Zozi 'bɔ Befaze 'lee Betani "srɔn "be, en e -srunɔn "fli 'pa 'sia 'o 'le. 'Fla "fli zιe o ya Olivie pɔn 'sean man. 30 E 'nan -wle 'nan: «Ka 'kv 'fla nən

'ka 'le be -a da. -Te ka 'bɔla 'nan nun, ka -aflumun planen ye 'e 'baa -tɔdi.
Min -tu 'ka tian 'fɔle "da "dɪ. 'Ka baa 'sv, -e 'ka 'ta -a 'men 'gv! ³¹-Te min
-a laabu 'ka 'lɔ 'nan: «Me "le "wean nən ka ci -a baa 'svnan be», 'ka vɪ -yre
'nan: «Minsan "e 'nan, -aflumun 'vɪ a 'e man.» »

³²Minnun nən e o 'pa 'sia be, o -kv. O 'bɔ "man "le zɪ yaa 'vɪ be -yee 'wɪ
'zv. ³³Zɪ o ya -aflumun baa "flunan be, en minnun nən -wee ve ci -a be,
waa laabu -wlɔ 'nan: «-Me "le "wean ka ya -a "flunan?»

³⁴En o 'nan -wlɛ 'nan: «Minsan "e 'nan, -aflumun 'vɪ a 'e man.»

³⁵-A -nan nən o -kv -aflumun zɪε -a Zozi le. O 'wee sɔnun paala -a koda,
en o Zozi -nyran "da. ³⁶En e -kvdi 'sia. Minnun 'wee sɔnun "paaladı 'sia
"wlu, te e -kula "da.

³⁷Zɪ e Olivie pɔn sɔon "ji en e 'bɔ Zeruzalem "srɔn "kogo be, -a -nan nən
-a -srunɔn pεenɔn Bali 'tɔ bɔdi 'sia 'ci "nrandi -a. 'Lebo "fɔ wɪnun nən waa
-nan 'yɪ be, ³⁸yee "wean waa vɪdɪ 'sia 'nan:

«Bali -le -fea 'e 'kɔn

mingɔnnən nən

Minsan -a 'pa 'sia be -a man!

Bali -a dre en kv -fvdi -trɔɔ 'yɪ

-A 'tɔ 'e dre -dan laji lou!»

³⁹Farizeren 'nɔn -mienun a o yei. Zɪ o 'wɪ zɪε -a 'man be, en waa 'vɪ Zozi
le 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazar, 'i -paan 'i -srunɔn da!»

⁴⁰Pian Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cεe 'nan, -te 'o 'lebo 'pla "da
"be, -kɔlenun 'be -taa 'wɪle o "pa 'ji.»

Zozi 'wɪɔ Zeruzalem 'nɔn 'le "wean

⁴¹Zɪ Zozi Zeruzalem 'fla 'yɪ 'e 'le be, en e -wuɔdi 'sia. ⁴²E 'nan:
«Zeruzalem 'nɔn, -fvdi -trɔɔ a paan 'cee ve -a, -me "le "wean nən ka'a 'wɪle
"man "dɪ? Pian 'be nən 'gvε, ka'a "nyian -kɔlamān -a yɪdɪ -a dɪ. ⁴³Tv -tv
-taa "bɔle be, 'ka 'nammannɔn 'ka 'si -fɔa "klɔn -a, -e 'o 'kuli -tɔ 'ka man -pε
pεenɔn da. ⁴⁴O 'ka 'fla -wia, en o minnun pεenɔn -tεemān. Fe -tvwli 'ka 'fo
'fla 'bɔ da dɪ. 'Wɪ pεenɔn zɪε e bɔa 'ka man, kɔ tu nən Bali -ta 'pale 'ka 'va
be, ka'a 'wɪle "man "dɪ.»

Zozi fenun -tannɔn 'pin Bali -pan 'kuin

(Mt 21.10-17; Mk 11.15-19; Zan 2.13-16)

⁴⁵"Be -sru en Zozi 'kv Bali -pan 'kuin. Minnun nən o Bali -pan fenun
-taan "be, e o -pindɪ 'sia 'kɔn zɪε -a -ji, 'nan 'o bɔla bei. ⁴⁶Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan:
«E ya 'e 'cren -tedi Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Bali "e 'nan:

«Men 'kɔn -kɔan 'an tru 'ba 'kɔn 'a..

'Pian kaa dre crin wunān -a..»

⁴⁷"Be -sru te Zozi 'ko Bali -le 'wɪ "paale yi -tvdu pεenɔn man Bali -pan
'kuin. En Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vunɔn 'lee minnun tanɔn Zozi

'man -weedi 'sia, 'nan -e 'o -te. ⁴⁸Pian 'wɪ nən 'kɔ 'o dre -e 'o -kɔla -a man yidi -a be, wa'a tɔa dɪ. Kɔ Zozi 'le 'wɪ "paadɪ 'sɔ min peenɔn le, en "nyian be o Zozi 'bɔ ye "yi.

Zozi 'le -kɔladɪ "sia nyin zia?
(Mt 21.23-27; Mk 11.27-33)

20

¹Yi -tv da Zozi a Bali -le 'wɪ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin.
En e Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vidi 'sia -wle. -A -nan nen Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci wınɔn 'lee min cejenun -ta "va, ²en waa laabv -yrc 'nan: «-Kɔladɪ "cen "a nen i 'wınun zιε -a dra? En -tιε -si -nɔn 'yie? 'I vɪ 'kvε!»

³En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «An 'bɔ "nyian an "ta 'wɪ 'towli "ce laabv 'ka 'lɔ. ⁴-Tιε Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batize dre? Minnun 'be 'pa 'sia, -baa Bali 'be 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'men!»

⁵-A -nan nen waa vidi 'sia 'o cin yei 'nan: «-Te -kaa 'vɪ 'nan, Bali 'be 'pa 'sia be, yaa laabv -kaa 'lɔ 'nan: «-Me "le "wean nen ka'a yi -tεlea -a wei -da dɪ?» ⁶En -te -kaa 'vɪ 'nan, minnun 'be 'pa 'sia be, min peenɔn 'kɔle weendi "siala -kaa 'va -e 'o -kaa -tεε. Kɔ -a -cin a o peenɔn 'ji 'nan Zan a Bali 'lewei vızan -a..»

⁷-A -nan nen waa 'vɪ Zozi le 'nan: «Min nen e Zan 'pa 'sia be, kv'a tɔa dɪ.»

⁸En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «An 'bɔ "nyian min nen e -si -nɔn 'men, en an 'wınun zιε -a dra be, ma'an -ci sia 'cεe dɪ.»

Zozi -kɔnnen "fɔ rezen fei 'panɔn man
(Mt 21.33-46; Mk 12.1-12)

⁹En Zozi -kɔnnen 'gve -a -fɔdu 'sia minnun le. E 'nan: «Min -tv 'be 'yee rezen fei 'pa, en yaa -nɔn minnun le 'nan 'o 'nyranman 'pa "da, te o 'yee ve -nɔan. Yaa dre zιε, en e -kv 'leglɔn 'kɔɔbli 'tv da, e "mɔan -nan nun. ¹⁰Zι rezen nan tv 'bɔ be, en min zιε 'e 'suzan -tv 'pa 'sia, 'nan 'e 'kv 'yee ve 'si. Fei 'panɔn -a 'suzan zιε -a 'kun, waa -sɔn, en o 'si "man. Wa'a fe -tv -nɔnle -yrc "dɪ. ¹¹"Be -sru en 'e 'suzan 'pee 'pa 'sia "nyian. Waa -sɔn, waa sɔn, en waa 'li 'e da 'e 'lɔ 'a 'e 'tun. ¹²"Be -sru en yaa yaagazan 'pa 'sia "nyian. Wee 'sɔn -trilii, nyen 'bɔ 'be da, en wee 'pin.

¹³-A -nan nen fei san 'bɔ "e 'nan: «Maan dra 'kɔ? -A -cin -tɔ 'an 'ji. 'An 'pi nen e 'sɔ 'men tigl̩ be, -a 'bɔ nen maan "paa -sia o va. Maan ye "le o yie -taa 'nanle 'be man.»

¹⁴'Pian zι fei 'panɔn 'nen zιε -a 'yɪ 'tanan be, en waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Nen 'labε, -yee -taa "drele 'e 'tɪ -ziazan -a. -Yee "wean -kaa -te, -e fei 'e 'fu -kaa 'lɔ.» ¹⁵Waa 'kun, en o -kv -a rezen fei -sru "sa -a, en waa -te.»

'Wɪ zιε -a -ji be, -me "wɪ nen fei san -taa -a drele minnun nen o -yee fei dra be -wle? ¹⁶Maan ve 'cεe 'nan, e -taa -e 'e 'yee fei 'panɔn zιε o -tεε, -e 'e 'yee rezen fei 'bɔ 'nɔn min peenun le.»

Minnun nen -nan be, o 'nan: «'Wı nen i "sia -a vınan 'labe, ya'a dra dı.»

¹⁷Zozi o -nanjendi 'sia, en yaa 'vı -wle 'nan: «'Wı nen 'e 'cren -tedı Bali -le 'fluba 'ji be, -a -ci nen 'nɔn? Kɔɔ e ya 'e 'cren -tedı 'nan:

«-Kɔłe nen, 'kɔn 'tɔnɔn -a tuv 'o 'pela koda be,

-yee dre 'kɔn 'pv -fɔ -kɔłe -a.»

¹⁸Min nen e -tria -kɔłe zιe -a da be, e -wia. En -te -kɔłe zιe e -tria min da be, yaa pɔłe "bo.»

¹⁹Zı 'fluba 'ci vınɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'wı zιe -a 'man be, en waa -tɔ 'nan, 'wee "wean nen Zozi -kɔnnɛn zιe -a -fɔ. -A -nan nen o ya "vale 'o Zozi "kuan -nan nun, 'pian o klan minnun lɔ.

'Sukɔłe -pan wɔdı da wı

(Mt 22.15-22; Mk 12.13-17)

²⁰Tu zιe -a man nen 'fluba 'ci vınɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn Zozi 'man -fɔcdı 'sia. -Yee "wean o minnun 'pa 'sia "va, 'nan 'o 'fli dre min tıglıunun -a, -e 'o Zozi wei 'kun. O ya "vale 'o 'wı 'tu ye -e 'o -kɔla Zozi 'nɔndı -a -kɔnmandan lε. ²¹Minnun zιe o 'wı laabv Zozi lɔ. O 'nan: «Bali -le 'wı "paazan, kva -tɔa 'nan, i 'wı "paaman 'wı tıglı 'a. En kva -tɔa "nyian 'nan, yı'a min bo "va "dt. En "nyian be, 'wı nen Bali "e 'nan blamin 'e dre be, -a tıglı 'bɔ nen yia "paaman minnun ji. ²²-Yee "wean kv "ta 'wı 'gvę -a laabo 'i 'lɔ. -Nyren 'nan: -Si a 'e 'nɔndı -cée, -e -kaa 'sukɔłe -pan wu Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnen Seza lε, -baa te -ka'a dre "fo "dt?»

²³'Pian Zozi -wee -dawli -kɔnnɛn 'yi. En e 'nan -wle 'nan: ²⁴«Ka 'ta 'lein 'wle 'tu -a 'men -e 'an yi! -Tı -wulo -fodo nen 'gv? En -tı 'tɔ 'cren nen 'gv?» O 'nan -yre 'nan: «Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnen Seza nen.»

²⁵En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Fe nen Seza -le ve -a be, 'cée 'nɔn Seza le! En fe nen Bali -le ve -a be, 'cée 'nɔn Bali lε!»

²⁶Wa'a -kɔłale Zozi wei 'kundi -a minnun yie man "fo "dt. En 'wı 'bɔ nen Zozi -a 'vı be e o 'kan, -yee "wean wa'a "nyian 'wı 'tu vıle "fo "dt.

Minnun nen o -kaa be o wuanla -kanɔn 'va

(Mt 22.23-33; Mk 12.18-27)

²⁷"Be -sru en Saduze 'nɔn -mie pli Zozi man. Saduze 'nɔn "o "ve 'nan, -te min -ka be, ya'a 'wuanla -kanɔn 'va dı. Zı o pli "man "be, en waa laabv -yrɔ 'nan:

²⁸«Bali -le 'wı "paazan, 'wı nen Moizi -a cren -te 'kve be, -nyren 'gv: -Te min lı 'pa, en -a san zιe e -ka, te wa'a tian 'nen 'yale 'o 'vale 'e nan 'bɔ 'a dıe, -yee -cale zιe -a "bvi 'e 'pa, -e 'e "bvi klu bɔla!» ²⁹Min -tu -le 'nen -klɔnmɔn a 'sɔravli. -A tede lı 'pa, en e -ka, te wa'a 'nen 'yale 'e nan 'bɔ 'a dı. ³⁰-A "flizan "e -cale -tuwli zιe -a 'pa, en e dre "nyian zı. ³¹En -a yaagazan "e -cale -tuwli zιe -a 'pa, en e dre "nyian zı. 'Wı 'tuwli zιe e 'bɔ o 'sɔravlinɔn man. Wa'a 'nen 'yale dı, en o peenɔn kaa. ³²"Be -sru en lı 'bɔ "e "ka 'wı "nyian. ³³Tu nen minnun wuanla -kanɔn 'va be, lı zιe e -kɔan -tı nan -a? I vi 'kve! Kɔɔ o 'sɔravli 'bɔ -a 'pa lı -a.»

³⁴En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Minnun nen 'tre 'gue -a da be, -wee li 'lee -kõnnen "paa. ³⁵'Pian minnun nen Bali o 'yi tigli 'tre pee dave -a, en e o wluan -kanõn 'va be, wa'a li 'lee -kõnnen 'paa dt. ³⁶En wa'a 'kolaman "nyian -kadı -a dt. O -kõan "le Bali -le 'pasianõn nen laji be -wee 'wi 'zv. Bali o wluan -kanõn 'va, en o dre -yee 'nennun -a. ³⁷'Ka Saduze 'nõn, -a -cin a 'ka 'ji 'nan, min 'ka 'wuanla -kanõn 'va dt. Ka ya 'ka 'fli see "paanan, kõc 'wi nen Moizi -a 'vi 'li be, yaa -ci -kõonman 'nan, minnun nen o kaa be, o wuanla -kanõn 'va. 'Wi nen Moizi -a -nan 'yi te 'te nren a yiba "kpizrennen 'va be, -nyren 'gu. Yaa cren -te 'nan: «Minsan "e 'nan, 'e ya Abraam -le Bali -a, en 'e ya Izak -le Bali -a, en 'e ya Zago 'le Bali -a.» ³⁸Tu nen Bali 'wi zię -a ve be, te -kaa tranun zię o kaa -a -nan 'mõn. 'Pian Bali "le 'va be, o yie a "man tian, kõc Bali a minnun nen o yie ci "man "be -wee Bali -a, e 'ka minnun nen o kaa be -wee Bali -a dt.»

³⁹-A -nan nen 'fluba 'ci vñõn -mienun -a 'vi -yre 'nan: «Bali -le 'wi "paazan, yia -ci 'vi tigli.» ⁴⁰En wa'a "nyian 'wi 'pee laabule Zozi 'lo dt.

-Tl -pi nen Crizi -a?
(Mt 22.41-46; Mk 12.35-37)

⁴¹"Be -sru en Zozi -a laabu minnun lo 'nan: «E dre 'kõ en minnun "o 'nan, min 'sizan 'wi 'ji Crizi a David kluda min -a? ⁴²Kõc David 'bõ -a 'vi "dre 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan Bali -a 'vi 'an 'san le 'nan:

'I 'nyran 'an 'pe "yi "da -trilii,

⁴³-e 'an 'cen 'i 'nanmannõn 'klidi man.»

⁴⁴-Te David 'bõ Crizi laabo 'e 'san be, e dre 'kõ en 'be -kõan David kluda min -a?»

Te 'ka 'wi dre "le 'fluba 'ci vñõn 'le 'wi 'zv dt!
(Mt 23.1, 6-7, 14; Mk 12.37-40)

⁴⁵Zi minnun peenõn a Zozi wei mannan be, en e 'wi pladı 'sia 'e -srunõn le. E 'nan -wle 'nan: ⁴⁶«Te 'ka 'wi dre "le 'fluba 'ci vñõn 'le 'wi 'zv dt! O -tcoodi ye "yi -trale -gbloñun nen fenyian be -a -ji. En waa ye "yi "le 'nan min 'e o 'tõ bø -guada. -Te e ya "fedi da -a oo, en -te e ya cin yi 'kuin -a oo, -nyran "nan 'kpagba nen waa 'sidi ye "yi. ⁴⁷O fenun "sia -calenun lo -dawli -a. "Be -sru -e 'o Bali tru 'ba -plçun 'nan -e minnun 'o o "sia min tigli 'a. 'Winun zię -a dredi -le "wean Bali -wee tin "paa 'pleble 'kpa.»

-Cale seezan -le fe -nondı 'wi
(Mk 12.41-44)

21 ¹Zi Zozi ceen 'wi zię -a vidi man be, "yee yie 'tõ 'e "srõn Bali -pan 'kõn 'bõ 'ji be, te e fenõn ye. O ya "lala nen kõ 'o -nõn Bali le be -a -sennan -gbogbo -tv -ji. ²En Zozi -cale seezan -tv 'yi, te e ya -bablu 'wle

'tvdv "fli "fɔnan -ji. 3-A -nan nen e 'nan 'e -srunɔn le 'nan: «Maan ve 'cɛe 'wɪ tighl 'a 'nan, -cale seezan 'labe, e fe -nɔn Bali le e mlin minnun pɛenɔn nen waa -nɔn 'gue o da. 4Kɔɔ o pɛenɔn nen waa -nɔn 'gue, "lala a -wlo "kaga. 'Pian li 'labe, "lala pɛenɔn nen -yrɔ -yee fe -bli "man "ve -a be, -a 'bɔ nen yaa -nɔn Bali le.»

Zozi Bali -pan 'kɔn 'wi wɪ 'vɪ
(Mt 24.1-2; Mk 13.1-2)

5 Tu zιε -a wlu be, te min -mienun a -a vunan 'nan: «"Ii, Bali -pan 'kɔn be, waa -tɔ -kɔle fenyian -a! 'Ka 'yie 'tɔ fenun fenyian nen minnun -a -nɔn Bali le be -a 'bɔ 'a nen waa 'man dre.» En Zozi "e 'nan 'wle 'nan: 6 «Tu -tu -taa "bɔle be, fenun nen ka o ye 'labe, minnun -a -wiiman 'e pɛenɔn. -A -kɔle pɛenɔn fuimlan "man, -a -tu 'ka 'fo 'e bɔezan da dt.»

'Wɪ yɪdɪ -dandan bɔa minnun man 'vaa -e 'treda -nyan tu 'e bɔ
(Mt 24.3-14; Mk 13.3-13)

7 Minnun -a laabv Zozi 'lɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, tu "cen "man nen, 'wɪnun zιε o dra? En -me "man nen, waa -kɔnnen "ye 'nan 'wɪnun zιε o "ta dra?»

8 En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Te min -tu 'e 'ka see "paa -e 'ka 'si -si tighl da dt! Fe nen maan ve zιε -yee ci 'nan, min "kaga -taa "tale 'an 'tɔ da. Waa ve 'nan, 'wɛe ci Crizi -a. En waa ve "nyian 'nan, 'treda -nyan tu 'bɔ! Te 'ka -sɔɔnla minnun zιε o -sru "di! 9Ka -kuli -tan wɪnun maan, en 'leglɔn 'tu -ji 'nɔn wuanla 'o cin man, kaa -nan wɪ maan. Te 'o 'ka 'cen nyen -a dt! Kɔɔ 'wɪnun zιε -wɛe dra 'e flin, 'pian 'treda -nyan tu "cɛe dt.»

10 En Zozi "e 'nan "nyian -wle 'nan: «'Leglɔn 'tu -ji 'nɔn wuanla 'leglɔn 'tu -ji 'nɔn man, en mingɔnnen tre -tu wuanla mingɔnnen tre -tu man. 11 En "nyian be, 'tre 'nyɔɔnman fe "kaga "nan. Dra -dandan -taa, en -ce -widi -kɔan fe "kaga "nan. En "nyian be, nyen 'cen wɪ -dandan 'lee 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "ve -dandan dra laji.

12 Maan ve 'cɛe 'nan, 'vaa -e 'wɪnun zιε 'o dre be, minnun 'ka "kuan, o 'te "paa 'ka da. Ka dre 'men ve -a -le "wean be, minnun -ko 'cee tin 'pale 'wee cin yu 'kuin, en o 'ka -fɔa "pv 'kuin. En "nyian be, o -ko 'ka 'a mingɔnnennun 'lee -kɔnmandannun 'le. 13 Tu zιε -a man be, ka dra 'men 'wɪnun yunɔn 'a o 'le. 14 'Wɪ nen kɔ 'ka vɪ -e 'cee tin 'e dre 'nɔnnɔn be, te -a nyen 'e 'kɔn 'ka 'ji dt! 15 Kɔɔ 'an 'bɔ 'be 'wɪ 'tɔdɪ -nɔan 'cɛe, en "nyian be 'wɪ nen kɔ 'ka vɪ be, maan -cin -tɔa 'ka 'ji. -Yee "wean 'ka 'hanmannɔn 'ka 'kɔlamān -e 'o -zi -fɔ dt.

16 'Ka "tɪ 'lee 'ka "bv 'be -taa 'sile 'ka -sru. -Te 'be "cɛe dt, 'ka "bvɪnun 'lee 'ka "blunun 'be -taa 'sile 'ka -sru. -Te 'be "cɛe dt, 'ka drinun 'lee 'ka beenun 'be -taa 'sile 'ka -sru. O pɛenɔn "sia 'ka -sru -e 'o 'ka -nɔn minnun le. 'Wɪ

zιε -a -ji be, 'ka "kaga 'wulo -ko -ji. ¹⁷Ka dre 'men ve -a -le "wean be, min peenon -taa 'nanle 'ka man, wa'a 'taa 'ka yile "yi "di. ¹⁸Maan ve 'cee 'nan, 'ka 'wulo "je "pou -tuvli 'ka 'saan "va "di. ¹⁹Pian 'ka -poan 'e 'so -e 'ka 'belidi nen ya'a 'nyaan diε -a yi.»

Zozi Zeruzalem sre tu 'wi 'vi
(Mt 24.15-21; Mk 13.14-19)

²⁰En Zozi "e 'nan -wle "nyian 'nan: «Tu nen ka Zeruzalem 'yi te -a 'nanmannon 'le 'sounjanun -a si -fɔ be, 'ka -tɔ 'nan, -a -nan sre tu 'bo 'kogo. ²¹Tu zιε -a man be, minnun nen Zude 'leglon 'ji be, 'o flan 'bli, 'o 'ku pɔnnun yei! En minnun nen Zeruzalem be 'o 'si 'nan! En minnun nen fei -paan "da "be, te 'o li 'o da Zeruzalem di! ²²Tu nen Bali minnun -le tin "baa be, -a pou siadt nen. En 'winun nen 'o 'cren -tedi Bali -le 'fluba 'ji be, -a 'l'sc tu nen. ²³Lumɔnnun nen o -pon -kɔan 'o man tu zιε -a man be, 'lee lumɔnnun nen 'nen 'nyɔn -mlian -wlc tu zιε -a man be, -wee yra yidt "mlianla "da. Kɔɔ minnun peenon -taa 'o yra yile -wlidi 'leglon zιε -a -ji. Bali -le nyran -bli tu nen o va. ²⁴O min -mienun -teeman sren 'a. O -ko o -mienun drele nɔannun -a 'leglon peenun -ji. Minnun nen wa'a Bali tɔa diε, o Zeruzalem sreman "fo. 'Pian -wee tu 'bo 'leda a.»

Blamin -pi -ta pee wo "nyian 'tre da
(Mt 24.29-35; Mk 13.24-31)

²⁵En Zozi "e 'nan -wle "nyian 'nan: «Fe -nɔan -kɔon "ve -kɔan yide yra, en e -kɔan mlen yra, en e -kɔan mlen crennun yra. 'Wi zιε e "klan -dan -sean 'leglon peenon 'ji minnun ji. En "nyian be, jemie 'blu 'fɔdi 'lee -a -klundi 'pleble o "ceān nyen -a. ²⁶Minnun -kaa "klan -dan 'lɔ, te o ya 'wi nen e "ta -daa "drele 'treda be -a man -peñnan. Kɔɔ laji fenun 'pleble peenon 'nyɔɔnman. ²⁷Tu zιε -a man nen, minnun peenon Blamin -pi ye 'sinan laji "lolu -koei "da. -Kɔladu 'pleble 'lee 'tɔ -dan -kɔan -yrc. ²⁸-Te 'winun zιε -a dredi "ta 'e pou "siala be, 'ka -poan 'kun, -e 'ka 'wulo wluan lou, kɔɔ te 'ka 'sidi 'wi 'ji a -plinan 'kogo.»

²⁹"Be -sru en Zozi -a vidi 'sia -kɔnnen "ji 'nan: «Yiba "tu nen waa laabo fijie be, 'ka dre 'cee 'wi -kɔon "manve -a 'lee yiba -mienun "nyian! ³⁰-Te -a 'la nrindi 'sia "da "be, kaa -tɔa 'nan 'munmun tu a -tanana bɔdi -a -kogo. ³¹-A -tuvli "nen "nyian Bali -le mingɔnnən tre -tadi -le ve -a. -Te ka 'winun zιε -a 'yi drenan be, 'ka -tɔ 'nan Bali -le mingɔnnən tre -tadi 'bo 'kogo.

³²Maan ve 'cee 'wi tigli 'a 'nan, 'ka -naagvɔnɔn 'gve, ka'a 'ceān -kaadi man 'vaa -e 'winun zιε 'o dre di. ³³Labli 'lee 'tre 'nyan tu a, 'pian 'an wei -fo -nan 'li 'trilii.

³⁴'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Te 'ka 'fli -nɔn -wen le 'e 'ciula "da "di! En te 'ka 'fli -nɔn 'treda ci "nrɔndi le 'e 'ciula "da "di! "Tɔgɔ tin 'ba yi 'e bo 'ka man kligli. ³⁵Kɔɔ yi nen Bali 'tredanɔn peenon 'le 'wi tin "baa be, e dra kligli. E

dra "le zi "se -seanla pɔnun da kligli be -yee 'wɪ 'zv. ³⁶-Yee "wean te 'ka 'ci 'e 'san 'ka 'fli man du! 'Ka Bali trv 'ba tv pɛenɔn man, -e 'ka "koe 'e 'kɔn 'ka da! 'Ka dre zi, -e 'wɪ pɛenɔn nen e -taa "bɔlɛ 'ka man be 'ka 'sv -yrɔ, -e 'ka 'kɔla -plidɪ -a Blamin -pi man..»

³⁷Yi -tvdv pɛenɔn man be, Zozi 'ko Bali -le 'wɪ "paale minnun ji Bali -pan 'kuin, 'pian -pei -man be, -e 'e 'kv Olivie pɔn da. ³⁸Tv "le 'cendi man bodrun puunɔn be, te minnun pɛenɔn a -kunan Zozi 'va Bali -pan 'kuin 'nan -e 'o wei man.

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'te
(Mt 26.1-5; Mk 14.1-2, 10-11; Zan 11.45-53)

22 ¹Zuif 'nɔn tranun -le 'si nen waa 'wv nɔanba -ji be, -a "fedi "ta bɔa. "Fedi zιe -a da nen minnun 'kpɔun nen 'mannyan 'ka "va "dιe -a -ble. ²Tv zιe -a man be, te Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vιnɔn a Zozi 'man -fɔɔnan, 'nan -e 'o -te 'e yɔɔdi. Kɔɔ "klan a o ji minnun -le "wean.

Zudazi 'e pei -fɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'va
(Mt 26.14-16; Mk 14.10-11)

³Satan -fɔ Zudazi nen waa laabo "nyian Karioti be -a -sru. Zozi -srunɔn 'fuda "fli 'bɔ 'va min -tv nen. ⁴Zudazi zιe e -kv Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee minnun tanɔn nen o yie -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va be o va. En 'wɪ nen kɔ 'e dre 'lɔɔ -e 'e Zozi 'nɔn -wle "be, yaa 'vɪ -wle. ⁵'Wɪ zιe e o ci nrān. -A -nan nen waa 'vɪ -yre 'nan, o "lala -nɔan -yre. ⁶E wu "man, en zi kɔ 'o dre 'lɔɔ -e 'o Zozi 'kun te minnun 'ka 'nan dιe, yaa man -wɛedɪ 'sia.

Zozi 'lee 'e -srunɔn fe -nyranman bli 'e cin va
(Mt 26.17-30; Mk 14.12-25; Zan 13.21-30)

⁷"Fedi nen Zuif 'nɔn 'kpɔun nen 'mannyan 'ka "va "dιe -a -ble "da "be e 'bɔ. Waa dredɪ 'sia, en yi nen o 'blanun -teeman -e 'o tranun 'si nɔanba -ji "fedi -bli be e 'bɔ. ⁸-A -nan nen Zozi Pieri 'lee Zan 'pa 'sia. E 'nan -wle 'nan: «Ka 'kv 'fla -cee "fedi fenun man dre, 'dv -e -kaa -bli.»

⁹En waa laabu Zozi 'lo 'nan: «Nyin zia nen i ya "vale 'kv 'kv -a dre?»

¹⁰En Zozi -a 'vɪ -wle 'nan: «Te ka 'bɔla 'fla be, ka min -tu ye, te 'yi 'tɔbɔ a -yrɔ. 'Ka 'kula -a -sru! 'Kɔn nen e -ko -ji be, 'ka 'kv waa! ¹¹'Ka vɪ 'kɔn zιe -a san le 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan "e 'nan, 'kv vɪ 'yie 'nan, 'kɔn "bv "nen 'kv 'vale 'an -srunɔn 'a, kv "fedi fenun -ble -ji be, e ya nyin zia?» ¹²Min zιe e 'kɔn "bv -dan tv -kɔɔnanman 'cee 'kɔn 'ta lou te -a -ji a 'e dredɪ "fo. Fe zιe -a -nan nen 'ka -cee "fedi fenun man dre!»

¹³Zozi -srunɔn zιe o -kv, en waa 'yɪ "le zi Zozi -a 'vɪ be -yee 'wɪ 'zv. -A -nan nen o 'wee "fedi fenun man dredɪ 'sia.

¹⁴Zi "fedi fenun -bli tv 'bɔ be, en Zozi 'lee 'yee 'pasianɔn 'nyran fenun -sru. ¹⁵En e 'nan -wle 'nan: «Kaa tranun 'sidi nɔanba -ji "fedi 'gvɛ, maan

wεε 'kpa tighl 'nan -kaa -blt 'e cin va 'vaa -e 'men yra yι tu 'e bο. ¹⁶Kοο maan ve 'cεε 'wι tighl 'a 'nan, ma'an "nyian -a pee ble dt, -trilii, en tu nen Bali "fedi 'bο 'ci "sia 'cεε -yee mingɔnnen tre da be e bοa.»

¹⁷-A -nan nen Zozi 'kulenen 'tu 'si, e Bali muo "fɔ, en e 'nan -wle 'nan: «Ka 'si -e 'ka mlin 'sezenɔn! ¹⁸Maan ve 'cεε 'nan, ma'an "nyian rezɛn -wen pee mlian dt, -trilii -e Bali -le mingɔnnen tre 'e 'ta.»

¹⁹"Bε -sru en Zozi 'kpɔun 'si, e Bali muo "fɔ, yaa "nen jεen, en yaa -nɔn -wle. E 'nan -wle 'nan: «-Nyren 'gve, 'an 'kɔle nen. -Yεε -taa "drele 'sraga buvε -a Bali le 'ka 'leji. 'Wι nen an ci -a drenan 'gve, 'ka dre, te 'an 'cin -tɔala 'ka 'jil!»

²⁰O cεen fenun -blidi man, en e 'kulenen 'nyranman 'si. E 'nan -wle 'nan: «Kulen'en 'gve 'an nyen nen -ji. -Yεε "ta -seanla -e 'e dre 'ka -pli "vε -a "nyian Bali man 'e 'pee.»

²¹En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Min nen e "ta -daa 'an -nɔnlε 'an 'nanmannɔn le be, 'kv 'pε a -a san -a -pɔ -tuvli "ji. ²²'Wι tighl, Blamin -pt "ta -daa "kale "le zi Bali -a 'vι be -yee 'wι 'zu. 'Pian min nen, e Blamin -pt -nɔn 'e 'nanmannɔn le be, 'wι -taa "bole "man.» ²³-A -nan nen Zozi -srunɔn -a laabvdu 'sia 'o cin lɔ 'nan: «-Tie ci 'wι zιε -a drezan -a?»

-Tie ci Zozi -sruzan -dan a?

(Mt 20.25-28; Mk 10.42-45)

²⁴"Bε -sru en -sa -fɔla Zozi -srunɔn yei. -Sa zιε -nyren 'nan, -tie ci 'o yei Zozi -sruzan -dan a? ²⁵En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Kaa -tɔa 'nan, 'treda mingɔnnennun min "paala -sa wι -a. En minnun nen o ci min -dandannun -a be, waa ve minnun le 'nan 'o 'o laabu "yi "drenɔn. ²⁶'Pian 'cee ve be, te 'e 'kɔn zi dt! Min nen e ci min -dan a 'ka yei "be, 'e 'fli dre "le 'nen "wennen 'zu. En min nen e ci min tazan -a 'ka yei "be, 'e 'fli dre "le min 'suzan 'zu. ²⁷'Ka 'ci "nrɔn 'wι 'gve -a da! Min nen e ya 'e -nyrandi fenun -sru "be, 'lee min nen e ya fenun zιε -a "paanan be, -tie ci o yei min -dan a? Maan ve 'cεε 'nan, min nen 'e -nyrandi fe -sru "be -a san nen. 'Pian meen ci 'ka yei "le min 'suzan 'zu.

²⁸Kaa 'gve, cεe -fv 'an -sru "trilii 'men yra yιdt peenɔn 'ji. ²⁹-Yee "wεan mingɔnnen tre nen 'an "ti -a -nɔn 'men be, maan -nɔan "nyian "cee "le.

³⁰-Kaa -taa "fedi -blile 'e cin va 'men mingɔnnen tre da. Tu zιε -a man be, ka -kɔan 'ka -nyrandi mingɔnnɛn peinnun da, -e 'ka Izrael 'leglɔn 'fuda "fli "le tin 'ba.»

Zozi -a 'vι 'nan Pieri "sia 'e -sru

(Mt 26.31-35; Mk 14.27-31)

³¹-A -nan nen Zozi -a vιdt 'sia Simɔn Pieri le 'nan: «Simɔn! Satan 'ka laabv 'nan, -e 'e 'ka "fee "le 'saa 'zu. ³²'Pian an Bali trv 'ba 'yie 'nan, -e 'yie yi -teradi 'an da 'e vιlε 'e 'le 'tɔ dt. En "be -sru, -te i 'li 'i da "nyian 'an -sru "be, 'i "buinun man -tɔ 'pleble.»

³³En Pieri -a 'vı Zozi le 'nan: «Minsan, 'an 'man a 'e wuvdu. -Te e ya -pu 'kuin -a oo, en -te e ya -kadı -a oo, 'an 'man a 'e wuvdu -e 'kv 'kv 'yia.»

³⁴En Zozi -a 'vı -yre 'nan: «Pieri, maan ve 'yie 'nan, ceegvı, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an tıa dı, 'vaa -e mannen tede 'e 'wt.»

³⁵"Be -sru en Zozi -a laabu o peenon 'lo 'nan: «Tv nen an 'ka 'pa 'sia, te "lala 'ka 'ka 'lo dıe, en te 'pada 'ka 'ka 'lo dıe, en te -manwua 'ka 'ka 'cein -man dıe, fe -tv kli 'ka man?»

En o 'nan -yre 'nan: «-Ceje. Fe -tv 'ka 'kli 'kv man dı.»

³⁶En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Pian 'be nen 'gve, min nen "lala a -yro "be, 'e 'sia! En min nen 'pada a -yro "be, 'e 'sia! En min nen sen 'ka -yro "dıe, 'e 'yee -trale 'tan, -e 'e 'yee sen 'lo! ³⁷Fe -le "wean nen an 'wt zıe -a 'vı be, 'wt nen 'e 'cren -tedı Bali -le 'fluba 'ji be, e "ta 'le sccman 'an da. 'Wt zıe e ya 'e 'cren -tedı 'nan:

«Minnun -taa -a 'silea 'wt 'wlidi "drezan -a.»

'Wt peenon nen 'e 'cren -tedı 'an man be, -a 'le sccdi 'bo 'kogo.»

³⁸En -a -sruncı -a 'vı -yre 'nan: «Minsan, sen "fli "nen 'gv!»

'Pian e 'nan -wle 'nan: «E 'bo "yıl!»

Zozi 'kv Bali trv 'bale Olivie pın da

(Mt 26.36-46; Mk 14.32-42)

³⁹"Be -sru en Zozi 'kv Olivie pın da "le zı yaa dra 'e 'cen be -yee 'wt 'zı. En -a -sruncı sccnla -a -sru. ⁴⁰Zı o 'bola fe zıe -a -nan be, en e 'nan -wle 'nan: «Ka Bali trv 'ba -e 'wt 'wlidi 'e vule 'e 'ka 'man yı dı!» ⁴¹En e 'si o 'srıon "kogo, e -kv 'e 'le fcc. 'E "po sccnla en e Bali trv 'badı 'sia. ⁴²Yaa 'vı 'nan: «An "tı, -te i "we "man "be, 'kulenen nen 'wt yıdı ci -ji 'gve, 'i 'si 'an man -kobblı! 'Pian te 'an 'ci 'sɔ wt nen 'e dre dı, 'i 'bo 'ci 'sɔ wt nen 'e dre!»

⁴³[Tıon en Bali -le 'pasiazan -tv 'si laji, e -ta -a man -tcle 'pleble. ⁴⁴"Klan -a -tedı 'sia 'wlidi, en e Bali trv 'badı 'sia 'kpa tıglı. -A man 'tede dre nyen -a te e -seanla "tra.]

⁴⁵Zı e ceen Bali trv 'badı man be, en e -ta 'e -sruncı 'va. E 'bo o man, te o ya yi -tenan. O ta dre 'trödrı -le "wean. ⁴⁶En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «-Me "le "wean nen ka ya yi -tenan? 'Ka 'wluan lou, 'ka Bali trv 'ba, -e 'wt 'wlidi 'e vule 'e 'ka 'man yı dı!»

Zuif 'nən 'tanon Zozi 'kun

(Mt 26.47-56; Mk 14.43-50; Zan 18.3-11)

⁴⁷Zozi 'fu 'wt zıe -a vınan, en minnun -tadı 'sia "kaga. Zudazi nen -a -sruncı 'fuda "fli 'bo 'va min -tv -a be, e yra o 'le. E plı Zozi man 'nan -e 'e -atu -te "man. ⁴⁸En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Zudazi, -atu -tedı -a nen i Blamin -pi -nɔan "minnun le -e 'o -te?»

⁴⁹Zozi -sruncı nen Zozi "srıon "be, waa -konnéen 'yı 'nan 'wt 'tv "ta dra, en waa laabu Zozi 'lo 'nan: «'Kv 'san, sen -a nen 'kv 'kuli -tan o man?» ⁵⁰En

o va min -tu 'yee ve tuv Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tu le. Yaa -pe "yi "da "trɔen cœen.

51 Pian Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Ka 'tɔ! 'Ka 'tɔ!» -A -nan nen e kle min zιε -a "trɔen "man, en e dre "plɔnblɔn 'e "pa "ji.

52 En Zozi "e 'nan Bali -pannɔn 'tanɔn, 'lee minnun tanɔn nen 'o yiε -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va be, 'lee min cejenun le 'nan: «-Mε "le "wean nen ka -ta 'an 'kunle 'ka 'lɔ le sennun 'lee yibanun -a "le ka -ta crinzan -sru? 53 Tu pœenɔn man an ya 'ka yei Bali -pan 'kuin, en ka'an 'kunle dt. Pian 'be nen 'gve 'cee tu 'bɔ "men. En Satan nen e -cia "klun va be, -yee tu 'bɔ "nyian.»

Pieri yɔɔ "da 'nan e 'ka Zozi -sruzan 'a dt

(Mt 26.57-58, 69-75; Mk 14.53-54, 66-72; Zan 18.12-18, 25-27)

54 O Zozi 'kun, en o -kv -a Bali -pannɔn 'tazan -le -klɔn -ji. Pieri sɔɔnla o -sru 'kɔɔbli. 55 O 'te 'sɔn -klɔn 'bɔ yei 'seze, en o -nyran -a "srɔn. En Pieri -nyran o yei. 56 -A -nan nen nɔan lumen -tu -a 'yι 'e -nyrandu 'te man. Yaa -nanjean tein, en e 'nan: «Min 'gve, e ya "nen -a -sru.»

57 Pian Pieri yɔɔ "da. E 'nan: «Lumen, ma'an min 'labe -a tɔa dt.»

58 Fɔɔnɔn min pee Pieri 'yι "nyian, en "be -yre 'nan: «I 'bɔ 'gve -a -sruzan -tu nen yia.» En Pieri "e -yre 'nan: «An 'ka o va dt.»

59 Zi o 'mɔn "nyian -trilii be, en min -tu kɔala "man -a vidi -a 'nan: «'Wι tigli nen min 'gve e ya "nen -a -sru. Kɔɔ Galile min nen.»

60 En Pieri "e 'nan -yre 'nan: «'Wι nen yie 'nan 'i ve be, ma'an tɔa dt.» E -fu 'wι zιε -a vunan en mannen wu. 61 -A -nan nen Minsan 'e 'man lila, en e Pieri -nanjeen. 'Wι nen Minsan -a 'vι be, -a -cin -tɔ Pieri ji. Kɔɔ Minsan -a 'vι -yre 'nan: «Cεegu, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yι'an tɔa dt, 'vaa -e mannen tede 'e 'wι.» 62 -A -nan nen Pieri 'bɔla bei, en e -wuɔdu 'sia 'wι 'nanmandu -a.

Minnun -kv Zozi 'a tin 'banɔn 'le

(Mt 26.57-68; Mk 14.53-65; Zan 18.12-24)

63 Minnun nen o yie ci Zozi 'va be, waa see wo te waa -sɔan. 64 O sɔ -fɔa -a yra -e 'o 'wι laabu -yrc 'nan: «I ya Bali 'lewei vizan -a, min nen e fe tuv 'yie be, 'i san -kɔɔn!» 65 Te o 'wι "kaga "ve -yre "nyian "srɔn pe -ji.

66 Zi tu cœen be, en min cejenun 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vunɔn 'o cin 'yι. 'O cin 'yι 'nan -e 'o Zozi 'le tin 'ba. O 'nan 'o 'ta Zozi 'a 'wle. -A -nan nen minnun -ta Zozi 'a. 67 En tin 'banɔn 'bɔ -a laabu -yrc 'nan: «Min 'sizan 'wι 'ji Crizi nen 'yia? I vι 'kve!»

En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Te maan 'vι 'cεe oo, ka'a yi teala "da "fo "dt.»

68 En -te an 'wι laabu 'ka 'lɔ oo, ka'a ve 'men dt. 69 Maan ve 'cεe 'nan, -e 'e 'sia cεegu yi 'gve -a da be, 'an 'bɔ Blamin -pi -kɔan 'an -nyrandu 'pleble pœenɔn 'san Bali -pe "yi "da.»

70 En o pœenɔn -a 'vι -yre 'nan: «Yioo, Bali -pi nen 'yia?»

En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «-A 'bɔ nən kaa 'vɪ be, an ya -a.»

71 Tɔɔn en o 'nan: «E 'ka "le -e -kaa 'wɪ laabu "nyian min pee -lo "fo "dɪ. -Kaa 'wɪ 'bɔ 'man -a 'le 'va.»

Minnun -kv Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'le

(Mt 27.1-2, 11-14; Mk 15.1-5; Zan 18.28-38)

23 ¹Minnun peenɔn wluan lou 'e cin va, en o -kv Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'le. ²O 'wɪ 'padt "da 'sia -a vidi -a 'nan: «Min 'lague, 'e 'wɪ 'fɔla minnun yei -cee 'leglon 'ji. -Yee 'vɪ 'nan, te minnun 'o 'sukole -pan wu Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnen Seza le dɪ. En yaa 'vɪ 'e 'fli man 'nan, 'yee ci 'kve mingɔnnen -a, en Bali 'e 'pa 'sia 'nan -e 'e 'kv 'si 'wɪ 'ji.»

³-A -nan nen Pilati 'wɪ laabu Zozi 'lo 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnen nen 'yia?»

En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «-A 'bɔ nən yia 'vɪ be.»

⁴En Pilati "e 'nan Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee minnun le 'nan: «Ma'an 'wɪ 'wldi 'ye min 'gue -yee 'wɪ 'va -e 'o 'kun "man "dɪ.»

⁵Pian o koala "man te waa ve 'nan: «E 'wɪ 'fɔla minnun yei 'wɪ "paadɪ -a Zude 'leglon peenɔn 'ji. Yaa pou 'sia Galile en e 'bɔla Zeruzalem 'gv.»

Minnun -kv Zozi 'a Erodi 'le

⁶Zi Pilati 'wɪ zɪε -a 'man be, en yaa laabu 'nan: «Galile min nən?»

⁷Minnun -a wun -fɔ -yre. Zi yaa 'man 'nan, Zozi "sia 'leglon nen Erodi -a "paala be -a -ji be, en e 'nan 'o 'kv -a Erodi le. Kɔɔ tu zɪε -a man be te Erodi 'bɔ a Zeruzalem.

⁸Zi Erodi Zozi 'yɪ be, en -a ci nrān 'kpa tigli. Kɔɔ -a -nan 'mɔn te e ya "vale 'e Zozi 'bɔ ye, 'wɪnun nən yaa maan "man "be -yee "wean. En -a -cin a Erodi 'bɔ 'ji 'nan 'e 'lebo 'fɔ wɪ -tu dre 'e yie man. ⁹E 'wɪ laabu Zozi 'lo "kaga, 'pian Zozi 'ka 'wɪ 'sile "da -yre "dt. ¹⁰Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn a 'o 'tɔdt Zozi "srɔn, te "o 'wɪ "paa "da 'lebo 'ple 'a. ¹¹-A -nan nen Erodi 'lee 'yee 'sounjanun Zozi dredi 'sia 'o 'pela koda. Waa see 'wɪ, o mingɔnnen sɔ fenyian 'wɪ "da -a see wudi -a "nyian. "Be -sru en Erodi -a 'li 'e da Pilati le. ¹²Yi 'bɔ 'lein zɪε -a da nən, Pilati 'lee Erodi dre bee -a, te o yei 'ka "nən -a ble dɪ.

Minnun "o 'nan Pilati 'e Zozi 'te!

(Mt 27.15-26; Mk 15.6-15; Zan 18.39–19.16)

¹³"Be -sru en Pilati Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee minnun tanɔn cin 'yɪ. ¹⁴En e 'nan -wle 'nan: «Ka -ta min 'gue -a 'men, en ka 'nan e ya 'wɪ 'fɔlanan minnun yei. -Yee "wean an 'wɪ laabu -yro 'ka yie man. 'Pian 'wɪ peenɔn nen kaa 'pa "da "be, ma'an yɪle -a drezan -a dɪ. ¹⁵En "nyian be Erodi 'ka "nyian "e "yɪle -a drezan -a dɪ, kɔɔ yaa 'li 'e da -cee. Min 'gue, ya'a 'wɪ 'tu drele -e 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ. ¹⁶-Yee "wean maan ve 'men minnun le 'nan 'o -son, -e 'o 'si "man.»

¹⁷[Le -tvdu pœenon man be, -te Zuif 'nɔn tranun -le 'sidi nɔanba -ji "fedi dredi 'bɔ be, Pilati "sia -pu 'kɔnzan 'tu man.]

¹⁸Zi minnun 'wɪ nen Pilati -a 'vɪ be -a 'man be, en o pœenon -paandi 'sia. O 'nan: «I min 'labe -a -te, -e 'i 'si Barabazi man 'kuel!» ¹⁹Barabazi zɪe waa -fɔ -pu 'kuin, kɔ e 'wɪ 'fɔla minnun 'lee min tanɔn yei 'fla, en e min -te 'wɪ zɪe -a -ji.

²⁰Pilati 'wɪ tin 'ba "nyian -wle, kɔ e ya "vale 'e "sia Zozi man. ²¹Pian te minnun -paanman 'nan: «I -pein yiba "plan da! I -pein yiba "plan da!»

²²Pilati 'wɪ laabu -wle -a 'pa yaagazan da 'nan: «'Wɪ 'wlidi "cen "nen yaa dre? Kɔ ma'an 'wɪ 'tu yile "man -e 'e 'ka 'be 'ji dɪ. -Yee "wean maan ve 'men minnun le 'nan 'o -sɔn, -e 'o 'si "man.»

²³'Pian minnun kɔala "man, te o -paanman 'pleble -a vɪdɪ -a 'nan: «I -pein yiba "plan da!» -Wee -paandi -le "wean, ²⁴Pilati wɪ 'wɪ nen waa 'vɪ be -a man. ²⁵-A -nan nen e 'si Barabazi man. Min zɪe waa -fɔ -pu 'kuin 'nan e 'wɪ 'fɔla minnun 'lee min tanɔn yei, en e min -te. En e Zozi 'nɔn 'yee 'sounjanun le 'nan 'o 'kv -a -te "le zɪ minnun cɪ "va "be -yee 'wɪ 'zv.

Zozi -peinnan yiba "plan da

(Mt 27.32-44; Mk 15.21-32; Zan 19.17-27)

²⁶'Sounjanun -kvu 'sia Zozi 'a, en 'o cin 'yɪ Sirene min -tv -a. Waa laabo Simon, en e "sia fei. Waa 'kun, en o Zozi 'le yiba "plan -nɔn -yre 'nan 'e 'sia -e 'e -sɔnla Zozi -sru.

²⁷Min "kaga 'kpa 'lee lɪmɔn "kaga 'kpa yra -a -sru. Lɪmɔnnun 'o 'pe -sen 'o 'win -ji, te o -wua -yee "wean. ²⁸En Zozi 'e 'man lila o da. E 'nan -wle 'nan: «Zeruzalem lɪmɔnnun, te 'ka 'wuc 'men "wean dɪ! 'Pian 'ka 'cee 'nennun 'lee 'ka 'bɔ 'fli -wuc. ²⁹Maan ve 'cée 'nan tv -wlidi -taa "bɔlɛ, te ka ya -a vɪnan 'nan: «Bali -le -fea a lɪmɔnnun nen wa'a 'nen 'yaa dɪe o man. En Bali -le -fea a "nyian lɪmɔnnun nen wa'a 'nen 'yale dɪe o man.» ³⁰Tv zɪe -a man be, kaa ve pɔnnun le 'nan:

«Ka 'kv 'ta 'san!»

En kaa ve pɔnnennun le 'nan:

«Ka 'te 'kv da!»

³¹Maan ve 'cée 'nan, -te 'wɪ 'gve minnun a -a drenan yiba "bedren "le be, yiba "kadɪ -le ve -taa 'cilea "da.»

³²'Sounjanun -kv 'wɪ 'wlidi "drenɔn "fli "a, 'nan -e 'o o -tce 'o 'vale Zozi 'a.

³³Zi o 'bɔla fenan nen waa laabo min -wulo klo be -a -nan be, en 'sounjanun Zozi 'lee 'wɪ 'wlidi "drenɔn "fli 'bɔ pein yiba "plan da. 'Sounjanun o pein 'tvdu, -a -tv a Zozi 'pe "yi "da, en -a -tv a -a -pe bv da. ³⁴-A -nan nen Zozi 'e 'nan: «An 'ti, 'wɪ 'wlidi "nen o cɪ -a drenan 'men be, 'i o man wɪ 'ce. Kɔ 'wɪ nen o cɪ -a drenan be, wa'a tɔa dɪ.» 'Sounjanun Zozi 'man sɔ pli 'lein 'wle 'tvuladı da.

³⁵Minnun a -nan te waa -nan ye. Minnun tanɔn 'le ve be, "o Zozi sée 'wv -a vɪdɪ -a 'nan: «E min peenun 'si 'wɪ 'ji. -Te -yee cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji nen Bali -a 'pa 'sia be -a be, 'e 'fli 'si 'wɪ 'ji.»

³⁶'Sounjanun "o see 'wv "nyian, en o -wen 'wle 'cen 'nɔn -yre. ³⁷Waa 'vı -yre 'nan: «-Te i ya Zuif 'nɔn 'le mingɔnnen -a be, 'i 'fli 'si 'wı 'ji!»

³⁸Waa cren -te yiba 'fvi da, en waa pein Zozi 'ta lou. Waa cren -te "da 'nan:

«Min 'gvę, Zuif 'nɔn 'le mingɔnnen nen.»

³⁹'Wı 'wlidi "drezan nen yiba "plan -tv da be, e Zozi "srɔndt 'sia. E 'nan: «Yie 'nan 'i ya min 'sizan 'wı 'ji -a, 'i 'fli 'si 'wı 'ji, -e 'i 'kv 'si 'wı 'ji "nyian!»

⁴⁰En -a bɔezan 'wı 'pla -yre 'nan: «Yi'a 'klanman Bali lɔ dvv? I ya 'i yra yunan "le -yee 'wı 'zu. ⁴¹'Pian 'kve yra yıdt be, -a -nɔan da nen. Kɔɔ 'wı nen kva dre be, -a "nen "nen kv ci -a yinan. Min 'labę, ya'a 'wı 'wlidi "tv drele "fo "di!»

⁴²En 'wı 'wlidi "drezan zię yaa 'vı Zozi le 'nan: «Zozi, tv nen i mingɔnnen -blidi "siala be, 'an 'cin 'e 'tɔ 'i 'ji!»

⁴³En Zozi -a 'vı -yre 'nan: «Maan ve 'yie 'wı tıgtl 'a 'nan, cęegvę, 'kv 'vale 'yia kve -kɔan Bali -le fenan nen min 'ka 'e yra ye dıe -a -nan.»

Zozi 'ka -nan

(Mt 27.45-56; Mk 15.33-41; Zan 19.28-30)

⁴⁴Yide 'bɔ min -win -ji 'seze, en klun -trɔa 'tre pęenɔn da. E -fv zię -trilii, en funninmlan yide teenla. ⁴⁵Klun -fv yide yra, en sɔ -dan nen 'e 'tindi Bali -pan 'kuin be, e 'fvi 'bv 'ji "fli. E 'fvi bvdu 'sia lou, en yaa -sen "tra.

⁴⁶Zozi paan wei 'pleble 'ji. Yaa 'vı 'nan: «An "tı, 'an lei -nɔan 'yie 'e "pa 'ji.» E 'wı zię -a 'vı, en 'e yie 'le 'wv.

⁴⁷Zı 'sounjanun tazan 'wınun zię -a -nan 'yi be, en e 'tɔ -dan nɔndt 'sia Bali le. E 'nan: «'Wı 'kpa nen, min 'labę min tıglı nen.» ⁴⁸Minnun pęenɔn nen o -ta 'wı zię -a -nan yile be, 'wınun nen e dre o yie man be, waa 'yi. -Yee "węan o 'li 'o da, te 'o 'pe a 'e 'fɔdu 'o man.

⁴⁹Minnun pęenɔn nen o Zozi -tɔa "be, 'lee limɔnnun nen o 'si waa Galile en o -ta -a 'pale be, o ya 'o 'tɔdt -kɔɔbli, te 'wı nen e ci drenan be waa ye.

Zozi wv -nan

(Mt 27.57-61; Mk 15.42-47; Zan 19.38-42)

⁵⁰Min -tv a be, waa laabo Zozefu. E ya min tıglı 'a, en e ya Zuif 'nɔn 'le tin 'bazan -dan tv -a. ⁵¹'Pian 'wı nen tin 'banɔn -mie -a 'vı 'lee waa dre Zozi le be, e 'ka -a -sru "di. Zozefu 'bɔ zię, e "sia Zude 'leglon 'ji, 'fla nen waa laabo Arimate be -a da, en e ya -a man -pennan 'nan Bali 'e mingɔnnen -blidi 'sia 'yee minnun da. ⁵²Zozefu zię -yee ku toba -fɔłe Pilati le 'nan, 'e Zozi pa -nɔn 'yre -e 'e wv. ⁵³Zozefu Zozi 'kadı 'si yiba "plan da. E sɔ fenyian 'pa "man, en e -kv -a wule -yre nen, waa cęen puo -kole ji be -a -ji. -Yre zię, wa'a tian min wule "ji "di. ⁵⁴Yi zię, yaa yi nen, en Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi "ta 'e pou "siala.

⁵⁵Limɔnnun nen o 'si 'o 'vale Zozi 'a Galile be, o -kv Zozefu 'pale. O yic 'tɔ fenan nen o "ta Zozi wo be -a -nan. Zı waa 'pla be waa 'yi. ⁵⁶-A -nan

nén o 'li 'o da 'wee "konnéen, o -kv 'nyrón 'lee tō nén -a -koei "a 'nonnéen be -a drele. Koo "tre "be 'flinla "yi nén, en o "flianla "le zt -wee -pei -a 'ví be -yee 'wí 'zu.

Zozi wluan -kanon 'va
(Mt 28.1-8; Mk 16.1-8; Zan 20.1-13)

24 ¹'Monnéen yi 'be cí Zuif 'nón 'le 'flinla "yi -sru "yi -a. 'Monnéen yi zt -a bodrun puunon nen lumenon zt -a -kv Zozi 'yre da 'o 'lɔ le 'nyrón 'lee tō nén waa dre be -a. ²-Kolebu -dan nén 'e 'tōdi -yre "nen "be, waa 'yi 'e 'sidi "nen. ³-A -nan nén o wlala -yre 'bo 'ji. 'Pian wa'a Minsan Zozi pa yile di. ⁴'Wí zt e 'baba 'fɔ o man. En min "fli 'bola 'ji o va 'o 'ta le sɔ 'fuvu 'yriyri 'a. ⁵-A -nan nén nyen o ceen en o 'wulo -fɔ 'o 'wlui. 'Pian min "fli zt o 'nan -wle 'nan: «-Me "le "wean nén min nén -a yie cí "man "be, kaa -weeman minnun nén o kaa be o va? ⁶Zozi 'ka fe 'gue -a -nan di, e wluan 'kanon 'va. 'Wí nén yaa 'ví te e ya tian Galile be, -a -cin 'e -sɔonla 'ka 'ji. ⁷Koo yaa 'ví 'nan: «Minnun Blamin -pi -nɔan 'wí 'wlidi "drenon le -e 'o -te. Waa -peinman yiba "plan da, -a yi yaagazan da be -e 'e 'wluan -kanon 'va.» ⁸Tōon en 'wí nén Zozi -a tin 'pa -wle "be, -a -cin sɔonla o ji.

⁹-A -nan nén o 'bola -yre zt -a ji. En o -kv 'wí zt -a vile Zozi -srunon 'fuda -tv 'lee min -mienun le. ¹⁰Lumenon nén o -kv -yre da be, o 'tɔ nén 'gu: Madala li Mari a, en Zanen a, en Zaji "bu Mari a, 'lee lumen -mienun. -Wee 'wí nén e dre be, -a 'sinan 'pa Zozi 'le 'pasianon le. ¹¹'Wí zt Zozi -srunon 'a 'sia -sée "wú wí -a, en wa'a yi -telea "da "di. ¹²'Pian Pieri wluan, en e -kv flan -a Zozi -yre da. Zt e 'bola 'nan nun be, en e 'kunnan, "yee yie 'tɔ be, te e sɔ nén waa 'pa Zozi man be, -a ye 'e -srandi "tra. -A -nan nén e 'li 'e da 'yee venan, te -a 'plo a 'e 'fɔdt 'wí nén yaa -nan 'yí be -a.

Zozi 'e 'fli koon 'e -srunon "fli le
(Mk 16.12-13)

¹³Yi 'bo 'lein zt -a da nén Zozi -srunon "fli -kvdi 'sia 'fla nén waa laabo Emauzi be -a da. 'Fla zt e ya Zeruzalem man kilo -fu da. ¹⁴O ya -sée "wūnan 'wí pēenon nén e dre be -a da. ¹⁵"Wee -kōn 'wí tin 'banan 'wūnun zt -a da be, en Zozi 'bo o man, en o -kvdi 'sia waa. ¹⁶Waa 'yí, 'pian wa'a -konnéen "yile di.

¹⁷En Zozi -a laabu -wlo 'nan: «-Me "wí nén kaa ve, te ka -ko 'ta wud -a 'gu?»

O ta dre 'trɔdrɔ, en o -tɔ. ¹⁸Min "fli zt -a -tv a "va "be waa laabo Kleopa. E 'nan Zozi le 'nan: «I 'twuli yie cí Zeruzalem, te 'wí nén e dre 'nan be, yi'a tian "i "manle "fo "di!»

¹⁹En Zozi -a laabu -wlo 'nan: «-Me "wí 'be dre Zeruzalem?»

-A -nan nén o 'nan -yre 'nan: «Nazaret min Zozi 'le 'wí nén. Bali 'lewéi vízan -dan nén. 'Wūnun nén yaa 'ví, 'lee 'wūnun nén dre be, -wee -ci

-kɔɔnman 'nan Bali 'be 'pa 'sia, en minnun -a -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nən. ²⁰'Pian -cee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee -kaa tanɔn -a -nɔn minnun le 'nan 'o -tε. En waa -te yiba "plan da. ²¹-A -cin a "nen 'ku 'ji 'nan, -yee "ta -daa Izrael 'nɔn 'sile 'wɪ 'ji. 'Pian 'wɪ zιe e 'bɔ "man -a -nan yi yaaga nen 'gu. ²²En "nyian be ceegu bodrun 'gve, lɔmɔnnun nen ku ci waa be, o -ku -yre da. En o -ta 'lebo "fɔ wɪ -dan vɪlɛ 'kvɛ. ²³O 'nan, wa'a Zozi pa yɪlɛ -yre -ji dt, en Bali -le 'pasianɔn 'bɔla 'ji o va. Bali -le 'pasianɔn zιe o 'nan Zozi yie a "man. ²⁴Min -mienun nen ku ci waa be, "o -kvv "nyian -yre da. Waa 'yɪ "le zι lɔmɔnnun -a 'vɪ be -yee 'wɪ 'zv. En o 'bɔ "nyian wa'a Zozi yɪlɛ dt.»

²⁵En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Cee 'wɪ ci mandi a 'pleble. -Me "le "wean nen 'wɪnun nen Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ be, e ya 'ka 'lɔ 'pleble -e 'ka yi -tera "da? ²⁶Kɔɔ Bali 'lewei vɪnɔn -a cren -te 'wein 'nan, 'wɪnun zιe -wεe bɔa min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi man, 'vaa -e 'e mingɔnnen -blidi 'sia.» ²⁷-A -nan nen Zozi 'wɪ pεenɔn nen 'e 'cren -tedi 'e 'bɔ man be, -a -ci 'vɪ -wle. Yaa 'sia 'wɪnun nen 'o 'cren -tedi Moizi -le 'fluba 'ji be -a da, en yaa 'le 'sran 'wɪ pεenɔn nen Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ be -a da.

²⁸Zι o 'bɔla 'fla nen o "ta -ko "da "be -a "srɔn "kogo be, en Zozi -a dre "le 'e "ta -ko -kɔɔbli. ²⁹'Pian min "fli zιe o kɔala "man -a tru 'badu -a 'nan: «I 'fv 'kv va 'gv, kɔɔ funninmlan 'pla, en -pei ceen tandi man.» Zozi wlala o va, en e -fv o va.

³⁰Zι o -nyran 'nan -e 'o fe -bli be, en Zozi 'kpɔun 'si, e Bali muo "fɔ, yaa "nen jeen, en yaa -nɔn -wle. ³¹-A -nan nen o yié da 'si, en o Zozi -kɔɔnnen 'yɪ. 'Nun tɔɔn en e 'san o 'le. ³²En waa vɪdɪ 'sia 'o cin le 'nan: «Fe -le "wean nen -a wei 'kv 'sianan paan -sia, te e ya Bali wei nen 'e 'cren -tedi be, -a -ci vɪnun 'kvɛ be, kva -ci 'man "men.»

³³-A -nan nen min "fli zιe, o 'li 'o da "nyian Zeruzalem. O 'bɔ Zozi -srunɔn 'fuda -tv 'lee min -mienun man 'o cin yɪdɪ. ³⁴En minnun nen 'o cin yɪdɪ be, waa vɪdɪ 'sia min "fli zιe -wle 'nan: «Minsan wluan 'kanɔn 'va, 'wɪ 'kpa nən. 'E 'fli kɔɔn Simɔn le.» ³⁵En min "fli zιe, 'wɪ nen e dre "nyian -wεe 'le -sia be waa 'vɪ. En zι waa -kɔɔnnen 'yɪ 'kpɔun "nen 'jennan be, waa 'vɪ.

**Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn le
(Mk 16.14-18; Zan 20.19-23)**

³⁶O -fv 'wɪ zιe -a vɪnan, en Zozi 'bɔla 'ji o yei, en e o 'tɔ 'bu. Yaa 'vɪ -wle 'nan: «Bali 'e 'fudu -trɔɔ -nɔn 'cεe!»

³⁷-A -nan nen "klan -sen o ji, en nyen o ceen. 'O 'ci nrɔn 'nan min lei nen. ³⁸En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «-Me "le "wean nen "klan 'ka -tea? En -me "le "wean nen 'wɪ zιe -a -cin -tɔa 'ka 'ci? ³⁹'Kaan -pelanun 'lee 'an 'ceinnun -nanjen! 'An 'bɔ nen. 'Ka kle 'an man -e 'ka -tɔ 'nan maan nen. 'An nen a 'an man, en 'an 'wle a "ji. Kaa -tɔa 'nan, min lei -le ve 'ka zι dt.»

⁴⁰E ya 'wɪ zιe -a vɪnan en 'e 'penun 'bɔla 'ji -wle, en 'e 'ceinnun 'bɔla 'ji -wle. ⁴¹'Wɪ o 'kan "fo, en o ci "nranman 'kpa, 'pian wa'a tian yi teala "da

'nan 'wɪ 'kpa nen dɪ. -Yee "wean Zozi -a laabu -wlɔ 'nan: «-Blife -tv a 'ka 'lɔ 'gv?» 42 En o pønnen srendi ponen 'tv -nɔn -yre. 43 Yaa 'si, en yaa blı o yie man.

44 "Be -sru en e 'nan -wle 'nan: «'Wɪ nen maan 'vɪ 'e 'cen be -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji! Kɔɔ maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'wɪ pøenɔn nen 'e 'cren -tedi 'men 'wɪ 'a Moizi -le -pei 'fluba 'ji be, 'lee Bali 'lewei vunɔn 'le 'fluba 'ji be, 'lee "dre 'fluba 'ji be, 'o bɔa 'an man.»

45 Zozi 'padu 'sia o va, 'nan -e Bali wei nen 'e 'cren -tedi be 'o -ci man. 46 Yaa 'vɪ -wle 'nan: «E ya 'e 'cren -tedi 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi 'e yra ye, -e 'e 'ka. 'Pian -a yɪ yaagazan da be, -e 'e 'wluan -kanɔn 'va. 47 En e ya 'e 'cren -tedi "nyian 'nan, minnun Bali -le 'wɪ ve -a 'tɔ da minnun le 'leglɔn pøenɔn 'ji. Waa ve minnun le 'nan, 'o 'si 'wɪ 'wlidi "dredi man, -e 'o 'fli -nɔn Bali le, -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wlidi 'fui. Waa vɪdɪ "siala Zeruzalem, -e 'e bɔ 'leglɔn 'tvdu pøenɔn 'ji 'nɔn man. 48 'Ka 'kɔn 'wɪnun zɪɛ -a -nan yunɔn 'a! 49 Fe nen 'an "tɪ -a 'vɪ 'nan 'e -nɔan 'cɛɛ be, 'an 'bɔ, meen "paa -sia 'cɛɛ. 'Pian 'ka 'fu Zeruzalem 'fla 'bɔ da -trilii, -e Bali -le 'pleble zɪɛ 'e 'ta 'ka da!»

**Zozi 'li 'e da Bali va
(Mk 16.19-20)**

50 "Be -sru en Zozi 'kv 'e -srunɔn 'a 'fla nen waa laabo Betani be -a "srɔn. 'E 'pɛ wluan lou, en e -fea vɪdɪ 'sia o man. 51 E -fv -fea vunan, en e 'si o "srɔn, te e -ko laji. 52 -A -nan nen -a -srunɔn 'o "po sɔɔn, en waa 'bɔ. "Be -sru en o 'li 'o da Zeruzalem te o ci "nranman 'kpa tigh. 53 Tv -tvdu pøenɔn nen e "cean be te o ya Bali -pan 'kuin. O Bali 'tɔ bɔ "drenun -fɔa, te waa trv "baa.